

НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ **Крагујевачке**

Година V, Број 201

Излазе четвртком

Цена **70** дин.

www.kragujevacke.rs

28. март 2013. године

ISSN 1821-1550

9 771821 155019

Доста је отрова и без ГМО хране

ПРОТОКОЛ ВЛАДЕ И „ФИЈАТА“
О ПРОДАЈИ ВОЗИЛА

Цену 500Л снижава
држава или ФАС

ДР ЖЕЉКО ТОМОВИЋ,
ХЕМИЧАР У НЕМАЧКОЈ

Формула за успех
немогућа у Србији

ОТКРИВЕНА РЕТКА КЊИГА У
КРАГУЈЕВАЧКОЈ БИБЛИОТЕЦИ

Једини примерак
– рукопис из 1734.

ДИРИГЕНТ МЛАДЕН ЈАГУШТ
- КРАГУЈЕВАЧКИ ЂАК

Музика ми је
спасила главу

СТРАНА 4

СТРАНА 14

СТРАНА 17

СТРАНА 20

**КУЋА
ЛАМИНАТА**
— Крагујевац —
Краљице Марије 3/А
064 24 987 61

ФИЛИГРАН
ЗЛАТО - СРЕБРО
ЧИНАТКО ДВОРНИЦЕ - ПЕШАЧКА ЗОНА - КРАГУЈЕВАЦ

SILCA
034/33 66 99
ЗАМЕНА СТАРИХ, DOTRAJALIH I
OŠTEĆЕНИХ ПЛАСТИКА И TASTERA
NA SVIM VRSTAMA AUTO
KLJUČEVA I DALJINACA

Reciklaža kertridža i tonera
dobar kertridž
mir u kući
Refilm
Tel. (034) 33 77 98 (034) 34 01 03 (064) 287 64 6

AUSPUH SERVIS
ПРОДАЈА И УГРАДЊА
ОРГИНАЛНИХ
ИЗДУВНИХ СИСТЕМА
IMASAF
Kilec Auto
M. БЛАГОЈЕВИЋА 55
362 557, 064 122 9 240

Карикатура: Горан Миленковић

АНКЕТА КАКО СЕ ДАНАС СЕЋАТЕ БОМБАРДОВАЊА 1999. ГОДИНЕ?

М. Ићајловић

**Слободан
Стојановић,**
бубњар:
- Углавном су
сећања тужна и
лоша. Срећа те су
били преизнини!

Милан Ђекић,
калионичар:
- Јеби га, бежали
смо по
склоништима, без
струје и наде.

Верка Штутић,
спремачица:
- Била сам у
школи, кад су
недалеко пале
прве бомбе, још
ми се тресу ноге
од страха.

**Никодије
Срећковић,**
трговац:
- Тужно,
жалосно, не
поновило се!

**Гордана
Павловић,**
професор
француског:
- Прослављали
смо младенце кад
је први пут пукло.
Ужас!

**Милутин
Срећковић,**
пензионер:
- Од страха сам се
разболео и отишао
у инвалидску
пензију, не верујем
да ћу још дугот.

**Рајко
Стевановић,**
молер:
- Цела 1999.
година ми је у
лошим
успоменама.

**Јелица
Милојевић,**
пољопривредни
техничар:
- Спавала сам
под дуњом, од
страха да ми не
сруше кућу.

**Драгољуб
Аруновић,**
пољопривредник:
- Помреше
силни људи од
последица
бомбардовања.

ДРУГА СТРАНА**Свето Тројство**

Пише Драган Рајчић

Често сам се питao зашто наш дипломирани председник, иако ситуиран као нико стамбеним простором од Бајчетине до Београда, никада ни у једну одлуку није примио бар једно избегло лице, макар само на конак. У тим, може бити и јеретичким размишљањима, дошао сам до закључка да су у питању технички разлози који су нашег Светог и Преобрађеног Тому спречили да у још већој мери исказаје свој иначе немрљиви патриотизам. Сав вишак стамбеног простора био му је, наиме, потребан да ту смести све оне скалпove домаћих издајника и страних плаћеника које је посцидао у жару политичке борбе у својој позној младости, зрелим годинама и раној старости. Ради се dakле о „берби“ која је трајала даноноћно од дана када се појавио на политичкој сцени са Шешељевим вокабуларом, па до ономад када је обелоданио да га је, заправо, Шешељ злостављао присилавајући га да говори онако како он никада не би да је и тада знао шта ради као што то сада зна.

И сад ево ове чудесне паралеле: код куће му од подрума до тавана виси на десетине скалпova пomenutih издајника на које је годинама витлао и мачем и оним поганим, пардон, непреобрађеним језиком, а он данас, тј. ономад се понизно клања новом Папи и са њим разменјује угодне мисли као да оне завере Ватикана и ЦИЕ против нас никад није било, иако нам је о томе толико пута говорио пре Преобраћења. Како је живот чудо, а политика курва, све је dakле могуће, да извину они сироти скалпovi који, па, извињење од нашег дипломираног председника још не добише.

Сусрет нашег председника са новим Папом већ је, тако нам се бар сугерише између неких редова, дао неки резултат: Ватикан, бар за сада, неће признати Косово, а ако Преобрађени још мало поради на оној својој платформи са Дачићем и Вучићем, можда Косово стварно не признају ни они. Управо у овом саставу (оправдано фали само Милошевић) они су својом финалном политиком '99. године Косово вероватно заувек изгубили, па би било превише од њих да га сада и признају. Ипак је то посао за домаће издајнике, а њихова грешка је можда само у томе што у постизборној трговини нису дозволили да и они сада буду на власти јер би им дошли као кец на десетку.

Пинки је, dakле, видео Папу и Ватикан ће нам помоћи око Косова у мери у којој му буде растао нос. Друга, чини ми се озбиљнија консеквенца сусрета Преобраћени - Папа, је нагло погоршање менталног здравља хашког великомученика др Шешеља, који је морао да дуплира дозу лекова за умирење. Питање је да ли ће он бити у стању да дочека крај процеса јер откако је видео Преобраћеног у Папином загрљају, без престанка понавља само ово: „Ууу, Томијиславе...“ Иако имам интегрални текст његовог реаговања, осим ових неколико речи остатак није за штампу јер као што је познато Воја уме гадно да опсује и још има онај погани језик.

Најважније од свега је, међутим, то да ће након што је Тома Преобраћени придобио и Ватикан за своју платформу, наши чукун-чукун унуци имати много лакши задатак да поврате оно што нам Свето Тројство (Тома, Аца и Ивица) данас на Косову буду сачували.

Житопродукт
Крагујевац, Војводе Путника 70
Телефони: 034 370 303
370 215, 370 072, 370 135, 370 192
zitoprodukt@nadlanu.com

Брашно по производничким ценама

Производничке цене, гарантовани квалитет
белог, лиснатог, печеног, замрзнутог
пецива

Све арте хлеба и пецива у нашим објектима:
ТЦ Аеродром, Мала пијаца,
код улаза у Житопродукт,
у кругу Заставе,
у Улици Драгослава Срејовића 5

**prozori sa imenom
i prezimenom**

SUNCE

**Da li ћete i ove zime
grejati ulicu?**

suncemarinkovic.com 034/ 330 870

БУРНЕ РЕАКЦИЈЕ НА НОВИ ЗАКОН О ИНФОРМИСАЊУ И МЕДИЈМА

Градови бране своје телевизије

Новинари и локалне власти Ниша, Новог Пазара, Панчева и Крагујевца оштро се противе приватизацији градских телевизија, коју предвиђа нови закон, и залажу се за оснивање регионалних јавних сервиса, како је предвиђала Медијска стратегија, док се професионална медијска удружења залажу за излазак државе из власништва у медијима

Пише Милош Пантић

Aко се примени нови Закон о јавном информисању, о коме је јавна расправа завршена 25. марта, а усвајање следи у другој половини априла, грађани Крагујевца информисаће се тако што ће вести преносити са ува на уво, или путем телефона, а може се десити и да их разглашава добошар на тргу Код крста. Овако ће, кариковано, по том закону изгледати медијска сцена града у духовитим спотовима које је снимила Радио телевизија Крагујевац, у својој кампањи против усвајања нових законских решења.

Разлог овако директног и оштргот протеста руководства крагујевачке телевизије, која је у власништву града Крагујевца, лежи у томе што нови Закон о информисању предвиђа да од 1. јануара наредне године држава и локалне управе у потпуности изађу из власништва у медијима, осим државног јавног сервиса и телевизије Покрајине Војводине, а да ме-

ГОРДАНА ПРЕДИЋ, ДРЖАВНА СЕКРЕТАРКА У МИНИСТАРСТВУ КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА

дији од стране државе буду помогнути само кроз финансирање на основу поднетих пројекта, о чему би одлучивале комисије.

Процена медијских посленика из радио и ТВ кућа по општинама и градовима Србије је да ће се кроз приватизацију ови медији бр-

ПУНА СКУПШТИНСКА САЛА ЗА ПОДРШКУ РЕГИОНАЛНОЈ ТЕЛЕВИЗИЈИ

з о погасити, што је показала и пракса са накарадном приватизацијом новина. Та процена је кроз јавну расправу потврђена, али се сада копља ломе око решења које је Влада Србије усвојила још у новембру 2011. године. То решење зове се Медијска стратегија, која предвиђа да се у земљи оснује шест регионалних јавних сервиса, који би били изузети из привати-

зације и финансирали од локалних управа из тих регија, како би грађани из локалних средина били и даље информисани о актуелним догађајима, а не само преко државног јавног сервиса.

■ Заборављена стратегија

Проблем је настало када је Нацрт новог Закона о информисању и медијима пуштен у јавну расправу.

Показало се да решења из стратегије о шест регионалних јавних сервиса нису уврштена у овај закон и да од тога, ако оваква верзија остане, неће бити ништа. То је изазвало буру незадовољства посленика градских ТВ кућа и локалних власти у Нишу, Новом Саду, Новом Пазару и Београду, где су током марта одржане јавне расправе о новом закону и који су били предвиђени као центри регионалних јавних сервиса.

За један од таких центара био је предвиђен и Крагујевац, али се неким чудом центар Шумадије није нашао на листи градова у којима је била организована јавна расправа. То је утолико веће изненађење јер је идеја о оснивању регионалних јавних сервиса и потекла из Радио телевизије Крагујевац и градске управе, па је и назvana „Крагујевачка иницијатива“, а током протекле две године нашла је на подршку ТВ кућа из Суботице, Панчева, Ниша, Новог Пазара...

Зато је дан по истеку рока за јавну расправу и у Крагујевцу одржан скуп на тему новог закона, како би и представници градске телевизије, јавне личности и локална власт рекли шта о новом закону мисле. Неколико дана пре тога Градско веће подржало је захтев Управног одбора РТК да у новом закону остане решење о оснивању регионалних јавних сервиса, а такав став подржале су све странке у граду које су заступљене у владајућој коалицији. То су, поред „Заједно за Шумадију“ и УРС-а, још и СПС, ЛДП, СПО и ДСС.

■ Ако могу Београд и Нови Сад...

На јавној расправи у Нишу око 200 присутних грађана и новинара је, како су јавили медији, бурним одобравањем и аплаузима испратило говоре неколико нишских политичара који су тражили да овај град има јавни медијски сервис, као и да се не укида досадашњи начин финансирања медија чији је оснивач град - из буџета. „Кад их имају Београд и Нови Сад наше право је да тражимо да јавни сервис имају и други градови“, закључиле су Нишлије.

ЈОВАНКА МАРОВИЋ, ДИРЕКТОРКА РТК

НЕВЕНА СИМАНДИЋ, ГЛАВНА УРЕДНИЦА ТВ ПАНЧЕВО

ЈАВНА ДЕБАТА У КРАГУЈЕВЦУ

Против медијског мрака

Јавна дебата о Нацрту закона о информисању одржана је у Крагујевцу под sloganом „Шта је важније: јавно информисање или ко ће да узме паре“. У присуству државне секретарке у Министарству културе и информисања Гордане Предић, представници Радио телевизије Крагујевац, локалне управе и новинари из других градова жестоко су се усртавали гашењу локалних медија и одустајању од регионалних јавних сервиса.

Јованка Маровић, директорка РТК и једна од покретача „Крагујевачке иницијативе“, која је настала 2007. године, подсетила је да су потписнице ове иницијативе имали предлог да се регионални сервиси финансирају из средстава локалних самоуправа у зони покривања и из комерцијалних прихода. Локалне управе биле би у обавези да издавају један посто свог буџета за финансирање регионалних сервиса и то би гарантовало наменско трошење и финансијску независност, а та средства не би се користила за финансирање комерцијалног програма. Ово је предлог којим жељимо да покажемо да су решења могућа, а сада се сви праве да за таква решења не знају, рекла је директорка РТК.

Нејена Симандић, главна уредница ТВ Панчева, сматра да би примена новог закона донела пропаст јавног информисања у целој Србији, јер све што је до сада од медија приватизовано

МИЛАН ПЕТКОВИЋ, ЗАМЕНИК ГЛАВНОГ УРЕДНИКА НИШКЕ ТЕЛЕВИЗИЈЕ

је пропало. Она истиче да је задовољавање интереса грађана да имају право на јавну информацију, а то би обезбедили регионални јавни сервиси. Решења која закон доноси за пројектно финансирање медија створиће хаос, сматра ова уредница, јер ће финансирање вести ићи преко комисија. Тако ће, на пример, у Нишу где постоје четири телевизије, финансирање вести добити онај власник телевизије који каже властима да је уз њих, а у комисијама које ће додељивати ова средства седеће „велики стручњаци из Београда“, представници УНС-а и НҮНС-а, сматра уредница ТВ Панчево.

Милан Петковић, заменик главног уредника Нишке телевизије, добио је највећу подршку присутних на дебати, подсећајући да је Медијска стратегија тачно навела да у земљама ЕУ постоје регионални јавни сервиси, па их тако у Аустрији има девет, а у Немачкој 11. Он је naveо да у извештају Европске комисије о стању у Србији и спровођењу реформи стоји да спровођење Медијске стратегије мора да се убрза, па се пита откуд позивање на наводни став Европске комисије да регионални сервиси нису одрживи.

Петковић каже да је три пута у својој емисији питао Александра Ђорђевића, представника Европске комисије, да ли ЕУ има нешто против регионалних јавних сервиса и да је сва три пута одговор био негативан. Он је такође поменуо да је детаљно прочитao документ Европске комисије о томе који закони у Србији нису усклађени са европским законодавством, и да у том списку не-

ма ни једног закона из медијске сфере. Петковић сматра да је 2012. године у Аранђеловцу Министарство културе и информисања одржало састанак на коме је било јасно да је циљ да се одбаци медијска стратегија, и поново је захтев да Ниш, Крагујевац и Врање имају оно што имају Београд и Нови Сад, а то су јавни сервиси, уз напомену да у Нишу има 35.000 потписа грађана који ово траже.

Зоран Радовановић, дописник листа „Данас“ из Крагујевца, упозорио је да ће јужно од Саве и Дунава завладати медијски мрак ако прођу решења из новог закона која заговарају приватизацију локалних електронских медија.

Државна секретарка у Министарству културе и информисања Гордана Предић, иначе родом Крагујевчанка, обавестила је присутне на дебати да је према усвојеном акционом плану обавеза државе да изађе из власништва у медијима и да Европа тражи од наше земље да сви на медијској сцени буду равноправни у тржишној утакмици. Она је закључила да се прича о регионалним јавним сервисима оставља за решавање кроз Закон о електронским медијима, који је тек у припреми.

И градоначелник овог града Зоран Перешић подржао је став да Ниш добије регионални јавни медијски сервис, напомињући да се из буџета овог града годишње издваја 46,5 милиона динара за Нишку телевизију.

Јавна расправа у Нишу одржана је у градској галерији и директно је преношена на Нишкој телевизији, а испред су били инсталирани звучници, док су медији данима позивали грађане да дођу на расправу и одбране градску телевизију. Из своје градске телевизије стала је и локална власт Новог Пазара, па је тако градоначелник Мехо Махмутовић на јавној рас-

ји и „Локал прес“. Ова удружења нису подржала колеге из локалних гласила, већ се категорично залажу да се нови закон, на који иначе имају примедбе да фаворизује државне медије, примени у оном делу који значи излазак државе из власништва над медијима. Представници медијске заједнице чак мисле да то у новом закону није довољно јасно речено, па траже да се законом изричito наведе да од 1. јануара наредне године држава не може задржати власнички однос у било ком медију. Представници ове заједнице залагања за оснивање регионалних сервиса виде као покушаје да се раскид државе се

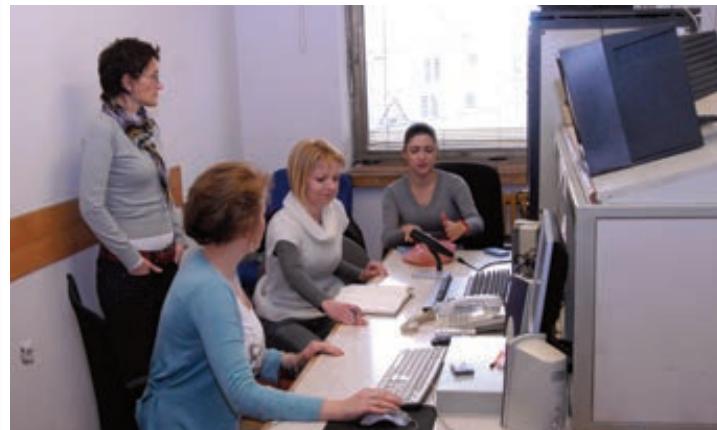
ПОДРШКА ГРАДСКИХ ОДБОРА СТРАНКА

Сви за регионалне сервисе

Председник Градског одбора Г 17 у Крагујевцу и члан Управе УРС-а Небојша Здравковић изјавио је у саопштењу ове странке да се УРС залаже за регионални развој Србије и да је због тога став странке да регионални јавни сервиси треба да опстану и као што Београд има „Студио Б“, тако и Шумадија и Поморавље треба да имају свој регионални јавни сервис.

Када је усвојена актуелна медијска стратегија њоме је предвиђено постојање шест регионалних јавних сервиса, а један од њих би свакако био и регион Шумадије и Поморавља, који је сад статистички, а надамо се да ће до краја мандата ове Владе заживети као административни регион, на вео је Здравковић у саопштењу УРС-а.

У саопштењу Градског одбора ЛДП у Крагујевцу Марко Николић, члан председништва ове странке, наводи да је нелогично да Нацрт закона није у складу са медијском стратегијом и да је то још један разлог да Влада не прихвати предлог оваквог закона. У саопштењу ЛДП-а се подсећа да су се грађани Крагујевца још 1996. и 1997. године изборили за локални јавни сервис и да то треба додатно развијати, а не гушити.

ДЕО РЕДАКЦИЈЕ ТЕЛЕВИЗИЈЕ КРАГУЈЕВАЦ

Градски одбор СПС-а у Крагујевцу у свом саопштењу наводи да је медијска стратегија, коју је подржала и Европска комисија, усвојила идеју „Крагујевачке иницијативе“, а њоме се дефинише формирање шест јавних регионалних сервиса. Укидањем такве одлуке грађанима Крагујевца и Шумадије биле би ускраћене информације из сопствене средине, каже се у овом саопштењу.

Градски одбори „Заједно за Шумадију“ и СПО издали су са заједничке конференције за штампу саопштење у коме се наводи да су „Крагујевачка иницијатива“ и потенцијални регионални јавни сервиси зачеки децентрализације ове области и да ове странке још гаје уверење да ће на длежне политичке структуре и већина у Народној скупштини предлог Министарства културе о гашењу регионалних јавних сервиса разумети као браздел и непромишљен потез.

Огласио се и Градски одбор ДСС-а, који наводи да би укидање регионалних јавних сервиса представљало гашење већ достигнутих слобода, додатни монопол на информације од стране неколицине београдских медија, ускраћивање информација од животног значаја и могућност да се нађемо у још већем медијском мраку.

Прави рекао да регионални јавни сервиси морају да постоје због специфичности појединих региона.

На јавној расправи у Београду, која је одржана 22. марта, директор „Студија Б“, познати новинар Александар Тимофејев, бранио је опстанак ове ТВ станице. Он је упозорио да уколико се држава повуче из њеног власништва то значи гашење те телевизије.

- Кад кажем да ће овај закон убити „Студио Б“, навешћу пример. Град Београд је за пословање станице ове године издвојио 215 милиона динара, дакле, 17 милиона месечно. Та средства покривају 45 до 55 посто месечних расхода, закључио је Тимофејев.

Јавна расправа показала је да су се поводом новог закона стручна и политичка јавност оштро поделиле. На једној страни су новинари и локалне управе у градовима који се залажу за оснивање регионалних јавних сервиса, а на другој страни такозвана „медијска заједница“, оличена у професионалним медијским удружењима, коју чине УНС, НУНС, АНЕМ, Асоцијација меди-

једијима одуволовачи, а то је, по њима, нарушување принципа тржишта и равноправне конкуренције медија.

Занимљиво је тумачење представника ОЕБС-а и Министарства културе и информисања, који су организовали јавну расправу поводом новог закона. Они су поручили да нови Закон о јавном информисању не регулише питање регионалних јавних сервиса, већ да ће се тиме бавити Закон о електронским медијима, чија израда тек почње и о коме ће се јавна расправа тек водити.

По свему судећи, питање будућности регионалних сервиса још није коначно разрешено и могло би се догодити да коначна одлука зависи од односа политичких снага. Томе у прилог иду и саопштења градских одбора странака у Крагујевцу које учествују у градској власти, а сви до једног подржавају оснивање регионалних сервиса. Ако њихове централе у Београду подржавају овакав став онда нови Закон о информисању без регионалних јавних сервиса не би могао да прође.

ПРОТОКОЛ ВЛАДЕ И „ФИЈАТА“ ИЗАЗВАО БУРНА РЕАГОВАЊА

Цену 500Л снижава

ВЕРЗИЈА „НАЦИОНАЛЕ“ НА САЈМУ АУТОМОБИЛА У БЕОГРАДУ

Министар Млађан Динкић прво је рекао да ће држава субвенционисати са 3.000 евра продају „фијата 500Л“ на домаћем тржишту, али је, после реакција увозника аутомобила, променио причу и сада тврди да ће „Фијат аутомобили Србија“ државне подстицаје за отварање нових радних места преусмерити за снижавање цене „500Л“, који би на домаћем тржишту требало да кошта 10.900 евра

Пише Милутин Ђевић

Сајма аутомобила у Београду за грађане Србије, потенцијалне купци модела „фијат 500Л“, стигла је добра вест. Тада је државе подстицаје за отварање нових радних места преусмерити за снижавање цене „500Л“ који би на домаћем тржишту требало да кошта 10.900 евра. Министар финансија и привреде Млађан Динкић и директор компаније „Фијат аутомобили Србија“ Антонио Ђезаре Ферара потписали су у петак протокол којим је у Србији предвиђена продаја аутомобила „фијат 500Л“ који ће бити јефтинији 3.000 евра.

Тада је министар Динкић рекао да ће држава субвенционисати нижу цену „Фијатових“ аутомобила у Србији. Он је проценio да ће ове и наредне године по низим ценама бити продато 5.000 аутомобила „фијат 500Л национале“. Међутим, после бурних реаговања и протеста увозника аутомобила и

ДИНКИЋ И ФЕРАРА НАКОН ПОТПИСИВАЊА НОВОГ ПРОТОКОЛА О СУБВЕНЦИЈАМА

неких амбасадора већ сутрадан Млађан Динкић мења причу. Он сада тврди да ће ФАС државне подстицаје за отварање нових радних места преусмерити за сниже

вање цене модела „500Л“, који би на домаћем тржишту требало да кошта 10.900 евра. Поред тога купци ће имати и могућност да аутомобил пазаре на кредит на рок од пет година, са годишњом каматом од три одсто.

- ФАС се обавезао да ове и следеће године запосли укупно 1.400 нових радника и за то имају право на субвенцију од 10.000 евра по радном месту. Договорили смо се да тај новац буде усмерен за субвенционисање домаћег „фијата 500Л“ уместо да иде компанији, рекао је Динкић, додајући да примедбе увозника аутомобила да су у овом уредбом дискриминисани не стое, јер је у овом случају држава само субвенционисала отварање нових радних места.

Са друге стране, Асоцијација увозника возила и делова оценила је да субвенције које ће држава дати Фијату дискриминише све остале продајце аутомобила у Србији и затражија једнаке услове за све.

■ Увозници највили отпуштање радника

После објављивања нове цене модела „500Л“ за домаће тржиште и информације да држава дотира само компанију „Фијат аутомобили

ДОБРА ПРОДАЈА НОВОГ „ФИЋЕ“ ИЗ КРАГУЈЕВЦА

Извезено 43.000 аутомобила

Генерални директор компаније „Фијат аутомобили Србија“ Антонио Ђезаре Ферара каже да је веома задовољан продајом модела „500Л“ јер је од почетка производње, у јулу прошле године, из фабрике у Крагујевцу до сада извезено 43.000 аутомобила.

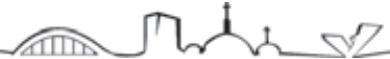
Према његовим речима, планирано је да се ове године произведе 110.000 до 150.000 аутомобила, али укупан резултат зависи од тога колико ће бити тражња у свету, јер фабрика у Крагујевцу не прави возила за плац, већ само за познате купице. Ферара је истакао да је ФАС тренутно усредређен на извоз аутомобила у Велику Британију и на америчко тржиште, где први аутомобили треба да појачат маја.

- Било је добро када би и наш аутомобил из Крагујевца стигао на велико тржиште Русије, али то је део послла који морају да обаве Владе Србије и Русије, рекао је Ферара.

Он је додао да се од потеза Владе Србије да субвенционише куповину модела „500Л“ на домаћем тржишту не може много очекивати и проценити да ће се у Србији, у зависности од тражње и конкуренције на тржишту, тај модел продавати у броју између 1.000 и 2.000 комада годишње.

Ферара је рекао да у овом тренутку, „Фијат аутомобили Србија“ запошљавају нешто више од 2.400 радника и да ће, скорим увођењем треће смене, број радника бити повећан на око 3.000.

- У овом часу једно је сасвим извесно, а то је да ми нећемо мењати добrog партнера као што су власти Србије. Дошли смо на ово тржиште да на њему веома дugo останемо, рекао је Ферара.

држава или ФАС

ли Србија", увозници су одржали хитан састанак на коме су одлучили да ако држава не повуче ту уредбу бокотују Сајам аутомобила, односно да ће да повуку своја возила са штандова. Они су затражили да се примене права при продаји аутомобила у Србији по европским стандардима.

- Увозници возила одлучили су да ће предузети конкретне мере, да чак размишљају да се повуку са сајма. Једнострана уредба за примену субвенција за само један модел доноси да се само продаје „фијат 500Л“, рекао је Милош Петровић, председник српске Асоцијације увозника аутомобила и делова.

Увозници аутомобила и делова, који укупно запошљавају 19.000 радника највиши су да ће због фаворизовања ФАС-а и „Фијата“ уопште морати да отпуштају запослене и да ће без посла остати, како су рекли, око 9.000 радника.

Ипак, и поред најаве, Асоцијација увозника возила и делова донела је одлуку да се не повлачи са Сајама аутомобила, али је одржала једночасовни „тихи протест“.

Протест је одржан под геслом "Један сат спаса за слободно тржиште".

- Одлучили смо да се не повучемо са сајма због великог интересовања грађана за ову манифестију, али протестом желимо да нагласимо да потез државе да субвенционише само једног учесника на тржишту није фер утакмица, образложили су увозници.

Они кажу да „Фијат“ увозницима не представља „трн у оку“, али да је држава дужна да свима обезбеди исте услове пословања. Српска асоцијација увозника возила и делова позвала је Влади Србије да заједно пронађу решење које ће довести до побољшања услова за куповину возила за све грађане и производијаче, што је, како су навели, предуслов за развој аутомобилске индустрије у Србији.

Позив увозницима да доведу инвеститоре

Реагујући на саопштење и протест Асоцијације увозника возила Министарство финансија и привреде саопштило је да ће држава подржати сваког производијача аутомобила који инвестира у ауто-индустрију у Србији, изгради фабрике, отвори нова радна места и запосли грађане, на исти начин и под истим условима као што је подржала до-лазак „Фијата“.

„Позивамо увознике да, уместо што протестују, лобирају и позову производијаче да инвестирају у Србији, а држава ће им у томе помоћи“, наводи се у саопштењу.

НЕЗАДОВОЉНИ ИЗЛАГАЧИ НАЈАВИЛИ ПОВЛАЧЕЊЕ СА САЈМА, АЛИ ОДРЖАЛИ САМО ЈЕДНОСАТНИ „ТИХИ ПРОТЕСТ“

ЕВРОПСКИ ПРОИЗВОЂАЧИ НЕЗАДОВОЉНИ

Траже и да се дипломатски реагује

Амбасадори земаља Европске уније чији су производијачи на српском тржишту, како тврде, оштећени због одлуке да се омогући куповина „Фијатових“ аутомобила по сниженој ценама са субвенционисаном каматном стопом, тражиће од Владе Србије одговор због чега је дошло до дискриминације великом броју учесника на тржишту.

Француски амбасадор ће први тражити одговор на питање због чега Србија фаворизује само једног производијача аутомобила.

Остали велики производијачи аутомобила су се такође обратили својим амбасадама у Београду које ће сигурно реаговати, рекао је Милош Петровић, председник Српске асоцијације увозних возила.

Ово удружење ангажовало је и адвокатски тим који ће тражити заштиту свих увозника аутомобила у Србију пред домаћим судовима.

- Коћемо да видимо шта је све тачно дефинисано тим документом. Суштина нашег неговодовања је да држава не сме да помаже само једног производијача. Мислим да се ова прича неће завршити тек тако јер су овде угрожени сви велики светски производијачи аутомобила, рекао је Петровић.

АНКЕТА ДНЕВНОГ ЛИСТА „БЛИЦ“

Привредници против Владине одлуке

Драгољуб Вукадиновић, „Металац“:
„Прво смо субвенционисали „Фијат“ да би направио фабрику, а сада морамо да им помогнемо да продају робу. Ово је чисто бањање паре.“

Милош Бугарин, председник Привредне коморе Србије:
„За целу привреду ад хок решења никада нису добра и излажење у сусрет само једном производијачу представља дискриминацију. Ово решење ће једино значити купцу.“

Никола Павичић, „Синтепон“:

„Разумем када држава субвенционише фирмe које желе да повећају извоз, али када им помаже да би продале производ на домаћем тржишту, то је лоше решење.“

Милан Кнежевић, Асоцијација малих и средњих предузећа:
„Мера је противуставна, јер фаворизује једног учесника на тржишту. И ми ћemo тражити да нам дају субвенције по сваком купљеној мајици или другој гардероби.“

За све грађане који су заинтересовани да купе субвенционисани „фијат 500Л национале“ аутомобилски стручњаци су изнели више детаља о аутомобилу.

Овај модел за домаће тржиште визуелно се разликује од других верзија модела по логотипу „национале“ у који је уметнута српска тробorka.

Важно је рећи да је пакет опреме „национале“ исти код све три погонске варијANTE и да за разлику од основног модела, који је лансиран у јесен 2012. године, укључује и мануелни клима уређај.

Што се тиче безбедности, поред АБС-а са ЕДБ функцијом, „фијат 500Л национале“ стандардно је опремљен и ЕСП системом са Хил Холдер асистенцијом приликом по-

ласка узбрdo, ваздушним јастуцима за возача и сувозача, бочним ваздушним јастуцима и ваздушним завесама. Верзије са дизел моторима имају и стоп/старт функцију.

У стандардну опрему спада и темпомат, даљинско откључавање, припрема за радио, електрични подизачи предњих стакала, серво управљач подесив по висини и дубини, док је возачево седиште подесиво и по висини. Задња клупа делијива је у односу 60:40 и може се потпуно преклопити, а садржи и централни склопиви наслон за руку.

Аутомобил стандардно долази у пастелно црвену боју каросерије (у истој боји су и браници и спољни ретровизори) са црном, хромираним бочном заштитном лајсном, а опремљен је 16 инчним челичним фелнама, док је резервни точак мањих димензија. Сва остала опрема се доплаћује.

Да купце субвенционисаног „фијата 500Л“ уопште не интересује ко субвенционише овај аутомобил, држава или „Фијат“ аутомобили Србија“, показује и добра продаја на Сајму аутомобила у Београду. Према информацијама са сајма дневно се прода и по десетак ових возила.

ЈАВНО СТАМБЕНО
ПРЕДУЗЕЋЕ
«КРАГУЈЕВАЦ»
ОБЛАВЉУЈЕ

О ГЛАС

О ДАВАЊУ У ЗАКУП ПОСЛОВНОГ ПРОСТОРА

на одређено време до 3 године

- Незнаног Јунака бр. 12, површина 64,43 м² - цена по м² износи 407,00 дин.

- У цену није урачунат ПДВ.

Закупац сноси и трошкове осигурања и ПДВ-а.

Понуде се достављају у затвореној коверти са назнаком «Понуда за закуп пословног простора» и то искључиво поштом на адресу ЈСП »Крагујевац», Николе Пашића бр. 2.

Понуда треба да садржи:

- име и презиме односно назив фирме,
- адресу,
- број телефона за контакт,
- податак о занимању, делатност,
- висина закупнине по м²
- број закупнина које се нуде унапред

Изабрани понуђач је дужан да пре закључивања уговора о закупу уплати закупнину за број месеци који је навео у понуди а најмање за два месеца унапред.

Пословни простор који се оглашава користе закупци и биће уселиви по њиховом исељењу.

Рок за подношење пријава је 8 дана од дана објављивања.

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ КРАГУЈЕВАЦ
На основу законских овлашћења и одлуке Управног одбора
Института за јавно здравље Крагујевац,
директор Института за јавно здравље Крагујевац

О ГЛАШАВА

ПРОДАЈУ ПУТЕМ ЈАВНЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

1) ПМВ марке Застава 101 скала 55, рег. број КГ052-ЈБ, број шасије VX1128A0001109704, година производње 2006. ТНГ, 110006 км, почетна цена 99.000,00 динара;

2) ПМВ марке Застава 101 скала 55 рег. број КГ012-БА, број шасије VX1128A0001100415, година производње 2004. ТНГ, 107305км. почетна цена 71.300,00 динара;

3) ПМВ марке Застава 101 скала 55, рег. број КГ011-БА, број шасије VX1128A0001108897, година производње 2006. ТНГ, 60458км. почетна цена 89.000,00 динара;

4) ПМВ марке Застава 101 скала 55, рег. број КГ008-КШ, број шасије VX1128A0001113435, година производње 2008. ТНГ, 91398км. почетна цена 113.500,00 динара;

5) ПМВ марке Застава Флорида 1.6Л МФИ рег. број КГ003-БА, број шасије VX1103A0000030355, прва регистрација јануар 2009. 85191км. почетна цена 170.000,00 динара.

Лicitacija ће се одржати дана 03.04.2013. године у 12,00 сати у просторијама Института, ул. Николе Пашића 1.

У случају неуспеље прве лicitације, друга ће се одржати у исто време и на истом месту дана 10.04.2013. године.

Уколико и друга licitacija не успе ићи ће се на непосредну погодбу. Институт за јавно здравље Крагујевац задржава право да у случају одустанка лица које је излицитирало одређену ставку понуди склањање уговора за ту ставку другом најповољнијем понуђачу.

Сва наведена опрема се продаје у вијеном стању без гаранције и права на рекламирању.

Право учешћа имају сва правна и физичка лица која пре учешћа уплате 10% од почетне цене.

Најповољнији понуђач губи право на повраћај уплаћеног износа уколико одустане од куповине.

Наведена возила могу се видети сваког радног дана у Институту за јавно здравље Крагујевац ул. Николе Пашића 1 у времену од 8 до 14 часова.

Све ближе информације могу се добити од Радета Ненадића, телефон за контакт 064-877-6442.

ОДНОСИ И КОМЕШАЊА У РЕПУБЛИЧКОЈ ВЛАДИ

Самоувереност која може да кошта

Пише Слободан Џупаріћ

На таласу безграницог задовољства својом владавином напредњаци су минулих дана прости „бомбардовали“ јавност „аргументацијом“ да је за протеклих седам месеци Александар Вучић показао најбоље резултате у свим областима за које је задужен у Влади. Остварио их је, тврде, и као министар одбране, и као први вицепремијер. И, наравно, као координатор служби безбедности. Према томе, уверени су да би он био одличан премијер. Сам Вучић, међутим, прошле недеље је изјавио да неће бити рокаде на премијерском месту, а реконструкција Владе је знатно извеснија.

Да ли је у питању спекулација или, пак, реална могућност да се Вучић и Дачић „ротирају“ тако да лидер СНС постане премијер?

Оно што смо говорили поводом десетогодишњице убиства Зорана Ђинђића, проблем у Србији је што она очигледно не може да изађе из зачараног круга лидерства, каже за „Крагујевачке“ Душан Обрадовић, председник овдашњег Градског одбора ДС. – Можда је и ДС у претходном периоду била крича што су се многе ствари врtele око једног човека: да је он најпаметнији, најлепши, најспособнији... Чињеница је да ни Александар Вучић не излази из тог профиле који се у Србији, нажалост, и даље прави. Идеализација једне особе је погрешан пут, а Вучић је прихватио такву улогу. Сматрам да човек који је изгубио локалне изборе у Београду готово дуплом разликом не може за девет месеци да постане најутицајнија личност у Србији.

По речима Предрага Џапића, првог човека ДС у центру Шумадије, апсолутно је на владајућој већини да одреди да ли је садашњи премијер Владе задовољио и да ли хоће да изврши замену на том месту. Оно што је чињеница, апо-

Душан Обрадовић: Србија не може да

изађе из зачараног круга лидерства, у који је „упао“ и Александар Вучић. Он је прихватио такву улогу, иако је идеализација једне особе - погрешан пут

три кључне позиције у држави: место председника Републике, председника Народне скупштине и председника Владе Србије. Да ли је за то потребна апсолутна победа на изборима или је, пак, изводљиво да лидер напредњака без нових избора замени Дачића на месту премијера?

– Како видим, односи у владајућој коалицији су затегнути, пре свега око кадровских питања, оцењује ствари Душан Обрадовић. – Оно што је сигурно, СНС нема довољно кадрова. Наравно, има их у врху политике. У том броју од три увек могу да се нађу три препознатљиве личности које

тренутно носе политику напредњака. Да ли те особе треба да заузму све три позиције – наравно да не. Подсетићу да су

строфира Џапић, вицепремијер Александар Вучић показао се својом активношћу минулих месеци у борби против криминала и корупције – што је похвално с обзиром на сазнање да су све странке само причале о овом друштвеном злу, а сада се виде и неки опипљиви резултати на том плану.

– Истина је да је Александар Вучић најекспонирајији политичар у овој Влади и да је преузео највећи део одговорности за оно што се дешава у овој држави, каже Марко Николић, члан Председништва ЛДП из Крагујевца. – Да ли он може да постане премијер? Мислим да без избора то није реална опција, усталом то је претходних дана и сам Вучић изјавио.

■ Затегнути односи

Из СПС-овских редова поручују да је политичка реалност у Србији таква да напредњаци не могу да имају апсолутну власт, да СНС не може да заузима

место председника Републике, председника Народне скупштине и председника Владе Србије. Да ли је за то потребна апсолутна победа на изборима или је, пак, изводљиво да лидер напредњака без нових избора замени Дачића на месту премијера?

– Како видим, односи у владајућој коалицији су затегнути, пре свега око кадровских питања, оцењује ствари Душан Обрадовић. – Оно што је сигурно, СНС нема довољно кадрова. Наравно, има их у врху политике. У том броју од три увек могу да се нађу три препознатљиве личности које

УЛАЗИ ЛИ АЛЕКСАНДАР ВУЧИЋ У ЗАЧАРАНИ КРУГ ЛИДЕРСТВА

они имали 24 посто подршке грађана, а не 35, 40, 45, каже Обрадовић

■ Реформе у великом заостатку

Марко Николић верује да ситуација у којој се нашао премијер Ивица Дачић, притиснут од стране свог првог потпредседника, вероватно тера на размишљање лидера социјалиста да ли је исправно поступио у јуну прошле године, када је одабрао да прави владу са напредњацима. Наравно да социјалисти, уверен је Николић, не би требало да уступе тек тако место премијера које су тада добили и свакако да СНС са 24 посто подршке бирача на минулим изборима не може да заузме све три најважније функције у држави.

– Уколико напредњаци желе апсолутну власт, такву подршку морају да добију на изборима од грађана, сматра члан Председништва ЛДП. – Другачији начин може да буде резултат спекулација с посланицима и посланичким групама – али то није одраз воље грађана Србије, каже Николић.

Предраг Џапић подсећа да су претходни избори показали снагу појединих партија и коалиција и јасно је да напредњаци немају апсолутну већину и резултат који им гарантује апсолутну власт у земљи. Према томе, како рече, десесовци прогнозирају да се неће скоро наћи нека странка која ће бити кадра да освоји апсолутну власт у држави, па самим тим неће бити у могућности да држи сву власт у своим рукама.

Потпредседник Владе и министар трговине Расим Јајић изјавио је да не види да би СНС имала интерес да дође до значајније прекомпозиције садашње структуре владајуће коалиције. Реалније је, каже, да евентуалне промене у саставу Владе буду унутар странака, а не прерасподелом снага унутар коалиције. Како то коментарисати?

– Сматрам да је прича са Вучићевим премијерством заправо је-

тњиве личности које тренутно носе политику напредњака. Да ли те особе треба да заузму све три позиције – наравно да не. Подсетићу да су

Предраг Џапић:

Видљиво је и извесно да нових избора сигурно неће бити пре јесени, а после тога много зависи од преговора који се воде на релацији Београд - Приштина

Представници странака из Крагујевца које на републичком нивоу делују као опозиционе признају да напредњаци, а посебно њихов лидер Александар Вучић, улажу труд у оно што раде, али не виде резултате, пре свега у озбиљнијим реформским процесима, за шта им ангажовање у „косовском чвиру“ не може бити оправдање

дан озбиљан пробни балон да би се видело како ће реаговати народ, уверен је Душан Обрадовић. Иначе, треба подсетити да постоје специјализовани медији који су годинама пуштали пробне балоне и мерили реакцију шире масе, па то ради и овог пута. Дачић никако не одговара најновија сторија о „ротацији“ са Вучићем, јер му слаби позицију у преговорима са Приштином, оцењује Обрадовић.

Оно што је према Џапићевом гледању на ствари видљиво и извесно то је сазнање да нових избора сигурно неће бити пре јесени, а после тога много зависи од преговора који се управо воде на релацији Београд - Приштина. Шта ће од тога бити и да ли ћемо добити датум за почетак преговора о придрживању, у многоме ће утицати на развој догађаја на политичкој сцени Србије. У ДС-овским редовима потенцирају, каже Џапић, да се овакви преговори прекину и да се уцене од стране Брисела апсолутно одбаче.

– Србија је у великом заостатку у реформским процесима, а најчешће ображавајући за такву ситуацију је то што се ова Влада бави преговорима око Косова, вели Марко Николић. – Међутим, то не може никако да буде оправдање, јер се Косовом баве премијер, први потпредседник Владе и председник Републике, док остали министри нису укључени. У том смислу, реконструкција Владе је потребна – тим пре што је велики број неуспешних министара управо из редова напредњака, оцењује Николић.

Београд

– трн у оку

Напредњаци би, судећи према најавама из њиховог табора, требало да размотре и опције за изазивање ванредних избора у Београду, јер се очекује и да ова тема буде у пакету са реконструкцијом. Демократе узвраћају да ако њихови противници имају већину, нека их смене – пошто садашња власт у Београду неће сама се бе смењивати, с обзиром на то да је фокусирана искључиво на рад и побољшање функционисања престонице. Да ли су напредњаци кадри да смене власт у Београду или засад само тактизирају и прете првом пушком?

– Од почетка смо били за то да власт у Бео-

граду треба променити, експлицитан је Предраг Џапић. – Али, нажалост, не може ДС да промени већину у Београду без напредњака. На том плану се ништа не дођаја и ако се овако настави, може се посумњати да ли СНС уопште има жељу да мења власт у Београду.

С друге стране, Марко Николић тврди да промена власти у Београду није реална без ванредних избора. Грађани су прошле године дали поприлично јасну подршку Драгану Ђиласу да буде градоначелник Београда, а знало се да ће коалициони партнери бити Социјалистичка партија. – Николић сматра да је неопходно јасно објашњење зашто би се та коалиција раскинула и првала нека нова и другачија већина за Београд? Дакле, уколико би дошло до лоших односа на релацији демократе – социјалисти, логично је да се не врши прекомпоновање власти него да евентуално дође до ванредних избора и у складу са новом исказаном већом грађана креира нова власт.

– Напредњаци су много пута показали слабост на тему Београда и Војводине, подседића Душан Обрадовић. – Оправдана је њихова жеља да побољшају рад тих одбора – и покрајинског и београдског. Није спорно ни што жеље да искористе замајаја који очигледно имају, уз пуну контролу медија и Владе. Њима све време смета ДС. Оног тренутка када будемо изгубили већину у Београду, власт ћемо уступити ономе ко је има. Борили смо се за мирну предају власти на свим нивоима. Остаје да се види шта ће бити када ми њих будемо склањали с власти, каже Обрадовић.

Медијски „пробни балони“, који су били веома актуелни минулих дана, обавили су свој задатак. Народу је исплан политички пулс, бар тренутно је отклоњен „кратки спој“ на релацији социјалисти – напредњаци, па се Дачићева премијерска фотеља више „не љуља“. Александар Вучић, који решава све проблеме од Црвене звезде преко афлатонсина до телевизијске претплате, неће бити премијер – мада му, како рече, не би било компликовано да замени Ивицу Дачића. То се неће додогодити, казао је, зато што су напредњаци часни и поштени људи, а ако процене да Дачић не обавља ваљано премијерску функцију, неће бити никакве рокаде у врху Владе, већ ће бити расписани нови избори. Тако ствари стоје сада, али треба имати на уму да се политичке карте увек могу „промешати“ и преко ноћи.

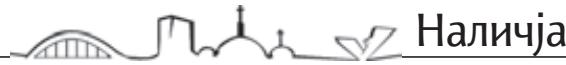
Марко Николић:

Напредњаци са 24 посто подршке бирача на прошлогодишњим изборима свакако не би могли да заузму све три најважније функције у држави

функције у држави

Предраг Џапић:

ОТВОРЕНА ИСТРАГА ПРОТИВ БИВШЕГ ДИРЕКТОРА ПД „ЦЕНТАР ДОО“ И ЧЕТИРИ РУКОВОДИОЦА „ЕЛЕКТРОШУМАДИЈЕ“

Милионски отписи, још већи трошкови

Бобан Милановић, смењени директор Привредног друштва „Центар“ из Крагујевца, и четири бивша највиша руковођиоца „Електрошумадије“ сумњиче се за штету од преко шест милиона евра нанету овом друштву од 2009. до 2012. године. Споран је отпис преко три милиона евра ненаплаћеног дуга за утрошену електричну енергију и преко 3,5 милиона евра нагомиланих судских и адвокатских трошкова, који су могли да спрече

I отврдило се очекивање да ће доћи моменат када ће највиши представници „Електрошумадије“, а пре свега ПД „Центар“, морати да положе рачуне после уласка интерне контроле, а затим и инспектора привредног криминала, који су им месецима чешљали књиге и затекли свашта. Кључно питање је било како су дозволили да се отпише дуг од преко три милиона евра за испоручену електричну енергију потрошачима, и приде да плате више од тога на име судских такси и адвокатских услуга, чега није било у другим градовима Србије и привредним друштвима. Када се рашчланила укупна штета произилази да је 310 милиона динара било застарелих потраживања и 369 милиона направљених судских трошкова, од чега на име такси отпада 121 милион, а остатак од 248 милиона динара или 2,5 милиона евра узели су адвокати.

Наочиглед оних који су газдовали државним капиталом пљуштале су незаконите судске пресуде, које су бивале и потврђене у Апелацији, што је резултирало да се свакодневно енормни износи новца скidaју са рачуна ове дистрибутерске куће, а да нико од надлежних ништа није предузео да то оспори. Уместо тога дешавало се да по истом извршном предмету „Електрошумадија“ плаћа једне те исте трошкове и по три пута појединим адвокатима, јер није било адекватне контроле.

Један од њих је и адвокат Зоран М. против кога је пре месец дана отворен кривични поступак у Основном суду. Несумњиво је да је неко из колектива адвокатима износио листе највећих дужника, па уместо да они траже помоћ адвоката, ови су се сами нудили да их заступају.

■ Директорско (не)чињење

Неконтролисани одлив пара са рачуна престао је непосредно по смени Бобана Милановића 2011. године, односно по постављању др Гвоздена Илића за директора Привредног друштва „Центар“ у Крагујевцу. Он је дошао са функције првог човека огранка у Пожаревцу, где није било праксе да грађани масовно утжују дистрибутера струје за своја дуговања. То ни по закону није дозвољено, а ипак се масовно пресуђивало у корист крагујевачких дужника, који су се позивали на Закон о облигационим односима, где наплата комуналних потраживања застарева после годину дана.

Да, али само у варијанти кад комуналци туже, а не и обрнуто, што је био и званичан став Врховног

ДР ГВОЗДЕН ИЛИЋ:
ЗАУСТАВИЛИ СМО ВЕЛИКО ЗЛО КОЈЕ НАС ЈЕ УГРОЖАВАЛО

рачуни за адвокатске услуге у укупном износу од 370 милиона динара, што је преко 3,5 милиона евра! Такви пропусти нису се дешавали у друга два огранка ПД „Центар“, већ само у крагујевачкој „Електрошумадији“.

Наставак веће материјалне штете је спречен је након анализе интерне контроле у Привредном друштву „Центар“ и уласка инспектора привредног криминала. Тиме је прекинута и лоша пракса у овом предузећу да се контратужбама реагује на тужбе несавесних потрошача. Из тога су оспорени сви новоприспели тужбени захтеви, који су и одбачени од стране суда.

По мишљењу јавног тужиоца Милановић је несавесно радио, јер није пратио и благовремено предузимао неопходне мере у циљу наплате потраживања и даље обуставе електричне енергије, или, простије, дозволио је да потраживања застаре. Друго, код тужбe за утврђивање застарелости, које су се масовно појавиле, није их испоравао, па се дешавало да их само у Крагујевцу буде 10.000, а порецима Гвоздена Илића, новог директора „Центра“, чак 14.000, чега у другим огранцима није било.

По речима судије Предрага Бошковића, тужилац је још предложио да се саслушају Иван Радовић, бивши генерални директор „Електрошумадије“, Момчило Милетић, директор за пословне системе, Душан Милосављевић,

АДВОКАТИ САМИ ДОЛАЗИЛИ ДО СПИСКА ВЕЛИКИХ ДУЖНИКА

нису искључивали струју великом дужницима и тужили их, од изостанка адекватне реакције на проблем контратужби потрошача, јер се ту радио о ванредној ситуацији која се дешавала масовно само у Крагујевцу.

Ту није у питању само отпис дела дуга социјално угроженог становништва, већ се ради о добростојећим појединцима који су се „ушемили“ преко адвоката и намерно пропуштали да плаћају приспеле рачуне, знајући да ће добити спорове на суду.

■ Забрана контратужбе

Један од битних доказа за евентуалну Миловановићеву кривицу је што су након његове смene и постављањем новог директора др Гвоздена Илића све ти проблеми нестали. Илић је урадио све оно

што је његов предходник пропустио и тако спасио око 20 милиона евра потенцијалне штете кроз 8.000 обустављених тужби, рачунајући и отпис дугова потрошача. Он је инсистирао на одговору на тужбе и издао наређење да се забрањују контратужбе. Илић каже да је очекивао да ће те пресуде стати за три месеца, али је то много дуже потрајало. Тражио је чак и надзор над радом Основног суда у Крагујевцу. Писали су ревизије по предметима, измене става. Али контратужбе су управо отварале овакве процесе и дале простора за бизнис 140 адвоката, који речимо у огранку „Електроморава“ Пожаревац нису добијали спорове, иако су били присутни и тамо, што много говори.

- Бобан Милановић је све негирао. Тврдио је да нема никакве одговорности, да је предузео све мере које су му биле на располагању и да није имао разумевања од „Електропривреде Србије“. Мислио је да је то системски проблем, а не да он сам треба да реши у Крагујевцу, каже истражни судија Бошковић о делу Миловановићеве одбране на суду.

■ „Пумпање“ адвокатских рачуна

Међутим, мишљење истражног судије је да је он ипак био позван да реагује када се појавио проблем са приливом енормног броја тужби дужника, чега није било у другим срединама. Подређенима у „Електрошумадији“ није сугерисао да стално контролишу наплате потраживања од потрошача и преузимају на време потребне мере ради наплате, попут сланаја опомена, искључивања са система и евентуалног утуживања. Његова одговорност је што је дозволио да толико нарасту судске трошкови и адвокатске услуге, што је и више од отписаног дуга на име застарелости потраживања.

Иначе, тужбе потрошача по Закону о парничном поступку (члан 188.) нису дозвољене, зашта је постојао и став Врховног суда од 2001. године, односно Касационог суда од прошле године. Упркос томе Основни суд у Крагујевцу је пресуђивао на штету „Електрошумадије“, односно ПД „Центар“, зато што је било потребно да се правна служба тог предузећа у жалби само позове на тај члан Закона о парничном поступку да би пресуда дужника била одбијена. Како се то није дешавало у пракси пресуде су доношene и потврђиване у корист потрошача, а на терет дистрибутера струје су пали и сви остали трошкови вођења ових парничних поступака.

ПД „Центар“ са своја три огранка - Смедерево, Пожаревац и Крагујевац, функционише тако што пословодство фирмама на састанцима издаје налоге подређенима које групе потрошача на који начин ће тужити и како се генерално треба понашати у проблематичним ситуацијама, попут ове. Мањи је проблем то што су у „Електрошумадији“ пуштали да дугови потрошача застаре, што

један од оних који су „скинули камак“ је адвокат Зоран И., који је ухапшен пре месец дана између осталог и због злоупотреба према „Електрошумадији“. Али, најављује се да ће бити простора и за нове тужбе против адвоката уколико се утврди да су дупло наплаћивали судске трошкове или заступали преминула лица са фалсификованим потписима, зашта има индикација.

Занимљиво је напоменути да су друга два огранка привредног друштва из Пожаревца и Сmedereva реаговала одмах, тако да ни једна пресуда није донета на штету фирмама, а Милановић је био на дужан за сва три огранка и морао је да интервенише и провери како се то у другим огранцима ради и спречава.

- На моје лично задовољство и задовољство пословодства привредног друштва ми смо зауставили једно велико зло које нас је угрожавало и претило да ово привредно друштво нестане са карте Електропривреде Србије и да буде подељено на неколико делова по територији, каже др Гвозден Илић.

Елизабета ЈОВАНОВИЋ

34203 Крагујевац, Складишни центар бб
(Индустријска зона)

e-mail: office@metalsistemi.com

Тел. +381 (0) 034 6170366 ,+381 (0) 034 6170367 www.metal-sistemi.com

„МЕТАЛ Системи“ д.о.о. Крагујевац у реструктуирању оглашава

КОНКУРС

за заснивање радног односа на одређено време за следећа радна места:

- Управник погона за механичку обраду -1 извршилац

Услови

- VI или VII ст. стр. спреме машинске струке
- радно искуство у струци 1 година
- предност - смер производно машинство

- Реглер (подешавач) машина (ексцентар преса) – 1 извршилац

Услови

- III – V ст. стр. спреме машинске струке
- радно искуство од 3 године на овим пословима

- РЕЛ заваривач –2 извршиоца

Услови

- III-V ст.стр.спреме наведеног занимања,
- радно искуство на варилачким пословима од најмање 3 године и
- атест

- Бравар монтер – 2 извршиоца

Услови

- III-V ст.стр.спреме наведеног занимања,
- радно искуство на браварским пословима од најмање 3 године и
- атест

Пријаву на оглас са доказима о испуњности услова кандидати подносе у року од 7 дана од дана објављивања огласа на адресу „МЕТАЛ Системи“ д.о.о. Крагујевац у реструктуирању Складишни центар бб 34000 Крагујевац.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ

Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе

Секретаријат за грађевинарство, урбанизам и заштиту животне средине

Служба за заштиту животне средине

Предмет:

ОБАВЕШТЕЊЕ

о јавном увиду, јавној презентацији и јавној расправи Студије о процени утицаја на животну средину

Обавештавамо вас да је поднет захтев за давање сагласности на Студију о процени утицаја на животну средину за ПРОЈЕКАТ – Радио – базне станице „КГ Крагујевац 3023 Станово“, чија се реализација планира на катастарској парцели бр. 7836 КО Крагујевац 3 – насеље Станово 3, на територији града Крагујевца, од стране носиоца пројекта „ВИП Мобиле“ д.о.о.

Увид у Студију о процени утицаја на животну средину ПРОЈЕКТА – радио – базне станице „КГ Крагујевац 3023 Станово“, извршиће се у просторијама Градске управе за послове локалне самоуправе и опште управе, Секретаријат за грађевинарство, урбанизам и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине, канцеларија 326, Трг слободе бр. 3., Крагујевац, у периоду од 28.03.2013. до 16.04.2013. године, у времену од 10.00 до 12.00 часова.

Зainteresovana јавност која врши увид у Студију о процени утицаја на животну средину може у горенаведеном року доставити мишљење стручној служби (закључно са 16.04.2013. године).

Јавна расправа и презентација Студије о процени утицаја на животну средину биће одржана 18. априла 2013. године са почетком у 11.00 часова, у просторијама Градске управе за за послове локалне самоуправе и опште управе, Секретаријат за грађевинарство, урбанизам и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине, канцеларија 326.

Презентацији и јавној расправи о студији о процени утицаја на животну средину учествоваће носилац пројекта.

БИВШИ РАДНИЦИ ФАБРИКЕ АУТОМОБИЛА НА СОЦИЈАЛИ

Има пара за још четири месеца

Радници који су у јануару 2011. године остали без посла добијају новчану надокнаду за април, мај, јун и јул, а неки ће, према најновијем договору бити позвани на разговор код „Фијатових“ добављача

На статус бивших радника Фабрике аутомобила који су у јануару пре две године проглашени технолошким вишком и који су морали да напусте своја радна места у Фабрици аутомобила, овог месеца стављена је тачка. Они више немају право да по социјалном програму, који је био на снази две године, примају новчану надокнаду у Националној служби за запошљавање. Од око 900 радника, међу којима је доста инжењера, правника, људи са економским факултетом на евиденцији Националне службе за запошљавање остало је 750 бивших радника „Застава аутомобила“.

Ипак, они неће ни у наредним месецима остати без каквих-таквих примања. У сарадњи и уз помоћ Скупштине града, Удружење рад-

ника „Застава аутомобили“ успело је да у Министарству финансија и привреде „избоксује“ новац за још четири месеца. За ове намене из државне касе биће издвојено 50 милиона динара, које ће на рачун локалне самоуправе стизати у четири једнаке транше.

Новац је обезбеђен за април, мај, јун и јул, а бивши радници Фабрике аутомобила моћи ће сваког 15-тог у месецу да га подигну у поштанским филијалама и то на списак. Прва транша из Министарства финансија и привреде већ је „легла“ на рачун локалне самоуправе и биће исплаћена 15. априла, а износ је око 17.000 динара.

Према договору представника Удружења радника „Застава ауто-

НЕИЗВЕСНОСТ ИМ СЕ САМО ОДЛАЖЕ

мобили“ са људима из Министарства финансија и локалне управе, сви они који су завршили превалификацију или доквалификацију, а према евиденцији крагујевачке филијале Националне службе за запошљавање, биће позивани на разговор за посао код добављача компаније „Фијат аутомобили Србија“. У Удружењу кажу да ће предност при запошљавању имати они који су у стању социјалне потребе, као и самохрани родитељи.

СУЗАНА МАРКОВИЋ:
КАМП ЈЕ ИМОВИНА ПРЕДУЗЕЋА

СЛОБОДНИ СИНДИКАТ „АУТОСАОБРАЋАЈА“ Против продаје кампа у Буљарицама

ница ове синдикалне организације Сузана Марковић тврди да је камп, односно земљиште, купљено парома предузећа, као и да су тих осамдесетих година сви запослени у „Аутосаобраћају“ издавали дневнице да би се направили бун-

галови, изградили мокри чворови и кухиња и уредило мочварно земљиште.

Интересантно је како је Самостални синдикат дошао до тога да има власништво над кампом. Они се позивају на одлуку Уп-

ирана Лукић: где су завршили приходи од одмаралишта?

НЕБОЈША ОБРАДОВИЋ, НОВИ ДИРЕКТОР „ЕЛЕКТРОШУМАДИЈЕ”

Поглед „са стране“

Разговарао Александар Јокићевић

3

ванично од 5. марта нови директор „Електрошумадије“ је дипломирани машински инжењер Небојша Обрадовић, а примедбе што није из струке, како каже, пре види као предност. Обрадовић је у периоду од 2000. до 2004. године, након изборне победе Демократске опозиције Србије, као кадар ДСС-а био директор ЈКП „Чистоћа“, где је остао запослен до недавног преласка у „Електрошумадију“.

Можда је, наглашава Обрадовић, потребан поглед „са стране“. „Електрошумадија“ је неопходан менаџер, не ускостручни директор, јер висококвалификованих људи и електроинжењера овде има прилично, али огранак је, ипак, пао на најниже гране

Иако три недеље руковођења предузећем није довољно дуг период да се сагледају сви проблеми, Обрадовић подсећа да је реч о показатељима пословања из претходног периода који су неспорни.

Синдикат је недавно „подигао глас“ против страначког кадрови-сања („Електрошумадија“) и Привредно друштво „Центар“ у коалиционој подели „колача“ странака на власти припадају Српској напредној странци), управо због учињеног преседана да дипломирани машински инжењер који долази из друге фирме буде директор „Електрошумадије“, да машински инжењер буде шеф Пословнице у Книћу, док се најављује долазак нових људи у ограницима у Смедереву и Пожаревцу, без обзира на добре пословне резултате. На чело ПД „Центар“ најављен је долазак дипломираних економиста, који такође никада нису радили у систему Електропривреде Србије.

Иако је став синдиката због таквог кадрови-сања СНС-а био принципијелан, са намером да укаже да су и друге странке, почев од СПС-а, преко ДСС-а и ДС-а партијски кадровисале, али не толико „храбро“ да именују челне људе из друге радне средине, директор „Електрошумадије“ Обрадовић одговара:

– Вероватно су људи који су одлучивали о мом именовању управо тако размишљали. „Електрошумадија“ се налази у незавидном положају, а то бројни електроинжењери, којих овде има можда и 40, нису спречили. „Елек-

то што сам именован за директора „Електрошумадије“, а нисам из струке, не сматрам као недостатак, већ као предност. Можда је потребан поглед „са стране“. „Електрошумадија“ је неопходан менаџер, не ускостручни директор, јер висококвалификованих људи и електроинжењера овде има прилично, али огранак је, ипак, пао на најниже гране

„Прве информације које су ме дочекале су да предузеће има отприлике 80 радника који представљају вишак запослених, мада број иде и до 150 људи. Пре верујем у прву цифру. Речено ми је да је наплата највећи проблем, да је у поређењу са друга два огранка, у Смедереву и Пожаревцу, најнижа

трошумадија“, као огранак Привредног друштва „Центар“, већ неколико година држи место на зачељу по пословним резултатима. Тиме се и ПД „Центар“ котирало. А, чињеница је, по стручном кадру Крагујевац је далеко изнад Смедерева и Пожаревца, чак и других огранака у Србији. Осим тога, имам искуства у руку овејању, четири године сам водио „Чистоћу“. Моје мишљење је да је то било успешно, а доказ више је то што је предузеће 2003. године најављено од Републичке привредне коморе као најуспешније у региону.

Иако је три-четири недеље кратак период, када већ кажете да је ваш долазак предност могу ли се из те предности назрети први пословни потези?

Предност је што никоме ништа не дuguјем, нико ме од људи из „Електрошумадије“ својевремено није запослио, не радимо заједно већ две деценије. Са новим колегама нисам ишао у школу. Разумете шта хоћу да кажем, увек је неко некога doveo, увек неко има некога свог. Верујем да се Управни од-

бога је већ толико битна, могу у наплату. Да носе опомене.

Колика су потраживања „Електрошумадије“ у овом тренутку и да ли је актуелни репрограм са отписом прошлогодишње камате, за који пријављивање траје до краја марта, наишао на одзив дужника?

Укупна потраживања су око 8,5 милијарди динара, а 1,5 милијарди је у неком од претходних репрограма дуговања. Актуелни репрограм је, према показатељима од претходног викенда, потписало 2.000 дужника, већином из категорије домаћинстава, мада је позив био упућен на 38.000 адреса од укупно 105.000 потрошача. Условно речено, уколико буду поштовали споразум успећемо да наплатимо 100 милиона динара, а отпис камате је око 20 милиона, мада очекујемо гужве и у ових последња два-три дана марта. Наравно, преговора се са великим дужницима. Скупштина града је вољна да потпише споразум, а од ње се потражује око 270 милиона динара, збирно зајавну расвету и буџетске кориснике, школе и установе. Одмах ћемо инкасирати око 37 милиона, што је услов за склањање репрограма, а то су рачуни за децембар, јануар и фебруар, а остатак ће бити разложен на четири рате. Најавиле су се и „Градске тржнице“. Проблем су велики дужници из категорије привреде, попут „Енергетике“ и других фабрика, али још симптоматичније је што се не јављају предузетници, иако и ту имамо милионских дужника.

„Укупна потраживања су око 8,5 милијарди динара, док је 1,5 милијарди у неком од претходних репрограма дугова. Актуелни репрограм је потписало до сада 2.000 дужника, већином из категорије домаћинстава, мада је позив био упућен на 38.000 адреса од 105.000 потрошача

Шта очекује непоправљиве дужнике?

„Електрошумадија“ има и морално право да крене у искључења.

Можда је рано за ово питање, али преузели сте дужност директора у тренутку великих потреса у „Електрошумадији“. Спроведена је интерна контрола, провером тужби дужника и изгуђењем споровима предузећа баве се и инспектори задужени за привредни криминал, учествала су привођења запослених на информативне разговоре. Било је одређених смена директора и шефова служби, хоћете ли наставити у том смjeru?

Јесте рано за такво питање, али морам рећи да је било је директора који су сами захтевали смену, невезано за саму истрагу, могуће зато јер је притисак велики. И мени су најавили оставке, али видећу. Рано је да бих судио о њивом раду, нарочито јер нисам из струке. Потребно ми је више времена. Има осетљивих места управу у Сектору трговине електричном енергијом, где спада и Служба наплате.

034 360 426, 063 181 3142, Dragoslava Stojovića 219/17 (preko puta Ultrazvuka)

fonetika

ŠKOLA STRANIH JEZIKA

IZDVAJAMO IZ PONUDE
SLEDECHE KURSEVE ZA
DECU I ODRASLE

- ENGLESKI
- NEMAČKI
- ITALIJANSKI
- FRANCUSKI
- ŠPANSKI
- RUSKI
- JAPANSKI

SRPSKI JEZIK ZA STRANCE

INDIVIDUALNI ČASOVI
PRISTUPAČNE CENE
GRUPNI POPUSTI
NAJBOLJI PREDAVAČI

United Kingdom

Germany

Italy

France

Spain

Russia

Japan

М. Ђ.

ИНИЦИЈАТИВА ДА КРАГУЈЕВАЦ ЗАБРАНИ ПРОИЗВОДЊУ ГЕНЕТСКИ МОДИФИКОВАНЕ ХРАНЕ

Доста нам је отрова и без ГМО хране

Све је више оних који подижу глас против такође све јачих притисака на нашу земљу да, уласком у Светску трговинску организацију, фактички дозволи производњу и промет ГМО производа.

Једно од решења је да општине своја подручја прогласе „слободним“ од ове врсте хране, што је већ учинио Чачак, а сличан предлог стигао је и у локалну управу Крагујевца

Пише Јаворка Станојевић

Aфера са афлатоксином у млеку, коју полако заборављамо, грађанима Србије показала је да она што једу и дају својој деци није увек најбезбедније. Из случаја са

млеком смо, међутим, сазнали и да држава има своје интересе због којих је понекад спремна да зајмури и пред крештењем пропиша. Због тих интереса и, како кажу, с паса сточарске производње, до-звољен ниво овог кан-

ГЕНЕТСКИ МОДИФИКОВАНА ХРАНА

моћних мултинационалних компанија које зарађују на овој технологији изборили за забрану обележавања ГМО производа.

Питање због чега би ово морало да забрине житеље државе у којој

„Др Миливоје Миловановић, научни саветник Центра за стрна жита: Експерименти на животињама храњеним ГМО храном показали су стравичне резултате – крварење унутрашњих органа, тешке алергије и гушчења, нестајање репродуктивних способности, малигне туморе, патологију мозга, смањење животног века, изазвање имунолошких напада...

има доволно плодних ораница не само да прехрани своје становништво него и да заради на извозу, треба ставити у контекст жеље Србије да постане чланице Светске трговинске организације (СТО). Јер, ова институција која мање-више отворено пропагира и штити интересе мултинационалних компанија из САД, у својим правилима игре има оружје звано „Кодекс Алиментаријус“, према коме чланице не могу

нашитавају коров, третирају тоталним хербицидима које оне производе, годишње окрену стотине милијарди долара, они који у Србији не желе ГМО покушавају да нађу начин да осујете, како тврде, опасну намеру да се уништи домаћа производња хране и тако сруши последњи остатак националне са-модрживости.

ГМО ПАПРИКА, ВЕЋА ОД АНАНАСА

примењивати опште забране увоза или извоза било ког производа, што подразумева и оне са генетски модификованим садржајем.

Опечен искуством које говори да кад амерички капитал жели се би негде да утре пут мали тешко могу да му се супротставе, противници генетских модификација и хране која садржи природи непознате и научно недовољно испитане комбинације гена различитих врста страхују да би наша земља ускоро могла да отвори врате технологији чије последице нико не може да предвиди. Њихово страховање додатно појачава чињеница да се Србија налази на корак од потписивања уговора

о уласку у СТО, што ће неминовно захтевати и измену домаћег законодавства које је до сада, бар на папиру, представљало брану, увозу и промету научно неиспитаних и здравствено небезбедних генетски модификованих организама.

Свесни да је тешко изаћи на црту компанијама које на продаји модификованих семена и средстава за заштиту усева који се, због отпорности на хемијске препарете који уништавају коров, третирају тоталним хербицидима које оне производе, годишње окрену стотине милијарди долара, они који у Србији не желе ГМО покушавају да нађу начин да осујете, како тврде, опасну намеру да се уништи домаћа производња хране и тако сруши последњи остатак националне са-модрживости.

Бројне опасности за цео живи свет

Једна од могућности је угледање на земље које су, суочене са овим проблемом, поставиле барјере проглашавањем „ГМО фри“ подручја. На овај начин, поштујући принципе европског законодавства, локалне самоуправе могу своје територије прогласити подручјем без ГМО и тако осујетити покушај СТО да генетски модификовани организми изједначи са природним. То је већ учињено у

имати разумевање и подржати нас, јер се овде не ради само о томе да ли ћемо постати подручје без ГМО хране него је у питању борба за наставак живота у биодиверзитету који може бити угрожен и довести у питање будућност наше деце и следећих генерација.

објашњава Миловановић. Према његовом мишљењу Шумадија, због уситњених пољопривредних поседа, само забраном ГМО може да заштити конвенционалну производњу.

- Полен ГМО биљака се неконтролисано шири, чиме се угрожавају усеви конвенционалних производа, који због тога мењају генетске карактеристике. Пошто су такви производи јефтинији они би, ни криви ни дужни, плаћали цех. Због својих уситњених парцела Шумадија, такође, има веома мале шансе у светској конкуренцији са ГМО производима хране који је производе углавном на великим имањима и код великих производа. Уколико у ову конкуренцију уђемо са ситним поседима, без наводњавања, са оскудним и ситним механизацијом и осиромашеним производима доживићемо потпуни колапс наше пољопривреде, јер ће наши производи на тржишту теже налазити купце, имаће веће трошкове производње, а продаваће се јефтиније.

Уништили бисмо и наше институте и научнике који се баве производњом реномираног комерцијалног семена и стварањем нових сорти, а Србија би ушла у ред земаља које у производњи хране потпуно зависе од страних фактора. Ово би било постигнуто наметањем семена које садржи такозвани „терминатор ген“ који му дозвољава клијање само у првој садњи, док га за следећу чини стерилином. Због тога се за сваку сезону мора куповати ново произведено код монополиста који могу одлучивати коме ће га дати, каже овај научник који тврди да би уласком ГМО организама био поремећен целокупни биодиверзитет, што би имало несагледиве последице.

Пројекат „Зелена острва Србије“

Наш саговорник каже да би велику штету претрпели и пчелари. Пошто ови инсекти не разликују полен природних и биљака насталих као производ биоинжењеринга, мед који сада, због природно чисте средине којој погодује смањење индустријске производње, спада у најкавалитетније у Европи сасвим сигурно би био загађен примесама полена сакупљеног на ГМО биљкама, што би га учинило непожељним на европском тржишту и чиме би овај производ изгубио годинама стваран и миц одличног квалитета. Већа опасност, међутим, прети од пољопривредних култура, попут кукуруза, модификованих да се бране од инсеката тако што саме производе хемикалије сличне инсектицидима. То значи да ће свака пчела која слети на такву биљку угинuti, а не треба посебно објашњавати шта значи изумирање инсеката који су незамењиви у процесу опрашивања.

- Крагујевац и Шумадија зато морају да учине све како би ово подручје учинили безбедним од ГМО. Само тако можемо

„Јелена Вуковић, председница Уније за органску пољопривреду Србије: Надам се да ће локална управа имати разумевање и подржати нас, јер се овде не ради само о томе да ли ћемо постати подручје без ГМО хране него је у питању борба за наставак живота у биодиверзитету који може бити угрожен и довести у питање будућност наше деце и следећих генерација

ПРОФ. ДР МИЛАДИН ШЕВАРЛИЋ**Глобални монопол над храном**

Професор Пољопривредног факултета у Београду Миладин Шеварлић сматра да би Србија, уколико измени Закон о генетски модификованим организмима и дозволи њихов промет и узгој, годишње директно губила најмање 500 милиона евра. Ову рачуницу професор Шеварлић изводи рачунајући трошкове набавке семена кукуруза и соје и разлику у ценама ГМО производа који су, због јачања отпора према њима, све јефтинији.

Према проценама Шеварлића, који је и председник Друштва аграрних економиста Србије, промена закона којом би се отворила врата генетским модификованим организмима довела би до апсолутне доминације страних компаније које би затвориле све домаће научне институције остављајући без послова око пет хиљада запослених у њима и угасила још 50 хиљада радних места у агробизнису.

Највећу опасност оваког економиста, међутим, види у могућности да на овај начин стране компаније, односно државе које стоје иза њих, чији је циљ глобални монопол над семеном, преузму потпуну контролу над домаћом производњом хране. Подсећајући на изјаве Хенрија Кисинџера да онај ко контролише нафту контролише државу, а да онај ко под контролом има воду и храну контролише цео свет, Шеварлић износи став да је ширење ГМО производње начин да се оствари доминација над човечанством.

- Ако њихове компаније купе наше институте оне ће прво уништи банке семена и натерати нас да купујемо њихово. Пошто исте фирме производе и хербициде неопходне за успешан узгој ГМО врста биће уништена и наша хемијска индустрија. А када се разболимо од нездраве хране и хемикалија онда ће нам они понудити лекове. Тако ће круг у коме је све подређено интересу мултинационалних компанија и њиховог капитала бити затворен.

Зато, сматра Шеварлић, ни по коју цену не смемо пустити духа из боце и насести на слаткоречивост покупљених политичара, научника и лобиста који нам, уместо доказа о здравственој безбедности, нуде аргументе према којима су ГМО производи „битно еквивалентни природним“.

- Пре него што нас у тој увере морaju нам одговорити колико је средстава за заштиту било дозвољено па забрањено, колико смо, после хаварије у Чернобилу, радиоактивног ћубрива посејали по нашим пољима, колико смо појели вештачких боја, канцерогеног аспартама и других вештачких заслађивача, колико у нашим организмима има вештачких унетог хормона раста и зашто једемо виршле прављене од увозног пилећег мопа, који је многим земљама забрањен и у исхрани кућних лубимца.

Због високог степена корупције Шеварлић не верује у ефикасност закона. Објашњава да нико не може имати поверења у спровођење законских одредби у ситуацији када ни инспекција, ни МУП, који ефикасно открива сваки педаљ под канабисом, није у стању да пронађе 5.000 хектара засејаних генетски модификованим сојом.

Говорећи о условљавању Светске трговинске организације, Шеварлић каже да би он лично потписао све што траже под условом да примена спорних одредби почне десет година или бар десет дана од пуноправног чланства Србије у Европској унији, јер би тада морали да буду испоштовани сви европски закони.

Сачувати немерљиво благо које лежи у потенцијалима за производњу здраве хране која се у свету све више тражи и све скупље плаћа, сматра Миловановић.

Председница Уније за органску пољопривреду Србије Јелена Вуковић шансу да станемо на пут легализацији генетски модификованих организама и хране која их садржи види у пројекту „Зелена острава Србије“. Реч је о намери да се искористи законско ограничења по коме парцеле на којима се гаје генетски модификована биљка не смеју бити у близини фарми за органску производњу.

- Ако бисмо успели да на добијемо подршку града и свих околних општина да на одређеном растојању оснујемо фарме које се баве органском производњом створили бисмо ефикасан штит. Надам се да ће локална самоуправа, којој смо се обратили, имати разумевања и подржати нас, јер се овде не ради само о томе да ли ћемо постати подручје без ГМО него је у питању борба за наставак живота у биодiverzитету који може бити угрожен и довести у питања будућност наше деце и следећих генерација којима не смемо одузети могућност да живе у здравoj средини. Нећemo се зауставити само на локалном нивоу, него ћемо од председника Србије Николића тражити да се закон, који је потписао његов претходник Тадић, према коме пољопривредни производи биљног порекла могу садржати до 0,9 примеса генетски модификованих организама и примеса ГМО порекла у складу са жељом народа. Да бисмо доказали да народ не жели да једе храну чија здравствена безбедност

„НЕ СМЕ СЕ ПУСТИТИ
ДУХ ИЗ БОЦЕ“:
ПРОФ. МИЛАДИН ШЕВАРЛИЋ

НАДА НАУМОВИЋ

Предшколска установа "Нада Наумовић" у Крагујевцу објављује конкурс за

УПИСДЕЦЕУРАДНОЈ2013/2014.ГОДИНУ ПОСЛЕДЕБЕМПЛАНУ А. ЦЕЛОДНЕВНИБОРАВАК

Ред. Бр.	ОБЈЕКАТ	Број деце по узрасту						
		2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
1.	"Шврћа"- Центар	8	5					
2.	"Лане"- Бубањ		17	14				
3.	"Полетарац"- Аеродром	40	25		4	4		5
4.	"Колибри"- Багремар	40						
5.	"Невен"- Бресница	32	12					
6.	"Црвенакапа"- Бубањ	28	19					
7.	"Лептирић"- Каћајорђева				23	13		
8.	"Бубамара"- С. Колонија	15						
9.	"Зека"- Ердоглија	15	2	3				5
10.	"Наша радост"- М. Гушића	3						
11.	"Чуперак"- Илићево	14	16					12
12.	"Бамби"- Центар					5		8
13.	"Цветић"- Денино брдо	9	8	5				
14.	"Цицибан"- Центар				16			7
15.	"Сунце"- Бубањ							

Родитељи за целодневни боравак уз захтев који се добија у Установи за пријем деце подносе:

- За родитеље запослене у државним предузећима- потврде о оствареним примањима за период X, XI, XII 2012. године и потврда о радном односу за текућу годину;
- За родитеље којима је престао радни однос у задњем кварталу претходне године или у 2013. години - потврда од Националне службе за запошљавање са износом новчане накнаде (уколико је стечено право на новчану накнаду);
- За родитеље запослене у приватним предузећима потврде о оствареним примањима за период X, XI, XII 2012. године и уверење о радном односу издатом од Фонда ПИО;
- За запослене родитеље који се баве приватним предузећима- пореско уверење о просечном личном доходку за наведени период;
- За незапослене родитеље - извод од Националне службе за запошљавање;
 - За родитеље који су засновали радни однос у задњем кварталу претходне године или у 2013. години - потврда о почетку радног односа у 2013. год. и висини месечне зараде;
 - За разведене родитеље - судска одлука о повеरавању деце на чување и васпитање (приходи родитеља коме је дете повеreno за период X, XI, XII 2012. године);
 - Ако је један родитељ преминуо- потврду о приходима родитеља који брине о детету и висина породичне пензије;
 - За дете под старатељством - приходи старатеља и решење надлежног органа старатељства;
 - Партнер из ванбрачне заједнице доставља одлуку надлежног органа о вршењу родитељског права;
 - За родитеље избеглице - легитимација, одн. боравишни картон;
 - За родитеље студенте - потврда о студирању;
 - За родитеље кориснике права по Закону о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана - потврде надлежне социјалне установе;
 - За број деце у породици подноси се фотокопија извода из књиге рођених (за свако дете посебно).
 - Уколико дете има хроничну органску болест или развојну тешкоћу, родитељ је у обавези да приложи одговарајућу здравствену документацију.

Родитељи који су већ поднели захтев, дужни су да обнове и допуне документацију.

Оглас је отворен од 01. 04. 2013. до 31. 05. 2013. године.

Интернет страница Установе: www.nadanaumovic.rs

Б. ПРИПРЕМНИ ПРОГРАМ У ГОДИНИ ПРЕД ПОЛАЗАК У ШКОЛУ – ПРЕДШКОЛСКО

Ред. Бр.	ОСНОВНА ШКОЛА – МЕСНА ЗАЈЕДНИЦА Деца рођена од 01. 03. 2007. год. до 28. 02. 2008. год.	Ред. Бр.	ОСНОВНА ШКОЛА – МЕСНА ЗАЈЕДНИЦА Деца рођена од 01. 03. 2007. год. до 28. 02. 2008. год.
01. О.Ш. "ДЛ. Шпанџа"- Белошевци	25. Вртић "Полетарац"	02. О.Ш. "ДЛ. Шпанџа"- Белошевци	26. Вртић "Цицибан"
02. О.Ш. "ДЛ. Шпанџа"- Белошевци	27. О.Ш. "21. октобар"	03. О.Ш. "Драгиша Михајловић"- Станово	28. О.Ш. "Радоје Ђомановић"
03. О.Ш. "Драгиша Михајловић"- Станово	29. О.Ш. "Јован Поповић"	04. О.Ш. "Драгиша Михајловић"- Мале Пчелице	30. О.Ш. "Вук Карадић"- Трмбас
04. О.Ш. "Драгиша Михајловић"- Мале Пчелице	31. О.Ш. "21 октобар"- Рогојевац	05. О.Ш. "Н.Н. Недељковић"- Велико Поље	32. Вртић "Чуперак"
05. О.Ш. "Н.Н. Недељковић"- Велико Поље	33. О.Ш. "ДЛ. Шпанџа"- Сабанта	06. О.Ш. "Н.Н. Недељковић"- Грошица	34. О.Ш. "Свети Сава"- Покурице
06. О.Ш. "Н.Н. Недељковић"- Грошица	35. О.Ш. "Свети Сава"- Грбине	07. О.Ш. "Живадинка Дивач"- Станово	36. О.Ш. "С. Младеновић"- Јарушине
07. О.Ш. "Живадинка Дивач"- Станово	37. О.Ш. "С. Младеновић"- Ресник	08. О.Ш. "Доситеј Обрадовић"- Ердеч	38. О.Ш. "Јован Поповић"- Дивостић
08. О.Ш. "Доситеј Обрадовић"- Ердеч	39. О.Ш. "М. Симовић"- Голочело	09. О.Ш. "Милоје Симовић"- Драгобрана	40. О.Ш. "Срета Младеновић"- Церовац
09. О.Ш. "Милоје Симовић"- Драгобрана	41. О.Ш. "Милутин Тодоровић"- Илињево	10. О.Ш. "Јулијана Ђатић"- Страгари	42. О.Ш. "19 октобар"- Ботуње
10. О.Ш. "Јулијана Ђатић"- Страгари	43. О.Ш. "Јован Поповић"- Драча	11. О.Ш. "Прота Стеван Поповић"- Чумић	44. О.Ш. "Јулијана Ђатић"- Власка
11. О.Ш. "Прота Стеван Поповић"- Чумић	45. Школа са домом за децу оштећеног слуха	12. О.Ш. "Прота Стеван Поповић"- Шењ	46. О.Ш. "Јулијана Ђатић"- Маслошево
12. О.Ш. "Прота Стеван Поповић"- Шењ	47. О.Ш. "19. октобар"- Цветојевац	13. О.Ш. "Сретен Младеновић"- Лужковице	48. О.Ш. "Милоје Симовић"- Дреновац
13. О.Ш. "Сретен Младеновић			

ЗАХВАЛНИЦА

Породица Ђорђевић Милуна из Раче крагујевачке жели на овај начин искаже јавну захвалност др Славку Кнежевићу специјалисту гастроenterохепатологије запосленом у КЦ Крагујевац, за његову неизмерну хуманост, залагање и стручност у дугогодишњем лечењу мого оца. Такве особе, са таквим људским особинама као што је др Славко се ретко рађају а још ређе срећу у данашње време.

Хвала Вам, докторе, од срца за све што сте учинили за мого оца и хвала Вашим родитељима и Вашој породици што су одгајили и имају таквог човека, који може да служи као пример свим запосленима у КЦ Крагујевац, а и шире.

Са искреном захвалницом
породица Ђорђевић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за послове локалне
локалне самоуправе и опште управе
Секретаријат за грађевинарство,
урбанизам и заштиту животне средине
Служба за заштиту животне средине

ОБАВЕШТЕЊЕ

**о доношењу решења о потреби израде Студије о
процени утицаја на животну средину и
одређивање обима
и садржаја Студије о процени утицаја
на животну средину**

У складу са чланом 10. став 1. и 4, у вези са чланом 29. ст. 2. и 3. Закона о процени утицаја на животну средину („Службени гласник Републике Србије“, број 135/04, 36/09), обавештавамо вас да је Градска управа за послове локалне локалне самоуправе и опште управе, Секретаријат за грађевинарство, урбанизам и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине, у законом одређеном поступку, на захтев број: III-06-501-32/13, од 19.02.2013. године, носиоца пројекта „Теленор“ д.о.о. донела решење да је за ПРОЈЕКАТ - базне станице мобилне телефоније на локацији „Крагујевац 13“, чија се реализација планира на кп.бр. 4803 КО Крагујевац 1, у ул. Војислава Калановића бр. 6 на територији града Крагујевца, ПОТРЕБНА израда Студије о процени утицаја на животну средину, и одредила обим и садржај студије о процени утицаја на животну средину, у складу са чланом 14. став 2 и 3.

Увид у донето решење може се извршити у просторијама организација - Градска управа за послове локалне локалне самоуправе и опште управе, Секретаријат за грађевинарство, урбанизам и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине, канцеларија број 326., Трг слободе бр. 3. Против овог решења, заинтересована јавност може изјавити жалбу другостепеном органу, у року од 15 дана од дана објављивања овог обавештења, а преко овог органа.

MARKETING
KRAGUJEVACKE
telefoni 333-111
333-116

marketing@kragujevacke.rs

ПРИВОДЕ СЕ КРАЈ РАДОВИ НА СТАДИОНУ „ЧИКА ДАЧА“

Свлачионице по међународним стандардима

Фудбалски клуб Раднички 1923 и његови гости већ за месец дана добиће на коришћење нове свлачионице изграђене у складу са стандардима међународних фудбалских организација ФИФА и УЕФЕ. Објекат површине 1.400 квадратних метара, који је грађевински завршен, у уторак су обишли градоначелник Крагујевац Верољуб Стевановић и члан Градског већа за инвестиције и развој Небојша Васиљевић.

Нови објекат свлачионице са управним блоком на стадиону „Чика Даља“, који ће на коришћење добити ФК Раднички 1923, подигнут је на месту старих и неусловних свлачионица. Средства у износу од око 100 милиона динара обезбедили су донатори фудбалског клуба и град Крагујевац, који је из буџета извршио 70 милиона динара.

Опредељење града када је реч о спорту је јасно, рекао је том приликом Небојша Васиљевић и таква политика већ даје своје резултате. Наша је намера да изградњом оваквог објекта

не ложе, покривање западне и сређивање источне трибине стадиона.

ГРАЂЕВИНСКИ РАДОВИ ВЕЋ СУ ЗАВРШЕНИ

ГРАДОНАЧЕЛНИК СА САРАДНИЦАМА
У ОБИЛАСКУ НОВОГ ОБЈЕКТА

створимо услове за организовање међународних и европских куп утакмица у Крагујевцу.

У граду који значајна средства улаже у спорт недостајао је такав објекат, казао је градоначелник Верољуб Стевановић. Стварањем адекватних услова обезбедићемо и боље резултате. Наш циљ, међутим, није само стабилизација тима, него и подмлађивање клуба тако што ћемо за младе обезбедити и школу фудбала. Наше амбиције су велике, у овој години планиран је и један терен са вештачком травом, а након тога остаје да решимо постављање рефлектора и покривање трибина.

Иначе, стадион „Чика Даља“ подигнут је 1957. године. Реновиран је после четири деценије - 2007. године, када су постављене столице и тренутни капацитет стадиона је 15.100 места. То није коначан капацитет јер када се створе услови у плану је изградња свечана

ИМА ЛИ ГРАД „ЛЕК“ ПРОТИВ БУКЕ

Спори прекршајни поступци

Бука из кафића и ноћних клубова, бар за ове четири године мандата Савета грађана Месне заједнице Центар, остала је нерешена проблем. И поред бројних притужби грађана на рад инспекцијских службих оне нису седеле скрштеним рукама, већ су, колико им овлашћења дозвољавају, покушавале да стишају буку. Нарочито је због учесталих пријава „на удару“ била Улица Лоле Рибара.

Према речима секретара Секретаријата за инспекцијске послове и надзор у Скупштини града Саше Миленковића, уврежено је мишљење да град издаје дозволе за рад ноћних клубова, па је отуда и револт грађана усмерен према локалној самоуправи и инспекцијским органима. Али, ствари стоје другачије. Решење за рад добија се од републичког органа, а клубови се воде у Агенцију за привредне регистре.

- Радно време ноћних клубова је тада коначна ствар, а контрола буке се своди на надмудривање. Према градској одлуци комунални полицијац има дискрецијно право да процени да ли је реч о дозвољеном нивоу буке и углавном се тако и ради. Осим тога, на озвучење су постављени лимитатори. Но, грађани не верују процени полицијаца, позвајују и даље, пријављују, наводи Миленковић.

Иначе, „Чоколада“ управо пре-ма изводу из Агенције за привредне регистре има, што би се рекло, дуплу дозволу, као кафић и као ноћни клуб, па ради 24 часа, а градски инспекцијски органи су предузимали што је у њиховој мочи. Вршено је и мерење буке ангажовањем овлашћене институције, како правила предвиђају, и то у ра-

градској одлуци комунални полицијац има дискрецијно право да процени да ли је реч о дозвољеном нивоу буке и углавном се тако и ради. Осим тога, на озвучење су постављени лимитатори. Но, грађани не верују процени полицијаца, позвајују и даље, пријављују, наводи Миленковић.

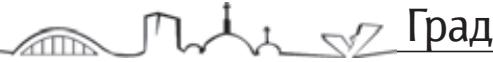
Иначе, Комунална полиција до сада није писала ниједну пријаву, али, додаје Миленковић, Комунална инспекција је покретала поступке. У претходном периоду покренута су 232 поступка, 174 управне и 58 вануправних. Од укупно 174 управне поступка 60 су у области загађења, односно, заштите животне средине, а 50 се односи на буку, која не потиче само из кафића и ноћних клубова, већ и из индустријских и других објеката. Још је поднето 20 поступака из области заштите животне средине, а 43 за непоштовање радног времена на угоститељских објеката.

Миленковић, поређења ради, каже да је проценат решавања предмета које је Саобраћајна инспекција проследила судијама за прекршаје нешто преко шест одсто. То је, како каже, највећа кочница. Пријаве се подносе органу за прекршаје, поступак прилично траје, а када се говори о казнама нису занемарљиве, па се за власнике локала крећу од 250.000 динара, па на више, што је и наплаћено тек од неколицине кафеција.

А. ЈОКИЋЕВИЋ

НАЈВИШЕ ПРИЈАВА ЗБОГ ЛОКАЛА
У УЛИЦИ ЛОЛЕ РИБАРА

ЗАГАЂЕНОСТ ВАЗДУХА У КРАГУЈЕВЦУ

Превише је димњака и саобраћај

Квалитет ваздуха у Крагујевцу најгори је у току грејне сезоне од октобра до краја марта. Осим „Енергетике“ проблем је и велики број индивидуалних ложишта, а током пролећних и летњих месеци највећи извор аерозагађења је саобраћај.

Hа основу уговора са градским управом, односно Службом за заштиту животне средине, Институт за јавно здравље спроводи редовне контроле квалитета ваздуха.

Прати се на четири локације вишег параметра, сумпор диоксид, азотови оксиди и чај свакодневно 24 сата, док се према уговору са Министарством здравља на 12 локација прати још бензен и укупне таложне материје, односно прашина.

У Институту за јавно здравље, каје др Небојша Ранковић, не прате се само локације на којима је очекивана изложеност аерозагађењу, већ да би се добила упоредна слика и локације на којима се очекује добар квалитет ваздуха.

Очекивано, квалитет ваздуха у Крагујевцу показује циклични карактер током године. У току грејне сезоне, од октобра до краја марта, квалитет ваздуха је нешто лошији, осим „Енергетике“ проблем је и велики број индивидуалних ложишта, јер

домаћинства претежно за грејање користе дрва и угљ, а током пролећних и летњих месеци највећи извор аерозагађења је саобраћај.

Свакако је највећи проблем „Енергетика“, каже др Ранковић. Крагујевац је једини град, поред Бора, где се на матичној локацији топлана превасходно користи угљ. Тада податак носи одређени ризик, а „Енергетика“ има уговор о праћењу квалитета амбијенталног ваздуха у околини, али интересантнија су емисиона мерења.

- Емисиона мерења се врше непосредно над димњаком који емирује било гасове или прашину, ме-

КРАГУЈЕВАЦ ЗАДРЖАО МНОГО ДИМЊАКА, ЗАТО ЈЕ ЗИМСКИ ПЕРИОД КРИТИЧАН

ћутим такве контроле су у надлежности градске или републичке инспекције. Закон којим се ближе прецизира квалитет ваздуха каже да се та мерења раде два пута током године, међутим ретко се емитери и потенцијални загађивачи јављају сами и врло је мали број тих мерења.

Институт, на основу уговора, прати и квалитет ваздуха на најпрометнијим раскрсницама, почев од Аеродрома преко Медицинске школе, у Станову на правцу према Краљеву, код хале „Језеро“, Мале ваге. Поред Главне улице то су најоптерећенији правци, где поред великог броја аутомобила, због недостатка обилазница и мамо и теретни саобраћај, што доноси ризику по здравље, објашњава др Ранковић.

Углавном се бележе повишене вредности азотових оксида, као последица сагоревања из аутомобилских мотора. Лош квалитет ваздуха се негативно одражава на суграђане који имају проблема са дисајним функцијама, било да су у питању алергијске манифестације или хроничне опструктивне болести плућа.

- Приликом дужег излагања тавком ваздуху може доћи до погоршања здравственог стања. Раније смо радили студије на узрасту основношколске деце, а резултати у фебруару прошле године су показали да у току грејне сезоне деца имају слабије дисајне функције него што би требало.

Када су изнова тестираны у септембру, код 75 одсто њих дошло је до опоравка дисајних функција.

- Срећом, нема великих одступања у квалитету ваздуха, тако да и резултати које ми добијамо у року од 24 сата не представљају ризик по здравље суграђана. Крагујевац нема петрохемијску индустрију, а ни металска не ради нарочито, па град нема велики проблем. Осим „Енергетике“ и саобраћаја понекад се са загађењем издваја и асфалтана база, али квалитет ваздуха у граду је углавном задовољавајући, тврди др Ранковић.

Институт за јавно здравље већ годинама упозорава да је неопходно праће улица под млазом, не чистилицом која подиже прашину, да треба гасификовати насеља, чиме се смањује број индивидуалних димњака, да је неопходно озеленавање површина, да угљ, иако је најјефтиније решење по „Енергетику“ и није најповољније по граду.

А. ЈОКИЋЕВИЋ

ПОЛИЦИЈА

ПУЦЊАВА КОД „ПАЛИСАДА“

Један ухваћен, за другим се трага

Након интензивног оперативног рада, крагујевачка криминалистичка полиција расветила је догађај у коме је 17. марта, пола сата после поноћи, у непосредној близини ресторана "Палисад" у Крагујевцу, из ватреног оружја погођен Небојша М. (25) из Крагујевца.

Због постојања основа сумње да је извршио кривична дела тешка телесна повреда у саизвршиластву и неовлашћено поседовање оружја и експлозивних материја слободе је лишен и, уз кривичну пријаву, истражном судији Основног суда у Крагујевцу спроведен Марко Б. (26) из Крагујевца. Због сумње да је извршио иста кривична дела, кривична пријава поднета је против још једне особе, која је идентификована и тренутно је у бекству.

Постоје основни сумњици да је, након краће међусобне расправе између више особа испред ресторана "Палисад", дошло до туче и употребе ватреног оружја. Сумња се да су том приликом Марко Б. и лице за којим полиција трага према Небојши М. из пиштола испалили више хитаца, од којих га је један погодио у ногу, док је Небојша М. у пуцњави који је гасио пиштол.

Кривична пријава због неовлашћеног поседовања оружја поднета је и против Небојше М., који се, због задобијених повреда налази на лечењу у Клиничком центру у Крагујевцу.

Ухапшени због привредног криминала

Због постојања основа сумње да су избршли више кривичних дела из области привредног криминала, крагујевачка полиција ухапсила је двојицу руководилаца приватних предузећа и против још двојице поднела кривичне пријаве. Слободе су лишени и, уз кривичну пријаву, истражном судији Вишег суда у Крагујевцу спроведени Радослав Т. (44) из Крушевца, власник и директор пре-

дузећа "Техностил" у том граду и Драган Б. (51), директор предузећа "Арована 9" у Београду, док су кривичне пријаве поднете против Радивоја К. (64) из Зајечара, власника предузећа "Арована 9" (тренутно се налази у бекству) и Зорана П (60) из Зајечара, директора предузећа "ИНСПЕ" у овом граду (налази се на издржавању затворске казне).

Постоје основни сумњици да је злоупотребом службеног положаја, злоупотребом овлашћења у привреди и фалсификовањем службене исправе, ова организована група, приватним предузећима "Ема" у Книћу и "Аутобранша" и "Рај-Транс" у Крагујевцу, причинила материјалну штету од око 6.000.000 динара.

Сумња се да су ови руководиоци, у периоду од јуна до септембра 2012. године, наведеним предузећима достављали фалсификовану документацију, на основу које су преузимали робу. Да би стекли поверење код добављача, предузећу "Ема" у Книћу уплатили су мањи део новца, а за преузету полу-приколицу – хладњачу, остали дужни око 5.000.000 динара.

Овај дуг за хладњачу и камионске гуме у износу од око 1.000.000 динара, преузете од "Аутобранше" и "Рај-Транса", никада нису исплатили. Наведену робу продали су "на црно" непознатим купцима и добијени новац задржали за себе.

Потпуно пијан возио мопед

Патрола саобраћајне полиције 21. марта у Баточини, око 14 сати, на раскрсници улица Краља Петра Првог и Цара Душана, зауставила је возача мопеда, за којег је алкотестом утврђено да је двоточкашем управљао са 2,97 промиле алкохола у организму.

Возач З. М. (55) из Крагујевца искључен је из саобраћаја, одређена му је мера задржавања до истрежњења, односно у трајању до 12 сати. Против њега је поднета прекрајна пријава и стављен је захтев за покретање прекрајног поступка.

CityVision
MESTO OGLAŠAVANJA USPEŠNIH!
LED EKRAN U CENTRU GRADA

NOVA ERA
SPOLJAŠNJE OGLAŠAVANJA

**Bilbordi
kakve ste
očuvek
želeli!**

TOP LOKACIJA:
STROGI CENTAR KRAGUJEVCA
Najprometnija raskrsnica i
početak pešačke zone

**POZOVITE
302-852
i uz nagradni
kod: "kgnovine"
dobićete
10% popusta
za reklamu**

ЖЕЉКО ТОМОВИЋ, ДОКТОР ХЕМИЈЕ И УГЛЕДНИ НАУЧНИК У НЕМАЧКОЈ

Формула за успех немогућа у С

Завршио је основне студије на ПМФ-у у Крагујевцу, а докторирао на „Макс Планк“ Институту у Мајнцу, најпрестижнијем и најбољем на свету. Сада је шеф лабораторије и руководилац истраживачких пројеката у чуvenој немачкој компанији БАСФ, која има 110 хиљада запослених и прошле године је остварила промет вредан од 72 милијарде долара

Пише Гордана Божић

Сала Природно математичког факултета на првом спрату била је прошлог четвртка испуњена до последњег места. Студенти хемије и њихови професори окупили су се да одслушају предавање некадашњег студента овог факултета, сада научника и истраживача др Жељка Томовића, који живи и ради у Немачкој.

Представљајући свог најуспешнијег студента др Иван Гутман, један од најеминентнијих професора у области теоријске хемије, који је подстакао Жељка да оде у Немачку, рекао је да је посебна част слушати једно такво предавање о полимерима какво је одржао његов студент.

„Од свих хемичара који имају везе са Крагујевцем, Жељко је постигао највећи успех, о чему сведоче његови радови, објављени у светски познатим часописима о којима ми овде можемо само да сањамо“, рекао је професор Гутман, не скријајући понос и задовољство, не само што је Жељко био студент ПМФ-а, него и због тога што је одржао предавање какво се овде ретко може чути.

Била је ово прилика да професори понешто и упитају свог сту-

дента, али не да би оценили његово знање, него да би и сами нешто ново сазнали.

■ Превагну здрав разум

Први сусрет са овим младим научником оставио је необичан утисак. Дуга коврџава коса везана у реп и продоран поглед сакривен иза научара, прво је што упада у очи у сусрету са њим. Одмах помислите да је другачији, да не припада овдашњој свакодневици и да је његова струка изнад наших поимања. Рођен је 1976. године у Крагујевцу, где је завршио основну школу и Прву крагујевачку гимназију, као и основне студије хемије на ПМФ-у. За хемију су га је заинтересовао прво наставник у „Трећем крагујевачком баталјону“ Михаило Милинковић, а онда и гимназијски професор Радољуб Ђурић, познатији као Чами.

Они су, каже Жељко, на веома занимљив начин преносили ученицима знање из хемије и подстичали његову знатиљеву према овом предмету.

„Не видим да постоји неко ко има потенцијал да нешто покрене у Србији. Важне одлуке у држави још увек доносе неки популарни или неписмени људи, политички подобни и корумпирани и докле год је тако немам намеру да се овде вратим за стално

У моменту када је требало да донесе одлуку да ли да студира хемију или нешто друго, схватио је да је све око нас хемија и више није било никакве дилеме. Иако је у обзир дозлаила и физика, признаје да није био најбољи математичар, па је из тог разлога мо-

рао да заobiђе физику. Био је, каже, просечно одличан ћак волео је физику и хемију, а као студент био је међу бољима. На магистарским студијама имао је све десетке.

Магистрирао је у року од годину дана и већ је почeo да припрема докторат када му се указала шанса да промени област којом се до тада бавио. Средином 2001. године, отишao је у Немачку на „Макс Планк“ Институт у Мајнцу, један од најпрестижнијих и најбољих у свету, где је припремао докторат у групи светски познатог професора Клауса Мулена.

Није му било свеједно када је решio да оде из Србије. У то време био је у групи професора Ивана Гутмана који се бави теоријском хемијом, што је Жељко веома занимало. Далеко више, међутим, интересовала га је практична хемија, органске синтезе и примене разних једињења. Често је водио дискусије са својим професором у том правцу, изражавајући жељу да би се радије посветио нечemu практичном - правој хемији.

У једном тренутку отворила се прилика, али није било лако одмах донети такву одлуку. Тад процес одлучивања трајао је три, четири месеца и тада је превагну здрав разум, каже кроз смех наш саговорник.

Била је то највајнија одлука у његовом животу. Одлазак на „Макс Планк“ институт и израда доктората у најпрестижнијој научној установи отварала му је сва врата у свету хемије. Жељко је решио да искористи прилику која му се указала и још увек је у Немачкој.

У време када је отишао у Мајнц добро је знао енглески језик, што је, испоставило се, било важније од немачког, јер је енглески, иначе, официјелни језик на Институту

НЕКАДА УЧИТЕЉ И ЂАК, АКАДЕМИК ИВАН ГУТМАН И ДР ЖЕЉКО ТОМОВИЋ

који је интернационалног карактера и има много више странаца из цelog света, од Јапана до Америке, него Немаца.

На самом почетку највећи проблем био је што Жељко никада пре тога није имао контакте са правим органским синтезама, нити са та-квом лабораторијом каква је била у Немачкој. Сусрео се са уређајима на којима је требало свакодневно да ради, а које је у Србији није имао прилику да види, или само понекад, и то са велике раздаљине. Пошто његова диплома са овдашњег факултета није била потпуно призната у Мајнцу, морао је поново да положа три испита. Међутим, после почетних потешкоћа и прилагођавања, све је постало много лакше, а његова посвећеност хемији била је све већа.

СА ПРЕДАВАЊА НА ПРИРОДНО МАТЕМАТИЧКОМ ФАУЛТЕТУ У КРАГУЈЕВЦУ

Са друге стране, првих неколико месеци притискали су га и проблеми емотивне пророде. После 24 године проведене у Србији, оставио је пријатеље, родитеље, девојку - садашњу супругу, што му је у почетку тешко падало.

■ Вратио би се, али за сада остаје

Након што је завршио докторат крајем 2004. урадио је и постдокторат на Универзитету у Ајндховену у Холандији, опет код светски познатог професора Берта Мајера, две године касније вратио се у Немачку и почeo да ради у чуvenом БАСФ-у, водећој хемијској компанији у свету. Ова компанија чувена је по свом производном програму који обухвата висококвалитетне хемикалије, пластичне масе, производе за оплемењивање, средства за заштиту биља, нафту и гас. Прошле године БАСФ је са 110.000 запослених остварио промет од преко 72 милијарде долара.

У оваквој компанији некадашњи крагујевачки ћак тренутно је шеф лабораторије и руководилац истраживачких пројеката. Добар део његових истраживања везан је за класичне полимере који су присутни свуда око нас у свакоднев-

ПРИВРЕДНО ДРУШТВО ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ЦЕНТАР доо Крагујевац

Радно време од 7 – 15 сати

Благајна у центру:
7 – 18 сати – радним данима
7 – 13 сати – суботом

ПОСЛОВНИЦЕ:
Кнић 510 – 197
Рача 751 – 262
Баточина 842 – 311
Лапово 853 – 710

ЕД Електрошумадија Крагујевац

Централа 307 – 200
Дежурна служба 335 – 195
Приклучци 307 – 368
Пријава стања и рекламије 307 – 233 и 307 – 234

Бесплатан телефонски број за пријаву крађе струје 0800/360-330

ИСТРАЖИВАЊЕ МИГРАЦИЈА У ШУМАДИЈИ И ПОМОРАВЉУ

Смањити одлив мозгова из земље

На територији Шумадије и Поморавља у току је истраживање, финансирано у оквиру Програма Европске уније, које се односи на управљање миграцијама у Југоисточној Европи. Истраживање се врши у оквиру стратешког пројекта СЕЕМИГ, чије је носилац Статистички завод Мађарске, а на територији Србије га спроводе Републички завод за статистику, Институт друштвених наука и општина Кањижа.

Добијени подаци требalo би да омогуће боље разумевање дугорочних миграционих и демографских процеса, као и њихов утицај на тржишта радне снаге, националне и регионалне економије Југоисточне Европе. У области Шумадије и Поморавља истраживање се врши на случајном узорку од 412 домаћинстава. Предуслов је да у домаћинству постоји члан, бивши члан, или најближи сродник (сестра, брат, полусестра или полубррат) који живи у иностранству.

Начелник Одељења статистике у Крагујевцу Љиљана Вуковић,

објашњава да је упитник подељен на пет делова и да чланови једног домаћинства не дају одговоре на све делове, већ само на оне за који је задовољавају услове.

- Први део упитника односи се на садашње чланове домаћинства, који повремено одлазе у иностранство да ради, али се после месец или два враћају. Они и даље имају своје домаћинство у Србији. Други део везан је за члана који тренутно живи у иностранству, а следећи за бивше чланове домаћинства који су отишли и већ дugo живе и раде ван земље. Они су тамо засновали и породице. Четврти део односи се на најближе сроднике, дакле браће и сестре, било код члана домаћинства који живе у иностранству. Овим дејством ћемо знатно проширити базу података, јер иако он или она никада нису били део тог домаћинства, сродник ће дати податке о њима.

Последњи и најважнији део је добијање контакта особа које живе ван Србије, истиче Вуковић. За истраживање је контакт кључна информација да би се сту-

пило у директну везу са особама ван земље, који би најбоље објаснили разлоге свог одласка, али и правац у коме друштво треба да иде да би се евентуално вратили. У плану је, да се мејлом или кроз неки други вид комуникације њима проследи упитник који се односи на додатна миграционна обележја. У упитнику су заступљена питања које се тичу имена и презимена лица, у којој земљи борави, у која је напустило Србију, да ли и када планира да се врати. Питања нису везана за радне ангажмане и типове послова које лице у иностранству обавља.

Циљ истраживања је да се утврди број људи који су отишли у иностранство, али и да се виде разлоги њиховог одласка. Две основне идеје су да се стварањем бољих економских услова у земљи смањи број људи који напуштају Србију, али и да се утиче на повратак оних који су отишли, а који би стечено знање, искуство и страни језик могли на најбољи начин да искористе у Србији.

рбији

ном животу, а бави се и новим технологијама и нанотехнологијама које су изузетно важне за БАСФ. Осим што је запослен у овом хемијском гиганту, није напустио ни Универзитет у Јајдуковену, где се бави супрамолекулском хемијом.

На питање како види будућност наших студената и да ли они имају шансу овде или, ипак, морају да напусте земљу, Жељко је направио дугу паузу пре одговора, а онда се насмејао.

- Ја сам још увек, повремено, у контакту са неколико професора у

„Имамо доста талентованих људи, али се тај таленат угледном троши на импровизације. Највећи проблем је у томе што у Србији нема хемијске индустрије, па хемичари угледном налазе посао у просвети

Сима као што су „Ангелант хеми“ и журнал америчког хемијског друштва.

Мада се у БАСФ-у, такође, бави истраживањем, она се не објављују, пошто ова компанија има своје интерне журнале и библиотеке. Из БАСФ-а већ има 15 својих патентата из области полимера и нанотехнологије, али овај већ познати научник и даље је скроман и каже да је он само један од многих који су отишли и да одавде све изгледа другачије.

КУЋА ЛАМИНАТА

Крагујевац

Краљице Марије 3/А
064 24 987 61

034 333 111 / 034 333 116
E-пошта: marketing@kragujevacke.rs
www.kragujevacke.rs

жели да направи каријеру у науци, просто, мора да иде тим путем.

Иако је већ 12 година у Немачкој, увек се поново враћа у Србију. Најчешће долази два пута годишње, а на питање да ли би се заувек вратио, одговора да би то ради учинио, када би се створили неки минимални услови.

- Ви сте прва особа из Крагујевца која ми је поставила такво питање, док, рецимо, ПМФ и Универзитет у Крагујевцу то уопште не интересује, иако сам њихов бивши студент. Тренутно, не видим да постоји неко ко има потенцијал да нешто поизрене. Још увек важне одлуке у држави доносе неки полуписмени или неписмени људи, политички подобри и корумпирани и докле год је тако немам намеру да се вратим за стално, каже Жељко.

Али његова жеља је да и даље буде у контакту са Србијом и у том смислу, тренутно, покушава са Универзитетом у Београду да организује сарадњу.

Оно што му нарочито смета је духовно стање наше нације, а посебно младих људи које је, сматра, на најнижем нивоу и то је оно што га највише брине. Мора се нешто променити, категоричан је наш саговорник.

Жељко је ожењен Крагујевчанком, која је по професији лекар и има две кћеркице. Слободно време проводи са породицом, воли да путује, слуша музiku, игра и гледа фудбал и кошарку.

Објавио је 50 радова у најбољим, престижним научним часописима као што су „Ангелант хеми“ и журнал америчког хемијског друштва.

Мада се у БАСФ-у, такође, бави истраживањем, она се не објављују, пошто ова компанија има своје интерне журнале и библиотеке. Из БАСФ-а већ има 15 својих патентата из области полимера и нанотехнологије, али овај већ познати научник и даље је скроман и каже да је он само један од многих који су отишли и да одавде све изгледа другачије.

Пасије

НЕОБИЧАН ТАЛЕНАТ ЈОВАНЕ МИЛЕНКОВИЋ

Уметност савијања папира у 3Д формату

Веома занимљиве и разноврсне, пре свега декоративне фигуре могу се добити вештим савијањем и склапањем папира јарких колорита. Едино у Крагујевцу то ради Јована Миленковић, почела је из хобија, а сада се то већ развија у посао

Mлада Крагујевчанка Јована Миленковић има занимљив хоби. Она прави занимљиве рукотворине зване 3Д оригами. Многима тај појам није доволно јасан, али чим смо ушли у њену собу добили смо све одговоре. Реч је о фигурама направљеним од папира, различитих боја, облика и величине. То су угледни декоративни предмети, али и цветни аранжмани, кутије за накит, па чак и бицикли и јапанска рикша.

Све је укусно намештено, па посетиоци имају утисак да се налазе у неком другом свету, окружени лабудовима, лептирима и вилинским коњицима. Јована се овим бави тек девет месеци, али то се у њеним радовима не примећује. Они изгледају савршено, што се тиче облика и складности боја. Сама признаје, неке фигуре растројала је и састављала и више од пет пута, а све је почело када је њена другарица добила на поклон фигурицу лабуда, који се Јованијајко свидео. Пошто човек који га је направио није жељео да открије како је то урадио, она је сама пронашла „мустру“ на интернету. Тако је почело њено интересовање, а касније се развила и љубав према овој заниманији.

- Баш сам се била заинтилата да направљам лабуда јер ми се многосвидео. Онда сам на интернету видела да могу да се ураде и разне друге ствари и тако је кренуло. Све фигуре се праве од троуглића, који се касније уклапају и претварају у разне облике. Сам процес прављења троуглића подразумева петнаест потеза, јер се папир формата А4 пресавија уздуж и попреко док се не добију 32 једнака квадратића. Затим, се од њих посебним потезима праве троуглићи, а пошто је за неку фигуру потребно и преко 500 троуглића, тај процес може да буде веома дуг, објашњава Јована.

Захваљујући упорности и креативности, сада је у њеној соби изложено више од 50 различитих фигурица. Неке су уникатне, на пример бицикл или корњача, али ту су и пингвини у пет различитих боја, разна острва и морски коњић. Сада јој у прављењу троуглића по-

ЈОВАНА СА СВОЈИМ ФИГУРАМА

мажу мама и бака, а склапање фигуре зависи од тежине и тренутне инспирације. За израду фигуре најчешће јој треба цео дан, али није јој тешко јер је овај рад опушта и увек је одушевљена када направи нешто ново. Најтежи јој је, каже, био морски коњић, иако он има мали број троуглића и делује једноставно, али није ни мало лако спојити га, док је бицикл, који је много већи и сложенији, склопила за сат времена.

Што се тиче величине предмета, они су угледни мали због величине троуглава од којих се праве, али се на интернету може наћи и лабуд који је направљен у природно величини.

- Све фигуре се праве од троуглића исте величине, а ако се жељи већа фигура користе се и већи папiri. Међутим, код нас је тешко наћи толики папир у разним бојама, тако да ја правим угледном мање декоративне фигуре. Најчешће користим папир за фотокопирање, али је могуће користити и друге материјале, као што су новине. У принципу, папир не сме да буде

превише тврд, већ савитљив, да би могао лако да се преклапа. У Крагујевцу не могу да нађем папир у црној боји, који је потребан као основа за неке фигуре, па су оне углавном јаких и веселих боја.

Јована је једина Крагујевчанка која се бави уметношћу савијања папира, док у Београду постоји продавница у којој се овакви предмети излажу и продају. Иако је овим почео да се бави искључиво као хобијем, сада већ стијку поруџбине од људи које су њене радове видели на Фејсбуку. Слике је објавила на наговор маме и сви коментари су позитивни. Људи који су их видели су одушевљени, јер нису до сада имали прилику да се са тиме срећну. Иако је идеје да неке фигуре пронаша на интернету, увек им припада мало своје маште и умећа, по чему ће се разликовати од других. Јована објашњава да их људи угледном наручују за декорацију, а најтраженији су лептири, цветови и лабудови. Што се тиче цене фигура, она је за сада симболична.

- Никако не може да се утврди не-ка фиксна цена, јер су све фигуре различите и тешке и лаке на свој начин. Најкупља фигура је 200 динара, а ако се ради више комада, цена је нижа. Све је ствар договора, јер ја ово радим из лубави, а ако се нешто и заради, још боље. Управо ми је стигла наруџбина за осамнаест рођендан, и тражили су симболично 18 лептирића. То ми је прва већа наруџбина и веома бих волела да се то прошири јер радим нешто што волим и што ме испуњава. Поред ових фигурица, пишем песме, цртам и надам се да ћу ускоро објавити књигу песама, али за сада сам фокусирана на прву изложбу.

Наме, Удружење параплегичара и квадриплегичара Шумадије Јованија је понудило свој простор за самосталну изложбу. То би био добар начин да се изложе њени радови и да се људи упознају са њима, али и техником којом се они праве. Зато Јована вредно ради јер јој је за изложбу потребно најмање сто фигура.

В. ГЛИШИЋ

ЛАБУД И ЛЕПТИР

БИЦИКЛ МЕЂУ ВАЗАМА

ПИНГВИНИ

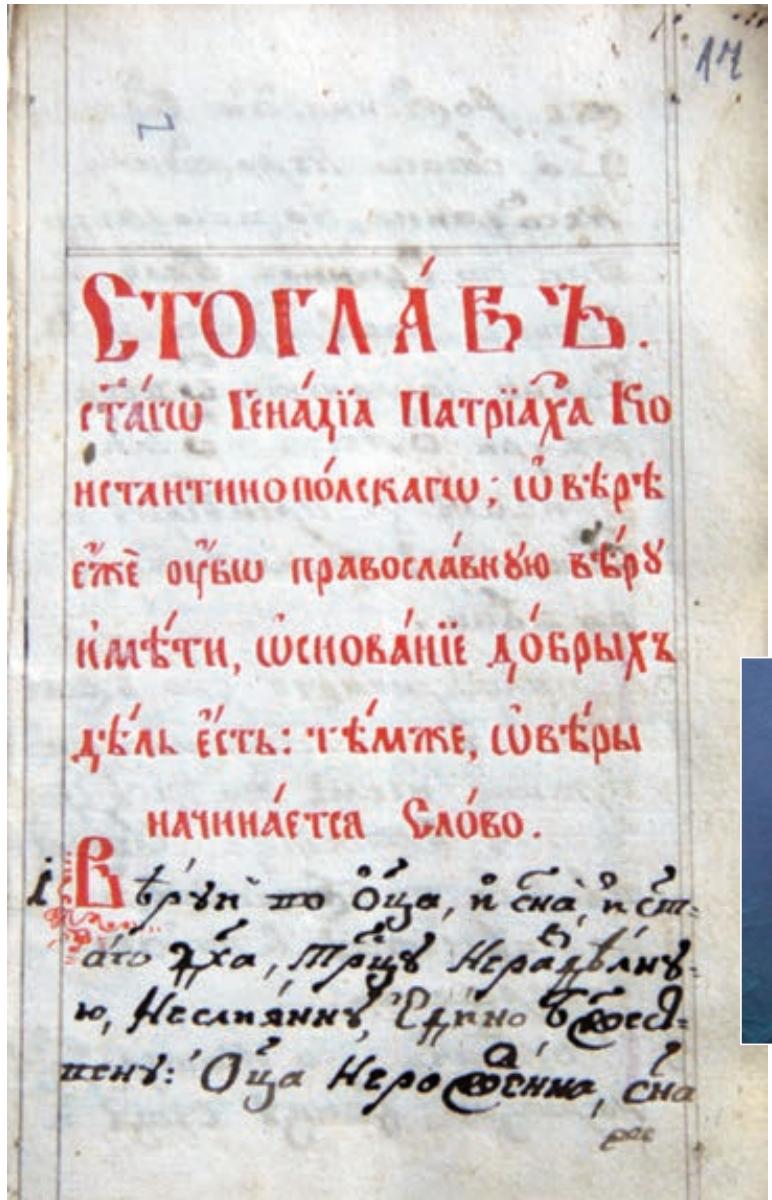
ЦВЕТНИ АРАНЖМАНИ

КИШОБРАНИ ЗА КОКТЕЛЕ

ГА У КРАГУЈЕВАЧКОЈ НАРОДНОЈ БИБЛИОТЕЦИ

примерак – рукопис из 1734.

ПРВО ПОГЛАВЉЕ „СТОГЛАВ“ НА 21. ЛИСТУ

са непознатог предлошка, јерођакон Јоасаф, постријник манастира Беочина 1743. године у Петроварадинском шанцу (данашњем Новом Саду).

Тренутно се налази на столу Томислава Кењића, који је студиозно проучава, а са својим открићем ускоро ће поближе упознati и стручну јавност.

Рукопис је повезан, корице су од тврдог картона димензије 17x11 центиметара, обложеног смеђим папиром, са изгледом мермерних пега. Хрбат и углови корица су обложени тамносмеђом кожом која је веома оштећена. Насловна страна је одвојена од књиге. Време је учинило своје. Ваља пажљиво руковати овом књигом, или рукашице, како би то очекивали у филмовима, ипак

ТОМИСЛАВ КЕЊИЋ СА УНИКАТНИМ ПРИМЕРКОМ „СТОГЛАВА“

према његовим речима, рукопис у књизи инвентара Библиотеке у Крагујевцу под називом „Стоглав“, свакако према наслову првог дела у свом саставу, пошто на коричној страни нема никаквог заједничког наслова, састоји се из три дела: „Стоглав“, на 21 листу, „Правила“ на следећа три и по листа (22-25) и „Нравоученије“ на последњих седам и по листова (25-32).

– Први и најобимнији део, „Стоглав“, представља неку врсту про-

Зна се да је књига „Стоглав“ у Библиотеку стигла као поклон, али је непознато ко је био дародавац. Такође, непознат је и „пут“ овог дела до крагујевачке библиотеке, као и њена дровековна судбина пре тога. „Стоглав“ је вредна рукописна књига, једини примерак који до сада није био познат стручној јавности

О РУКОПИСУ „СТОГЛАВА“

Минимално украшен

На почетку рукописа нема заставице ни илуминације на неком другом месту, сем што су први и последњи иницијал, на почетку и на крају рукописа, минимално украшени флорним, лозичастим шарама.

На листовима нема фолијације ни пагинације страна (сем што су, у време дигитализације, листови обележени графитном оловком тако што су, уз њихов редни број, исписана и мала латиничка слова: г-ректо и в-верзо). Нумерисане су једино главе/одељи: арапским бројевима од један до 100 у 21 листу првог дела рукописа, као и у следећа три листа од један до девет у другом делу, а у последњих 11 листова, у трећем делу, по „алфабиту“, од А до крајњег слова оле (верзије омеге). Број редова није исти на свим страницама листова. На уводним и завршним страницама три по-

менутна структурна дела рукописа креће се од 11 до 16, а на пуним унутрашњим страницама од 17 до 19 редова. Број речи у једном реду углавном је три до четири.

Папир рукописа је бео, са извесном светложућкастом нијансом, чврст, грубље изразде, сличан папиру за цртање.

■ Црно и црвено мастило

На неким листовима налазе се делови воденог знака, посебно уочљивог на 35. и 38. листу. Ова два

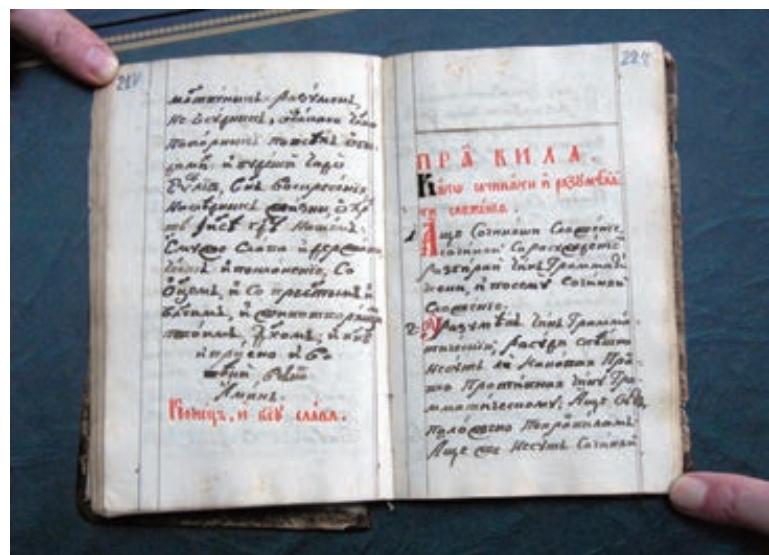
листа су заправо један пресавијен лист последње свештице.

При врху, на месту које пресеца шав, налази се водени знак – лудска фигура видљива до појаса, у обрнутом положају, са главом на доле, са подигнутом десном руком која замахује неком врстом бата или држи неупаљену бакљу и левом

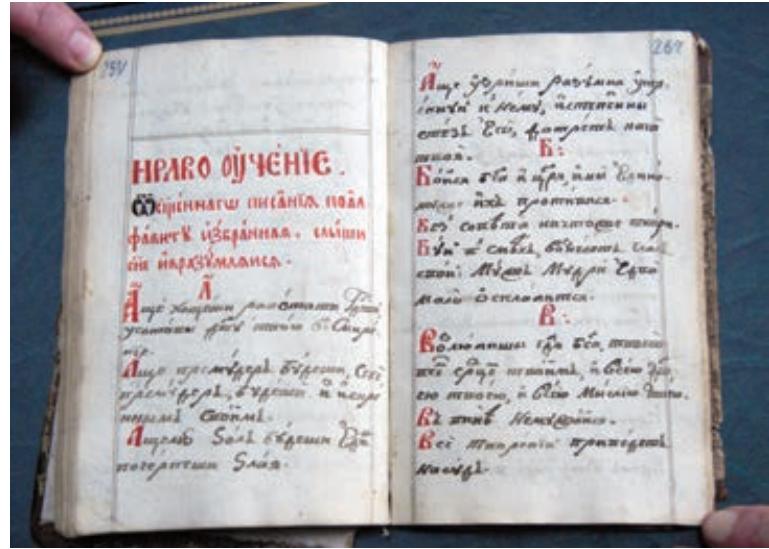

КОРИЦЕ ОД ТВРДОГ КАРТОНА ДИМЕНЗИЈА 17 X 11 ЦЕНТИМЕТАРА

поведно-едукативног и моралног слова или поучника о хришћанској вери. Други, најкраћи део, „Правила“, у ствари је врло кратка граматика рускословенског, односно црквенословенског језика, а трећи део „Нравоученије“ је извесна гномско-епиграмска збирка, наводи наш саговорник.

ПОГЛАВЉЕ „ПРАВИЛА“ НА ТРИ И ПО ЛИСТА

ПОГЛАВЉЕ „НРАВОУЧЕНИЈЕ“ НА ПОСЛЕДЊИХ СЕДАМ И ПО ЛИСТОВА

савијеном, са песницом на боку. Глава се не види добро јер се налази на пресавијеном месту које покрива конач од прошивања.

– Мастило је црно и црвено. На првом листу рукописа, ректо, црвеним мастилом исписан је наслов крупним ћириличким уставом: СТОГЛАВ и нека врста његовог проширења или тематске најаве у следећих шест редова, али ситнијим, упола мањим полууставним ћириличким словима, каквим је означен и крај првог дела „Конец и Богу слава“, такође црвеним мастилом. И на почетку другог дела коришћено је црвено мастило – наслов је исписан крупнијим уставом, а поднаслов ситнијим полууставом на ректо странице, док се наслов и поднаслов трећег дела, такође исписани уставом и полууставом различите величине и црвеним мастилом, налазе на верзо странице. Црвеним мастилом исписани су и бројни уставни иницијали у првом и другом делу, дупло већи од осталих, као и иницијали „по алфавиту“.

СЛОВНИ ИНВЕНТАР ПИСАРА ЈОАСАФА

Користио четрдесет слова

Словни ћирилички инвентар рукописа, сходно рускословенском, црквенословенском писму, има 40 слова, мада број слова у овом писму, односно, како се у старијој литератури у 19. веку назива, славенском језику, није био потпуно утврђен. У Мразовићевој граматици (Будим, 1811) број слова је 42, у Вуковој Писменици (Беч, 1814) број „писмена у Славенским књигама“ је 44+2,); у речнику црквенословенског језика Григорија Ђаченка (Москва, 1899), број слова је 40, а у данашњем црквенословенском у српском језичкој средини (Зоран Ранковић, Црквенословенски језик: приручник за студенте, ПБФ, Београд, 2010) има 40 слова.

Занимљиво је истаћи да је писар Јоасаф већ тада, више од 70 година пре Вука Каракића, користио слово ј, обликом исто као и данашње писано ј, али без тачке.

ту” у служби нумеријације, у трећем делу рукописа, запажа Кењић.

Остали део рукописа исписан је ћириличким брзописним словима, црним мастилом са извесном танмосмеђом нијансом, видљивим у трећем делу, где је траг мастила константно блеђи.

Последњих десет редова, на корију рукописа, у којима писар открива свој идентитет, временску и местну локализацију и друге околности важне за настанак овог рукописа, исписани су црвеним мастилом брзописом.

Рукопис има 40 листова од којих су 32 исписана, а осам крајњих су празни. Димензије листова су 166x106, а димензије простора под текстом приближно 135x78 милиметара. Текст је делимично уочвирен. На свакој исписаној и неисписаној страни рукописа повучене су, уз леви и десни руб, мрким мастилом по две линије.

Ускоро ће професионална зајажања Томислава Кењића бити објављена у неком од стручних часописа. „Стоглав“ је дигитализован и може се пронаћи на <http://issuu.com/nbkg/docs/stoglav>.

УКРАТКО

Шојен фест

Крагујевачка публика била је у прилици да чује део репертоара који је представљен почетком марта у Београду на фестивалу „Шопен фест”, посвећеном композитору Фредерику Шопену. Тако су у сали Прве гимназије наступили Игор Јовићић, Душан Сретовић, Матија Јоцић, Адем Мехмедовић, Лео Борисављевић и Лука Михаило Јовић, који су представили најлепша дела „песника клавира”.

Иначе, циљ овог фестивала је популаризација класичне музике.

Дуодрама на сцени 303

Прва реприза комада „Чорба од канаринца“ заказана је за petak, 29. марта, на сцени „303“ Позоришта за децу, у 20 часова.

„Чорба од канаринца“ је нежна, комична, али и супрова прича о браку, приручник за оне који размишљају о уласку у брак и огледало оних који су већ у њему.

Универзитетски професор Михаило Медовић у средњим годинама одлучује се на улазак у брак са Јеленом, својом пар година млађом вереницом. Хвата га паничан страх од промена које ће уследити ступањем у брак, па заједно решавају да брак испробају у последњих пет минута који су им преостали до потписивања брачног уговора. У ових пет минута пролазе кроз све фазе брачног живота, од прве брачне ноћи, преко развода до поновног сусрета.

У овој дуодрами играји Дарина Нешић и Милош Миловановић, који потписује режију.

Ејот у гимназији

У сали Прве крагујевачке гимназије, у petak, 29. марта, од 21 час, одржаће се концерт групе „Ејот“.

Музiku коју свирају представљају као мешавину разних стилова: амбијенталног цез рока, етна, панка, друм анд баса, са утицајима класичне музике двадесетог века. Овај нишки бенд чини четворку: Дејан Илиjiћ - клавир, Слађан Миленовић - гитара, Милош Војводић - бубњеви и Марко Стојиљковић - бас.

Дани поезије у Зајечару

Центар за културу Зајечара расписао је конкурс за учешће на 28. Фестивалу младих песника „Дани поезије“, који ће бити одржан крајем маја. Право учешћа имају песници до 30 година старости који пишу на српском језику, а немају објављену књигу. Циклус од десет необјављених песама, потписан шифром, умножен у четири примерка, послати на адресу: „Центар за културу Града Зајечара“, Доситејева 1/В, 19000 Зајечар. Пријаве треба доставити до 19. априла.

Лауреат Фестивала стиче право на објављивање књиге.

КРАГУЈЕВАЧКИ ШАНСОЊЕР

Ускоро деби албум

Необично је да се данас неко уопште и бави шансоном, али поред рока на којем сам одрастао, одувек сам волео да слушам и Балашевића и Арсена Дедића, каже Милош Стевановић Григи

Iрви албум Милоша Стевановића Григија, јединог крагујевачког шансонера, ускоро ће бити спреман. До сада је овај млади музичар објавио чак седам синглова, а како сам каже у локалним окупима заживеле су две песме: „У Крагујевцу, једне јесени“ и „Ан-ана соба“. Песме је „тестирао“ пред публиком у бројним овдашњим кафићима и локалима, али и на два фестивала забавне музике у Врњачкој Бањи.

За шири аудиторијум потребна су финансијска средства, а то је један од разлога и зашто први албум припрема већ неколико година.

- Чињеница је да је данас лако снимити албум, потребно је једино платити студио, а за квалитет музике више нико и не пита. Искрено, не маштам о великом успеху, али ми је циљ да песме стигну до публике, објашњава Стевановић.

Он каže да је релативно касно почeo да се бави музиком. Формално музичко образовање није стекао - самоук је, али истиче да су сви текстови и композиције његови.

- Моје песме бих жанровски одредио као поп музiku, са ве-

Култура

ликим утицајем шансоне. Необично је да се данас неко уопште и бави шансоном, али поред „Ван Гога“ и „Бијелог дугмета“, на којима сам одрастао, одувек сам волео да слушам и Балашевића и Арсена Дедића, каже Стевановић.

Још као средњошколац почeo је да пише поезију, објавио је и једну збирку песама, а онда је пожелео да да тон тим песмама. Гитару је почeo да учи тек после средње школе. Прве акорде учио је на дволисници, а од комшинице је позајмио гитару.

- Занимљиво, веома брзо сам научио да свирам гитару. За неколико недеља ушао сам у штос, а онда су почели да ме терају да свирам за друштво. Буквално су ме пријатељи и натерали да почнем да свирам пред већом публиком. Након тих похвала, самопоуздана ми није мањкало, па сам имао и прву свирку у кафићу „Скала“. Тако су почели први наступи, а ускоро сам почeo да компонујem и своју музiku, каже наш саговорник.

Након самосталних свирки, Стевановић је почeo да наступа и са

неколико крагујевачких ансамбала староградске музике, а отпоео је сарадњу и са Добрицом Андрићем, који ради аранжмане за деби албум.

- Најчешће наступам са ансамблом „Срма“, а свирамо све, од староградских до познатих шансона. Надам се да ће се појавити и на првом албуму.

Занимљиво да овај младић не фантазира о великој каријери, свестан је да данас шансоне немају широку публику, а биће задовољан уколико чује да неко запева његову песму.

- Компонујem за „свој мерак“. Већини данашњих музичара недостаје харизма, сви пазе на техничке детаље, а музика је нешто више од тога. Није доволно бити само креативан, већ послати искрену поруку, као што су то чинили стари шансонери, каже Стевановић.

Ускоро ће овај крагујевачки шансонер ући у студио, а на албуму како је најавио биће десетак песама.

„ЛАГУНА“ НАГРАЂУЈЕ О телу и души

Два читаоца „Крагујевачких“, добије роман „Књига о лудилу и лековима“ Реджина О’Мелвани, а потребно је да у petak, 29. марта, позовете 333 111, после 11 часова ујутру. Добитници ће своје књиге моћи да преузму у књижари „Делфи“ у пешачкој зони.

Редина О’Мелвани у овој историјској драми прича нам о младој жени која се бави лекарском праксом у 16. веку, о ренесансним схватањима људског тела и душе, води нас у авантуру у којој читалац пролази све ренесансне универзитетске центре, па и даље до Мале Азије.

Габријела Мондини је ретка зверка у Венецији шеснаестог века – она је жена која се бави медицином. Њен отац, угледни лекар, обезбедио јој је приступ у ову искључиво мушки професiju и надахнуо је да се заједно с њиме посвети разумевању тајни људског организма. Потом њен отац нестане и Габријела се сучава с проблемом: без оца као ментора више јој не дозвољавају да лечи своје пациенте. Стога се она отискује на пут по Европи како би пронашла оца. Пратећи путоказе у његовим повремено загонетним писмима, Габријела пропутује Швајцарску, Немачку и Француску, залазећи у чудне и мрачне градове. Путује у Шкотску, Холандију и напослетку у Мароко. У свакој новој земљи, сазнаје појединости о необјашњивом бекству свог оца, а начиње и сопствене тајне. Не само тајне болести и лечења него и највеће тајне смртности, љубави и безвremеног људског духа.

Сви они који воле егзотичне пределе и описание старовремских обичаја и прилика и ренесансног живота уживаће у овој историјској пустоловини чија је главна protagonistička жена.

ДАНИ ИТАЛИЈАНКЕ КУЛТУРЕ

Културни споменици

Италија заузима прво место на листи УНЕСКО-ве светске баштине, са 47 локалитета изузетног историјског, уметничког и културног значаја. На листи се налазе и историјски центри Фиренце, Рима и Напуља и градови Верона и Венеција. Управо ови градови биће представљени током мултимедијалне презентације, у оквиру манифестације „Дани италијанске културе“, у четвртак, 28. марта, у „Арт-кафе галерији“, од 18 часова.

Иначе, презентација под називом „Најзначајнији културни споменици Италије“ представљаје својеврстан пут кроз време од свеочања античког Рима до арапског присуства у јужној Италији, од византијског утицаја до хармоније ренесансне, од разних доминација до новије историје. Презентација ће бити подељена у два дела, са музичким интермецијем на којем ће наступити Тамара Репановић (вокал) и Александар Србу (гитара), са Одсека за филологију Филолошког-уметничког факултета.

Презентацију су приредиле студенке одсека за филологију ФИЛУМ-а Јована Илић и Јелена Јеремић

Следећи програм, у оквиру ове манифестације одржаће се у понедељак, 1. априла, у „Кутији шибица“, када ће овдашња публика, од 18 часова, бити у прилици да погледа археолошки филм „Испосница Света Фебронија“, који је режирао Лоренцо Данијеле. Погођен мучењима и патњама којима је била изложена Света Фебронија и снагом емоција са којом су њени следбеници приповедали ову причу, француски сликар и путник Жан Уел нас води на територију Палагоније, која је Фебронију учинила својом заштитницом. Култ ове светице оријенталног порекла и посвећеност људи који и данас сплаве сећање на њу у светилишту у пећини чине оквир археолошке зоне „Косте ди Санта Фебронија“. Стратегијски топографски положај између обlastи Пјана ди Катанија и последњег огранка Иblejskih планина, као и сложена хронолошка стратификација, чине ово место и данас једним од најсугестивнијих и најтајанственијих места на острву.

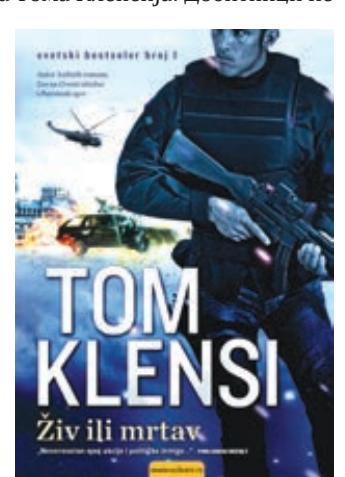
„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО“ НАГРАЂУЈЕ Супертајна организација

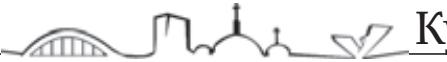
Два најбржа читаоца „Крагујевачких“ биће и овог petka у прилици да својој библиотеци додају занимљив наслов „Вулкан издаваштва“. Потребно је да у petak, 29. марта, позовете 034 333 111, после 10 часова и добијете књигу „Жив или мртвав“, аутора Тома Кленсија. Добитници ће своје књиге моћи да преузму у књижари „Вулкан“ у Рода центру.

Свет је у хаосу, на ветрометини политичке и моћи, и на ивици пропasti. Ипак, још постоје људи заклети да зауставе крвопролиће и заштите отаџбину: свим расположивим средствима.

За време мандата председника Џека Рајана, у тајности је основан „Кампус“, с јединственом сврхом: да лови, проналази и ликвидира терористе и њихове сараднике. Супертајна организација следи сопствене приоритете и опстаја као самодовољни ентитет, без званичних веза са америчком владом. Наметнуо се као неопходност, због људи на власти, који мисле да су изнад застарелих идеја, попут оданости, правде, добра и зла. Стручњак за обавештајни рад Џек Рајан Јуниор и његови земљаци у „Кампусу“ воде тихи рат у свим деловима света. У лову на најљубијег непријатеља, садистичког убицу Емира, помажу им и најближи сарадници Јуниоровог оца, стручњаци за црне операције.

Емир измиче свим прогонитељима, али организација је решена да му стане на пут. Геније злочина спрема највећу акцију у историји тероризма – подухват гигантских размера, који ће задати ударац у самом срцу Америке. Може да га заустави само „Кампус“, ако га ухвати – живог или мртвог.

ТЕАТАР НА „ДАНИМА КОМЕДИЈЕ“

Добра глума, задовољна публика

Кад екипа игра на страни, ред је да у госте крену и најватренији навијачи. Врућ је терен Јагодина, а циљ је јасан - да се што више наших убаци на домаћу трибину и окрене публика на нашу страну. Резултат који се јурије је 4.67!

- Момци, само полако све имате у ногама. Добро играте, чврсто, а тамо само смирено, почиње бођрење „наших“.

Пада и договор, једно пиће пре, прода, а после шта и ко колико хоће.

У Јагодину се иде што приватним аутомобилима, што организованим превозом. Једни предлажу преко Багрдана, а други пак, преко Сабанте. Бирају се оба правила, па ко први стигне. Неки навијачи су већ тамо, јавили су се да су стigli и да нас чекају. Јављају и резултате конкуренције.

Не, нису Крагујевчани кренули на неко спортско такмичење, иако је у први мах изгледало тако, већ да одиграју представу.

■ **Јака конкуренција**

Овако је почело путовање у Јагодину ансамбла Књажевско-српског театра, на „Дане комедије“ и то након пуне 22 године. Наши су наступили у понедељак, хит представом „До голе коже“, рађеној према причи Стефана Синклера и Антонија МекКартена. Представу је режирао немачки редитељ Џер Валтер Плиц, а играју Влада Живковић, Никола Милојевић, Иван Видосављевић, Александар Милојевић, Здравко Малетић, Чедомир Штајн, Ненад Вуловић, Братислав Славковић и Драгослав Танасковић.

НАКОН СТРИПТИЗА АПЛАУЗИ

У хладној Јагодини Крагујевчани су топло примљени. У сали није било слободног места, а и прве критике годе. Након стриптиза уследили су аплаузи, а онда и дружење до дуга у ноћ

ЖИРИ И НАГРАДЕ

Коме иду Ђурани

Жири овогодишњих „Дане комедије“ у саставу: редитељ Егон Савин (председник жирија), и глумци Љиљана Благојевић и Слободан Тешић (представник града домаћина) одлучиваће о најбољој представи која ће добити награду „Мија Алексић“, као и о најбољим глумачким остварењима и најбољој режији којима ће припади „Статујета ђурана“.

Жири ће доделити и награде за најбоље младе глумце, најбољу епизодну улогу, најбољу костимографију и сценографију. Најсмешнија представа по оцени публике добиће награду „Миодраг Петровић Чкаља“ и статујету „Јованча Мицић“.

Глумци Јелисавети Секи Саблић, овогодишњој добитници награде за животно дело „Златни ђуран“, статујета ће бити уручена на затварању фестивала.

АЛЕКСАНДАР МИЛОЈЕВИЋ У РАЗГОВОРУ СА НОВИНАРИМА

УВЕК РАДО ВИЋЕН ГОСТ У ЈАГОДИНИ: ЈУБОМИР УБАВКИЋ ПЕНДУЛА

Из далеке, снегом завејане Немачке на ово важно гостовање стигају је и Плиц. И он је у екипи. Иако нема много времена да прати све шта се дешава у Театру, није жељео да пропусти овакво гостовање, да „уштимује“ глумце и пружи подршку.

Још у путу чују се коментари да дugo није била овако јака конкуренција. Пре неколико година са овом представом били су победници. Ове године „противници“ су „Слуга двају господара“ Српског народног позоришта из Новог Сада, „Чудо у Поскоковој Драги“ из Суботице, „Представа Хамлета у селу Мрдуша Доња“ из Сомбора, „Грађанин племић“ Народног позоришта Приштине, „Зона Замфирова“ Позоришта на Теразијама.

Тренутно највишу оцену публике има „Сумњиво лице“ ЈДП-а и то 4.67, а то је и резултат који јурије Крагујевчани. Неко додаје да је било и време да се након толиких година Театар нађе међу седам одабраних у Јагодини.

- Имали смо ми икс представа које су могле или морале да се нађу на фестивалу, али не иде увек најбољи, објашњава други.

- Последњи пут у Јагодини били

смо 1991. године и то са две представе: „Сад се смеј Сотире“, а и затворили смо фестивал „Краљем Ибијем“, објашњава у путу Влада Живковић, један од искуснијих у екипи.

До тамошњег Дома културе брзо се стиже, за мање од сата. Хладно је у Крагујевцу, ал' хладније у Јагодини. Равница, дува са Мораве, уши отпадају.

- Некада је овде био прави корзо. Окупило би се на овој улици стотине Јагодинаца, да виде, у то време, највеће звезде. Био је то велики фестивал, а стизале су све филмске и ТВ звезде. Мија, Чкаља, Љуба, Мира, Оливера - као на Фесту, присећа се Братислав Славковић Кеша.

Ово је 42. фестивал по реду, објашњава Кеша и додаје да су у првих двадесет Крагујевчани били редовни гости. И не само гости, већ и победници. Јубомир Убавкић Пендула троstrukи је добитник „Статујете ђурана“, али и „Златног ђурана“ за животно дело 2005. године.

Наравно, међу навијачима који су већ стigli у Јагодину био је и Пендула. Не заборављају га Јагодинци и сви желе да му се јаве, да га поздраве. Млађа публика зна га само по причи.

а кад га види сви узвикују „ево га Чича“. Пендула је дуго рекламирао јагодинско пиво, а то је „улога“ коју су данашњи клинци јединно запамтили.

■ **Шта каже публика**

Као ватрени навијачи стigli су и Милић Јовановић, Мирко Бабић, али и доста Јагодинаца на сталном раду у Крагујевцу. У тој екипи су и два новинара „Крагујевачких“.

Глумци одлазе на пробу, а навијачи у штетњу, али је толико хладно да убрзо сви одустају од те намере. Хватају се кривине и први кафићи. Једногласно се сви слажу да се Јагодина изградила, па ако неко пита шта

ЏЕР ВАЛТЕР ПЛИЦ СТИГАО ИЗ НЕМАЧКЕ

смо видели, да сви имамо спреман исти одговор.

Стиже и публика. А ми се убацујемо у редове и прислушкујемо.

- Чула сам да се скријају. Скроз, смејују се једна плавуша.

- Ма где скроз, то је позориште, одговара друга.

- Скроз, скроз. Стварно, гледала је моја сестра у Крагујевцу, убеђује је плавуша.

Има и нешто млађе публике. Они се распитују ко игра, колико траје представа и ко је ту од познатих београдских глумача. Када чују да нема београдских звезда одлучују да неће ни покушавати да се утргују у салу.

Занимљиво је да су карте за све представе распродате недељу дана пре почетка фестивала. Организатори се хвале да за овај фестивал, и поред тешке материјалне ситуације, проблем није новац, већ мали број места у позоришној сали.

А у гардероби последње припреме. Костими су на местима, почиње и шминкање. Услед треме јавља се и нервоза. Ипак, на сцени се то не види. А сала, пуна ко око.

Аплауз за аплаузом.

После представе Јагодинци дисциплиновано стоје у реду пред три ТВ камерама. Водитељи свима постављају исто питање „Како вам се допала представа“ - и сви хвале.

Ипак, ваља се помешати са публиком и поново послушнути шта причая. Већини се свиђа комад.

- Лако је да се скине оном младом

ПОЗИТИВНЕ КРИТИКЕ НА ОКРУГЛОМ СТОЛУ

НАСТАВАК ТУРНЕЈЕ

А сад, Бијељина

Данас, 28. марта, крагујевачко позориште ће са овом истом представом наступити и на Данима комедије у Бијељини који се ове године, по 12. пут организује у овом босанском граду. Сем крагујевачког Театра у такмичарском делу фестивала учествоваће још и позоришта из Београда: „Славија“ и Установа културе „Вук Карачић“, као и Народно позориште Републике Српске из Бања Луке.

ЈАГОДИНСКО ПИВО

Јефтино, а добро зидарско

Госту са стране већина коно-барба понудиће домаће пиво.

- Када сте у Јагодини, наручијте „Јагодинско“, препоручује један коно-барб и додаје, да је то иско као да одемо у Чешку и тражимо немачко пиво.

Поштујемо домаћине и изненађујемо се и ценом, али и укусом. Прво, јефтино је, другог клизи низ грло.

Један од домаћина нам објашњава да је то једино пиво у Србији које се производи по старом технолошком поступку. Каже да је важна и вода.

Ипак, мишљења су подељена. Старијима се допада, кажу да се навикли на тај укус, док млађи више воле „парфемисан“ пива.

затегнутом. Ал' нисам то очекивала од оног дебelog - свака му част, дојдаје једна дама.

- Ово је превише либерално за моја схватања, додаје један брка. И нажалост, није усамљен. Неким Јагодинцима смета „љубав“ између двојице стрипера.

На окружлом столу позитивне критике, а онда стиже и вест да је публика оценила представу са 4.37. То је мало разочарење за Крагујевчане - трећим местом нису баш сви задовољни, али остаје још суд жирија, који ће се знати тек данас.

На самом крају домаћини љубазно позивају на вечеру у новији Јагодински хотел „Хил“. Између стадиона и зоолошког врта сместио се ново здање. Све у мермеру и води која се слива низ стакла. А онда, Крагујевчани, поштују договор - шта и колико хоће. До дубоко у ноћ.

Мирољуб ЧЕР

МЛАДЕН ЈАГУШТ, ДИРИГЕНТ – КРАГУЈЕВАЧКИ ЂАК

Музика ми је спасила главу

И данас пун животне енергије и елана, у свом стану на Новом Београду ствара један од најзначајнијих диригената оне, „велике“ Југославије - господин Младен Јагушт. Светски славно и признато име у области музике детињство је провео Крагујевцу, у којем је похађао основну школу и Гимназију. Крагујевац је, наравно, заборавио Јагушта, али он град своје младости никада није. Са радошћу се сећа ученичких несташлука, ђачког корзоа, првих љубави, музицирања на популарним чајанкама у „Соколани“ и Учитељској школи

Пише Зоран Мишић

Мако волимо да се позивамо на познате и признате суграђане, нама Крагујевчанима увек неко „промакне“. Једно од таквих заиста великих имена је и прослављени диригент Младен Јагушт, који није рођен у Крагујевцу, али у њему је провео детињство и младост и похађао основну школу и Гимназију. Крагујевац је везан и за његове музичке почетке, јер је овде почeo да свира виолину, клавир и хармонику, да пева у хору и руководи њиме и да компонује.

На наш позив, иако у поодмаклој животној доби, пун енергије и виталан господин Јагушт одговара, онако, мангупски, крагујевачки, духовито:

- Откуд то? Па, нико ме се никада за све ове деченије из Крагујевца није сетио,

КАО ЂАК КРАГУЈЕВАЧКЕ ГИМНАЗИЈЕ

а камоли позвао! Брзо и лако се договорамо и разговор водимо у његовом стану на Новом Београду, у соби у којој још увек ради, ствара и компонује, са обавезним клавиром, бројним либретима и нотним материјалима опере и концерата које је дириговао на свим значајним сценама ондашње Југославије и света, „морем“ књига из области музике, позоришта, свих врста уметности...

Пореклом из села Слуње у Хрватској у којем је рођен 1924. године. У Крагујевац се, због очевог посла, доселио као трогодишњак.

- Мој отац Тома и Мајка Ружица имали су две године старију сестру Божану и мене. У Слуњу су имали стругару – пилану и уљару која је производила уље од бундевиног семена. Село је баш уз Саву и некада је припадало Петрињском, а после Другог светског рата Сисачком округу и налази се на железничкој раскрсници за До-

бој, почиње свој животопис господин Јагушт, кога на најраније детињство подсећа велика љубав према коњима, због чега је његова мајка одувек била забринута.

Уметнички таленат, како тврди, наследио је од деде по мајци, професора Белавића, који је предавао класичне језике.

- Деда је био боемчина, што није баш најбоље за породицу, али се дружио са свим виђенијим уметницима тога доба. Старија сестра моје мајке Невенка имала је девојачки споменар и нема виђенијег песника из те епохе који се у њега није уписао са својим оригиналним стиховима. Ми смо пореклом Хрвати, али тада је то било модерно, мој деда је био панслависта. Као професор у Загребу наговорио је студенте да спале аустроугарску заставу на Горњем граду и због тога био кажњен противирањем у Бугарску по принципу: „Ево ти твоји Словени!“, уз осмех препричава делове породичне историје.

Деда је у Загребу основао и студенчки хор „Младост“, који је због панславистичких идеја био једино хрватско певачко друштво које је присуствовало крунисању краља Петра Првог и Јагушт памти да му је као детету деда певао песме свих словенских народа: руске романсе, словеначке попевке...

■ Детињство у паркићу „Код крста“

- Иако су имали уљару и стругару, отац и мајка су се мучили као Иисуси. Била су то тешка времена. Моя тетка Невенка удала се за богатог чешког трговца Милера који је имао пољаке у Србији. Они су у Крагујевцу отворили „Чешко стовариште“, али им посао није баш најбоље ишао, па је теча понудио тај посао моме оцу као способном, вредном и поштеном човеку. Сем радње и робе, да му је и предујам у готовом новцу и Тома никада није прокоцако његово поверење. Тако се наша породица 1927. године преселила у Крагујевац и преузела „Чешко стовариште“.

На питање да ли се ичега сећа из тог раног крагујевачког периода, Младен Јагушт одговара као из топа:

- Сећам се свега! Становали смо у Улици краља Петра, на сред трга код Крста чесма, преко пута Занатског дома, касније хотела „Дубровник“ и хотела „Таково“. До њега је била кафана, свратиште фијакерија, тако да сам наставио дружење

СА МАЈКОМ РУЖИЦОМ У КРАГУЈЕВЦУ

трговац робом свих фела, цевима, бојама, па чак и шпер-плочом, прича наш саговорник.

Радња је била велика, са 10-12 за-послених, помоћницима, калфама, шегртима, касирком... Мајка је радила барабар и била задужена за но-вац као „главни нагледни контроле пазара“. Мали Младен је сваке недеље био постављен као испо-моћ на другом штанду у радњи, да би помагао и „упознао се са робом“.

■ Виолиниста и ученик Горње школе

Са шест година пошао је у школу – Горњу, данас „Радоје Домановић“, али у исто време је почeo да свира виолину.

СА НЕРАЗДВОЈНИМ КРАГУЈЕВАЧКИМ ДРУГОМ БРАНКОМ КУШТРИМОМ

СА ОЧЕВИМ ПОМОЋНИКОМ БОЖКОМ

КРАТКА БИОГРАФИЈА

Најзначајнији диригент велике Југославије

Младен Јагушт рођен је 1924. године у Слуњу. Основну школу и гимназију похађа у Крагујевцу, а студије музике дипломира на Академији у Загребу на одсеку за композицију и дириговање у класи немачког професора Фридриха Цауна 1949. године. Још за време студија оснива и дириже хором „Иван Горан Ковачић“. Добија ангажман у Радио телевизији Загреб као диригент хора и симфонијског оркестра, а потом постаје и диригент Загребачке опере.

ДИРИГОВА ОН СВИМ ДОМАЋИМ И ПОЗНАТИМ СВЕТСКИМ СЦЕНАМА

Радио телевизије Београд, све до одласка у пензију 1984. године. Стални је гост Београдске филхармоније, опера у Београду и Новом Саду и камерне опере „Мадленјанум“.

Диригент је изузетно широког програмског и репертоарског дијапа-зона почевши од хорске и капаела музике (од ренесансе до данас), преко камерне, симфонијске, ораторијумске, до оперске свих епоха.

Као диригент гостовао је на свим већим фестивалима бивше Југославије: „Дубровачке летње игре“, „Охридско лето“, „Сарајевске музичке све-чаности“, „Номус“, „Бемус“, „Оперски бијенале“, „Мокрањчеви дани“..., као и у иностранству у Аустрији, Белгији, Белорусији, Бугарској, Чешкој, Италији, Канади, Куби, Мађарској, Мароку, Немачкој, Пољској, Румунији, Русији, Турској, Украјини, Великој Британији...

Сусрети

- Мајка је запазила моју музикалност. Имао сам танак, чист дечачки гласић и често сам очевим пословним партнерима, трговачким путничима, певао за два динара. То су били моји први хонорари, смешка се Јагушт.

Крагујевац није имао музичку школу, али је имао велики гарнizon и у њему војни оркестар. У том оркестру свирао је његов први професор виолине Драго Јанушић, ученик чувеног Вацлава Хумла из Прага, који је пак био ученик још познатијег Шевчика, писца многих виолинских уџбеника.

- Он је свирао у загребачком гарнизону и чак и тамошњој опери, али је нешто згрешио „око пића“ и по казни био премештен у Крагујевац. Захваљујући љему добио сам праве социдне виолинске основе, правила положај руку и добре музичке темеље, објашњава Јагушт.

Јанушић ће препоручити и његовој сестри учитеља клавира, младог капелана, поручника Карела Бача, који је у гарнizon управо стигао са конзерваторијума у Бруну.

- Почеле су наше дечије свађе, јер слушајући како јој он предаје, много сам брже и правилније схватао његова предавања. Спор је решен тако што је пристао да учи и мене, тако да сам од осме године стицао и клавирско образовање, на моју велики срећу, наставља Јагушт, који ће се са Бачом срести после рата као диригент у београдском Дому војске, где је свирао до кризе „Информбрио“, када је програн у Чехословачку.

Породица је имала и дадиље које су децу подучавале немачки језик, а Јагушт из тог доба памти породичне излете сваког викенда фијакером у Грошицу, Илину воду...

- У Шумарицама смо плашили љубавне парове који су нас потом јурили. Била је то права шума, сећа се он дечијих несташтука.

Професорка Стевчић из Горње основне школе оснивала је дечији хор и чувши да он свира виолину одмах га узела да пева у љему. Волео је школу и док су друга деца ишли недељом на утакмице, он је са пријатељима Здравком Керном и браћом Куштримом, Бранком (кога ће Немци стрељати као левичара) и Љубом свирао квартете чак са Хајдновим делима на репертоару.

У ѡачком хору певао је солистичке деонице и данас се не либи да изведе македонску песму из тог времена „Лулала Јана болно детенце“. Са девојцицом Радимом, која је живела са оне стране реке, код Доње школе, певао је дуете, она алт, а он сопран.

- Увек сам био добар певач, чак и на академији. Од каријере соло певача сам одустао, јер сам низак и смешно би изгледао као љубавник оперским дивама, духовито је искрен, наглашавајући да је због својих вокалних квалитета и као диригент својим сарадничима увек могао да отпева оно што је од њих захтевао.

- Град је тада имао јак интернационални миље. У љему су живели и Мађари, Словенци, попут Кернових и Куштримових, Хрвати, Босанци, Чеси, било је и много Руса... Македонци су посебно ишли у Гимназију, живели су у интернату и у школу су их доводили двоје по двоје, а сви су после отишли у партизане.

Хармоникаш на популарним чајанкама

Од другога из Гимназије сећа се Сократа – Соће, који је био јако паметан, касније је отишао у партизане, постао генерал, па директор ЈАТА, Билчине, Кореје, сељачког мангупа из Станова, гангстера и лопова (завршио је и он у партизанима), који им је наплаћивао по два динара седење у задњој клупи да гледају прекрштене ноге младих професорки...

- Наступао сам за сваког Светог Саву, а Руј Кириловић, који нам је предавао музику, основао је школски виолински оркестар и заслужан је за моје прво упознавање са Мокрањцем, истиче Јагушт.

У другој години Гимназије завољео је и сликарство. Двојумио се да студира ликовну академију и из тог периода потичу његови бројни радови, мањом сеоских кућа из околине Крагујевца, Трмбаса, Белошевца... У једној гимназијској ученици били су изложени само његови радови.

Певао је и у хору католичке цркве и млади словеначки капелан понудио му је да оснује дечији хор, што је он као четрнаестогодишњак смело прихватио, па су дечаци и девојчице под његовим руководством изврдили чак и Шуберта.

- Наша недеља је изгледала овако: од осам ујутру сам дириговао на школској миси, од десет певао у хору католичке цркве, а после смо на троје-четворо на своју руку трчали у православну цркву, где смо са другарима певали литургију. Онда смо свирали у квартету оперске арије, а потом су биле чувене чајанке у „Соколани“ и Учитељској школи. Живот за ѡаче се завршавао у 20 сати и ко би био затечен на улици после тог доба добијао је укор наставничког већа, сећа се Јагушт.

Сви мушкари су носили иста ученичка одела, а девојчице цицане црне кецеле са белим крагнама. Ученици су имали капе, а ученице беретке са ознаком разреда и школе. Мушкари су морали да се шишају до главе све до петог разреда.

- Имали смо и свој корзо, од кафане „Талпара“ до раскрснице и Перишићеве апотеке, на којем су се дешавале прве дечачке љубави, погледи, добаивања... Радио сам слике једне девојке са Пиваре, а на чајанкама сам се мангуирао, свирајући хармонику. Међутим, то ће ми касније у НДХ спасити главу. Свирао се танго, валцер, инглиш валц и фокстрот.

Када је почeo рат, отац је због бомбардовања Војне фабрике послао љега и сестру код тетке у Сисак. Када су Немци окупирали Југославију, вратили су се у Крагујевац, али на кратко.

Музика изабрала и животног сапутника

- Немци су почели бесомучно да пљачкају нашу радњу. Сваке ноћи су упадали са репетираним пиштолима и односили шта год су хтели. Отац ме је водио са собом, ако га убију да покажем где су ба-

КАО ВОЋА ДЕЧИЈЕГ ЦРКВЕНОГ ХОРА И ЧЛАН ХОРА КАТОЛИЧКЕ ЦРКВЕ У КРАГУЈЕВЦУ

чили његов леш. Било је страшно!

Желећи да спасе бар нешто од робе, отац нас је поново послao у Сисак, а он је мислио да остане у Крагујевцу и пребаци остатак робе железничом. Ја сам био задужен да сачекам те вагоне у Сиску, али је уместо њих стигла вест о стрељању у Крагујевцу, и данас се језом сећа Јагушт.

Чуо је и за смрт многих својих школских другова, очевих помоћника и шеграта, али о оцу ни речи.

- Појавио се тек крајем новембра. Био је задржан у апсу са групом угледних грађана као талац у случају одмазде над Немцима. Изгледа да

је потплатио неког официра који га је једне ноћи довео до кеја у Београду и проследио у НДХ. У Сиску се појавио само у кошуљи. Почеке су наше нове муке. Живели смо од унапред плаћене робе која је оцу стизала и коју је он крчмио у некој шупи. Мој друг Керн такође је стигао код мене у Сисак. Где је било за мене, било је и за љега, по речима моје мајке, и заједно смо завршили тамошњу гимнанзију.

Знање стечено у Крагујевцу много је помогло, каже Јагушт.

- Крагујевачка гимназија била је толико јака да сам сисачку завршио као од шале. Имао сам доста времена и вежбао као луд, припремајући се за академију. Наш професор музике био је ухапшен због сарадње са

партизанима и мени је директор понудио да, иако још ученик, предајем у школу коју сам похађао. Водио сам хор и свирао оргуље на школским мисама. То ми је помогло код прве регрутације да будем ослобођен војске, а имао сам и неку уплату зглобова, каже Јагушт.

Срећом, добио је потом посао на Радио Загребу као музички инспицијент и тако био ослобођен осталих војних активности.

Као студент академије одбија да положи усташку заједницу и бива виђен да погине у Славонском Броду, али га спашава знање хармонике и потреба за таквим кадром у музичком просветарском дому у Карловцу.

- Тамо ми је била женска, Марија. Јубав је планула, сећа се Јагушт ратне љубавне приче.

ДЕДА ПО МАЈЦИ,
ПРОФЕСОР БЕЛАВИЋ
НА КОГА ЈЕ НАСЛЕДИО
ДАР ЗА МУЗИКУ

који и данас постоји и са којим је победио на такмичењу хорова у Београду 1948. године, што му је донело нашеће у Радио Загребу. Гостује у Београду и води армијски хор на „Дубровачке летње игре“ 1955. године и тада прелази у Београд као руководилац уметничког ансамбла дома ЈНА. Добија стан у Цвијићевој, где је живео до пре десетак година. Потом одлази на Радио Београд и професор је на београдској и новосадској академији. У својој струци (види антрефиле) освојио је све награде које постоје.

Са супругом Маријом има ћерку Ладу (данак панславским коренима), професорку класичних језика, и унука Ила Акада, који такође предаје класичне језике на Филолошком факултету.

Још увек ради, тренутно концертно дело које је назвао „Комедија армоника“, у ствари комедију дел арте, писану у мадrigалском, полифоном стилу, јединствену у свету, коју планира да изведе са хором Радио Београда. За крај додаје да би му била велика жеља да са тим делом наступи и у Крагујевцу.

Ето, човек се понудио, ваљда ће неко да му упути учтиви позив.

НА ЋАЧКОМ ИЗЛЕТУ У ГРОШНИЦИ
(ЈАГУШТ У СРЕДИНІ ДО ПРОФЕСОРА)

ПОСЛЕРАТНИ БОРАВЦИ У КРАГУЈЕВЦУ

Успомене непознатих дародаваца

У Крагујевцу је после Другог светског рата Младен Јагушт боравио пет пута и то искључиво професионално. Три пута као диригент на Великом школском часу, када је обилазио хумке својих стрељаних школских другова.

- Злочин у Шумарицама за мене је већи од геноцида, јер су стрељана деца и потпуно невини грађани. То је страшно и никада се не сме заборавити, каже Јагушт.

Два пута је у граду своје младости наступао и са симфонијским оркестром.

- Тада су ми људи, потпуно непознати, пришли и поклонили две ставри које су сачували из радње мого оца, пикслу са ознаком „Чешког стоваришта“, коју смо поклањали муштеријама у маркетингове сврхе, и службени печат из канцеларије мого оца. Не знам одакле имају ствари и како су до њих дошли, али велико им хвала, каже наш саговорник који ове предмете и данас чува као најдрагоцену у спомену.

Поред музике Јагушт се успешно бави и сликарством. Недавно је имао изложбу у новосадском у СНП-у и београдском Дому војске у Београду.

Попут концерта, волео би и да своје слике изложи и у Крагујевцу.

ЧЕСИ У КРАГУЈЕВЦУ И ШУМАДИЈИ ИЗМЕЂУ ДВА СВЕТСКА РАТА (3)

Пише: Ненад Карамијалковић
- етнолог и антрополог

Захар - најбројнији у Шумадији

Породица Захар води порекло од Антонина Захара (надзорник пруге) и Бедришке Шиманкове, који су се доселили у Србију пре 1883. године. Имали су два сина, Антонина и Андреја. Антонин (у Србији познат под именом Антон) рођен је у Клатову (Бохемија) 1860. године. Није познат где и како долази у контакт с Малвим Хофманом, Чехијом из Панчева, са којом се венчава у Београду 1892. године. Антон и Малвина су имали седморе деце: Антона, Фердинанда, Алфреда, Браниславу, Ненада, Славку и Косару. Прво троје деце су крштени као католици, али су 1899. године покрштени у Београду. Том приликом су добили српска имена Вукашин, Озрен и Јарко. Остале деца су крштена по православном обреду и добила српска имена, а по одрастању сви су се изјашњавали као Срби. Антон Захар старији је већи део радног века провео у Војно-техничком заводу у Крагујевцу, радећи као машинбравар. Умро је 1923. а његова супруга Малвина 1939. године. Обоје су сахрањени у Крагујевцу.

Антон (од 1899. Вукашин) Захар рођен је 17. априла 1893. године у Београду. Радио је као мајстор пушкар у Војно-техничком заводу у Крагујевцу. Вукашинова прва жена звала се Видосава Савић, која је умрла од туберкулозе још као трудница, заједно са трећим дететом. Вукашин је с њом имао ћерку Оливеру (умрла са годину дана од запаљења мождане опне) и сина Радослава (умро дан по рођењу). Вукашинова друга жена звала се Вукосава Степановић, која је са собом довела ћерку из првог брака Десан-

ку Марковић. Са Вукосавом је Вукашин имао петоро деце: Ковиљку (умрла као беба), Винку (блиźničkiња са Ковиљком; није се удавала, без потомства), Љубинку (удату Марковић; ћерке Љиљана и Маријана), Крстину (удату Мирков; синови Ненад и Александар) и Драгана (ћерке Ивана и Александра). Вукашин Захар је умро 14. септембра 1968. године у Крагујевцу, где је и сахрањен. Од Вукашина до данас можемо пратити 21 потомка, од којих 15 живи у Крагујевцу. Од њих једино Ивана (Драганова ћерка) још увек носи презиме Захар (није удата).

Фердинанд (од 1899. Озрен) Захар рођен је 23. фебруара 1895. у Јагодини. Радио је као мајстор у Војно-техничком заводу у Крагујевцу, радећи као машинбравар. Умро је 1923. а његова супруга Малвина 1939. године. Обоје су сахрањени у Крагујевцу.

Озрен (од 1899. Вукашин) Захар

ко не носи презиме Захар.

Алфред (од 1899. Јарко) Захар рођен је 11. августа 1897. године у Крагујевцу. Радио је као мајстор и пословођа у Војно-техничком заводу у Крагујевцу. Био је ожењен Десанком Аранђеловић, са којом је имао шесторо деце, која су се раселила по ондашњој Југославији и свету: Првослава (умро као беба), Александра (ћерка Снежана и син Душан), Славољуба (синови Миодраг и Божидар), Милорада (син Драган), Милана (ћерке Татјана и Снежана и син Едвард) и Светислава (некадашњи декан Машинског факултета у Крагујевцу; ћерка Јасмина и син Ненад). Јарко Захар је умро 20. децембра 1965. године у Чачку, где је и сахрањен, а од њега до данас можемо пратити 43 потомка, од којих деветори живи у Крагујевцу. Од њих деветори презиме Захар носи Едвард (Миланов син) и његове две ћерке (Селена и Јана), као и Моника и Никола (деца Светиславовог сина Ненада).

Бранислава Захар рођена је 30. августа 1899. године у Крагујевцу. Била је удата за Илију Кузмановића, коме је родила седморе деце: Милана (стрељан у Шумарицама 1941; без потомства), Александра (убијен од стране партизана 1944. године; без потомства), Јована (синови Александар и Јован), Тодора (син Миодраг и ћерка Мирјана), Мирослава (синови Илија, Горан и Зоран), Велимира (синови Миодраг и Пре-

ПЕТО ОДЕЉЕЊЕ ВОЈНО-ТЕХНИЧКОГ ЗАВОДА 1934. ГОДИНЕ: ОЗРЕН ЗАХАР, ДРУГИ РЕД ОДОЗГО, ДРУГИ С ЛЕВЕ СТРАНЕ, ЈАРКО ЗАХАР, ТРЕЋИ РЕД ОДОЗДО, ДРУГИ С ЛЕВЕ СТРАНЕ

драг) и Ану (удату Јелесић; ћерке Драгана и Бранка и син Драган). Бранислава је умрла 11. јула 1967. у Крагујевцу, где је и сахрањена, а од ње до данас можемо пратити 43 потомка, од којих 25 живи у Шумадији (23 у Крагујевцу и двоје у Трбасу). Од њих нико не носи презиме Захар.

Ненад Захар рођен је 4. марта 1902. године у Крагујевцу. Радио је као мајстор у Војно-техничком заводу. Био је ожењен Јеленом Петровић, са којом није имао деце. Убијен је од стране четника у Крагујевцу 21. августа 1943. године.

Славка Захар рођена је 4. марта 1905. у Београду. Била је удата за Јована Рихтеровића, са којим је имала петоре деце: Миодрага (синови Зоран и Ненад), Душана (синови Јован и Владимира и ћерка Наташа), Душанку (удату Чаривић; син Мирослав и ћерка Мирјана), Ксенију (удату Живковић; ћерке Љиљана и Драгана и син Драган) и Александра (син Срђа). Славка је умрла 21. априла 1945. године у Нишу, где је и сахрањена, а од ње до данас можемо пратити 42 потом-

ка, од којих тридесет двоје живи у Крагујевцу. Од њих нико не носи презиме Захар.

Косара Захар рођена је 30. авгу

ста 1908. године у Београду. Била је удата за ваздухопловног капетана II класе Александра Стојановића (стрељан на Бањици 1942. од Немаца), са којим је имала двоје деце: Оливеру (удату Ристић, па Трандафиловић; синови Радован и Иван) и Ве

рославу (није се женио и нема потомака). Косара Стојановић је умрла 31. августа 1972. године у Крагујевцу, где је и сахрањена, а од ње до данас можемо пратити седам потомака, од којих нико не живи у Крагујевцу.

Дакле, од седморе деце Антона Захара и Малвина Хофман може се избрзати укупно 169 потомака по директној генеалошкој линији, од којих данас у Шумадији живи њих 94 – у Крагујевцу 91, двоје у Трбасу код Крагујевца и један у Книћу. С друге стране, од 94 потомка Антона и Малвина који живе у Шумадији, само шест особа (четири женске и две мушки) носе презиме Захар и они су настављачи породичне лозе Захара.

једног сектора (тзв. приколице), а током и после Другог светског рата радио је повремено и у Фабрици шинских возила „Гоша“ у Сmederevsкој Паланци. Бавио се углавном обрадом метала, а сам је направио венац и надирао израду свих металних делова за цркву на Опленцу. У Крагујевцу се 1926. године жени Радмилом Урошевић из Жировице, која је била учитељица, а певала је и у црквеном хору. Иако по убеђењу атеист, а номинално католик, Јохан је због жењидбе са Радмилом променио веру у православну. Радмила по удаји више није радила као учитељица, јер је у то време постојало правило да женске особе које су у браку не мо-

гу радити у школама, уколико им и мужеви не раде у истим. При том, Јохан још увек није имао српско, односно југословенско држављанство. Радмила се касније запослила као лична секретарица Воје Радића у Војно-техничком заводу и била носилац Ордена рада са сребрним венцем. Јохан и Радмила и мали су двојицу синова, Часлава (1928) и Бранислава (1931).

Занимљиво је да је Јохан, захваљујући добром познавању немачког језика, успео да спасе неколико крагујевачких породица од стрељања 21. октобра 1941. године, које су му на томе биле захвалне до краја живота. Избегавао је да се изјасни у етничком смислу, већ је с поносом истицао да је Југословен. Идеја грађанске државе у којој није битно ког сте етничког порекла, њему је била пријемчива, па је често вољео да Југославију упоређује са Америком. Добио је држављанство Југославије тек 1953. године. Умро је у Крагујевцу 1964. године, где је и сахрањен на Варошком гробљу. Његови потомци су били или су још увек угледне личности крагујевачког и београдског друштва: син Часлав је био начелник Неуропсихијатрије Клиничког центра Крагујевац, унук Јан је држао једну од првих приватних штампарија у Крагујевцу, унук Кристинка је професор на Филозофском факултету у Београду, друга унук Хана је позната и призната српска вајарка.

Овесни интригантног порекла

Данас се под презименом Овесни у Србији могу пронаћи две особе у Београду и седам у Крагујевцу. Заједничко за све њих је да имају исто порекло (било по очевој или мужевљевој генеалошкој линији). Породица Овесни вуче корене из Ухретшлага у Доњој Аустрији (данас Мезиричи у Чешкој). Заправо се ради о породици Вовесни, чије се презиме касније у Далмацији трансформисало у данашње Овесни. Постоје ради о породици која је живела у Судетима (погранично чешкој области у којој су, поред Чеха и Јевреја, већином живели Немци) и у којој се говорио немачки језик, постоји вероватно да Вовесни нису били етнички чешка, већ немачко-јеврејска породица, будући да је женска породична линија готово увек имала јеврејско порекло. Предање каже да су Вовесни постојали у месту Вишни, под планином Клет, још у 16. веку. Са сигурношћу се зна да су у месту Малонти дуго времена поседовали ковачницу, која и данас егзистира под заштитом државе.

У Мезиричију, Каплицама и Малонтију (јужна Бохемија, у близини границе са Аустријом) почетком 20. века живели су супружници Вовесни. Аделберт и Марија. Имали су петоре деце: Клару (1900), Франтишку (1901), Ану (1903), Марију

(1904. или 1905) и Јохана (1906). Аделберт умре 1910. године од туберкулозе, а Марија се поново удаје, овога пута за Томаса Гушелбауера, управника железнице у Линцу. Њих двоје са Маријино четврто деце (најстарија Клара остало у Аустрији) долазе у Далмацију 1912. године и насељавају се у месту Стремице код Книна (данас у Хрватској, на самој граници са Босном и Херцеговином). Није познат разлог њиховог доласка у ово мало место у Далмацији, осим што се препоставља да је после смрти свог првог мужа

ДРАГИША ЈОВИЋ И ЈОШАН ОВЕСНИ

Марија хтела да се са децом пресели у неку здрављују средину. У Стремицама подижу кућу и кафану, која се звала „Крчма Томе Гушелбауера“. Марија и Томас Гушелбауер су касније живели у Ријеци, где су и умрли.

Јохан, најмлађи члан породице

Овесни, имао је шест година када се породица преселила у Далмацију.

Након завршене средње Металске школе долази у Крагујевац

1925. године и ту почине да ради у

Војно-техничком заводу, где је до

краја радног века био и начелник

једног сектора (тзв. приколице), а

током и после Другог светског рата

радио је повремено и у Фабрици

шинских возила „Гоша“ у Сmederevsкој Паланци. Бавио се углавном

обрадом метала, а сам је направио венац и надирао израду

свих металних делова за цркву на

Опленцу. У Крагујевцу се 1926. године

жени Радмилом Урошевић из Жировице, која је била учитељица,

а певала је и у црквеном хору.

Иако по убеђењу атеист, а номинално католик, Јохан је због жењидбе са Радмилом променио веру у

православну. Радмила по удаји више

није радила као учитељица, јер је у то време постојало правило да

женске особе које су у браку не мо-

гу радити у школама, уколико им и

мужеви не раде у истим. При том,

Јохан још увек није имао српско,

односно југословенско држављанство.

Радмила се касније запослила као

лична секретарица Воје Радића у

Војно-техничком заводу и била носилац

Ордена рада са сребрним венцем

ШУМАДИЈСКЕ
ПРИЧЕ

Владимир Јајличић

Бесмртне радости и потајне мржње

Радовали су га Кинези. Он је постао редовни купац у новоотвореним кинеским продавницама. Кинеска роба имала је то драгоценост властитог да је била јефтина и у кинеској продавници он се осећао царски. Увек би се вајкао због чега у њима нема хране, јер би храна купљена тамо гарантовала да би Ленка сваког дана могла да jede јефтино месо. Али, меса није било. Било је чешљева, гаћа, кашевса, ташни, кошуља, фенова за косу, пегли, дасака за пеглање, сапуна, помада, сервиса – и све је то нуђено по приступачним ценама и готово да нема кинеског опроизвода који он није купио. Па, иако би се шешири провалили за три дана, иако би тањири пузали после благог додира или од време супе, а фенови за косу радили три до четири дана, он би опет одлазио код Чанга, власника продавнице, са којим је вољео да размени две обавезне реченице. Он би рекао, Чанга благо лупкајући по рамену:

- Хау, хуи, Чанг!

А Чанг би одговорио, десну руку савивши до лакта и подигавши длан као полицајац кад на улици командује „стоп“:

- Косово је Србија!

И онда би се један другоме кезили и здравили се, само што се не изљубе.

Ако би неко од комшија био присутан, Зокс би, одушевљен нечим необјашњивим, говорио:

- Од како су дошли - у нашем крају више нема цукаца! Све их изедоше!

А онда би се сагнуга комшији и шапнуо му, као неку велику тајну:

- Нико не зна где се сахранјују. Изгледа да се и не сахранјују. Спаљују се. Ко зна, можда се међу собом и једу.

За њега су Кинези били бића некако мања од људи, као мачке или пси који живе с нама, а на тајанственом одмаку од нас; истовремено, на њих је гледао и као на бића виша од људи - шумска божанства, залутала на асфалту.

Једна од ретких његових радости, уз Кинезе, био је сусрет са комшијом, старим Вучком, згрблjenim старцем који је очима, под накострешеним чупавим већама, извиривао као испод поњаве. Ходао је пресамићен у струку, па се чинило као да ће сваког тренутка пасти и главом љоснути о земљу. Нико није знао колико година има, али се рачунало да је одавно превалио деведесету. Када би га видео у суседном дворишту, Зокс би му обавезно добацио (претходно би, каткад звизнуо, као да ваби куче, да би га наглуви старац боље чуо):

- Стари! Стари!

- А? - осврнуо би се старац, с напором подижући поглед преко ограде, онако предвокана, као да на раменима тог тренутка подиже Земљу: - А?

- Кад ћеш, бре, већ једном да рикнеш?

- Не планирам - одговорио би старац и наставио да корача према степеницама своје куће, носем све ближи земљи.

Тај старчев одговор би Зокса увек оправложио и он би, каткад, првом пролазнику на улици који би присуствовао овом необичном дијалогу рекао исту реченицу:

- Не јебе чича живу силу!

Такође, радовала га је штетња. Не било кавка. Штетња пијачним парком и гробљима. Кад би прошетао пијачним парком, уверавао са да на свету има још толико много људи који су прошли горе од њега. Ето, они што пију најгору пијачну ракију испред рибарница. Или наркомани који, разваљени од хероина, леже по парковским клупама, баздећи на десет метара. Такви призори испуњавали су га тихом радошћу и уносили спокој. Одахнуо би, верујући да живот још има смисла.

Али, потпуно збачен терет са срца осетио би тек штетњом градским гробљем. Не сеоским, јер су она на лепим местима, за поза-

видети: на обронцима, у природи, тамо се све некако креће и трепери, као да су, Боже прости, и под земљом живи. Не. По градском, уређеном гробљу, где је вечно постала јасновидна смрт, где су бивши грађани остали, упркос напорима „хитне помоћи“, заробљени у све већем затвору, у новом граду који ће посигурно надрасти онја стари. Ту би он стао код неког споменика и тихо се смијуљио. Онда би пружио руку и скврчио прсте на длани, најпре леве, па десне. Као да ће рефи: Гле шта ја још увек могу, папани! У вечној утакмици живота и смрти, он је још увек победник. На гробљу је одиста осећао своју бесмртност и радовао јој се - по читав дан.

Када су се Ленкини родитељи, једно за другим, упокојили, Зокс је осетио извесно олакшање. Треба га разумети: они нису волели зета, сматрајући да је њихова ћерка могла да пронађе бољу партiju. Ленка је у то време радила као секретарица добро стоеће фирме, а таст и ташта имали су солидне пензије. Зокс је, у односу на њих троје, био беспарни у сталним дуговима. Другови су га задиркивали да се он и није оженио, него да се удао за кућу у предграђу.

Ленкини родитељи су били мрзовљни, надмени и чантрави људи, а на Зоксову фамилију су гледали као на домаће животиње. Ни сам Зокс није се својом фамилијом бах поносио. Његов отац, надничар и власник камених земље подно планине Гвозда, одавно није имао доње зубе, изгледао је као мртвац на допусту, а дан без литра ракије није могао да проведе. Зоксова сестра се удала у суседно село и није говорила ни са родитељима, ни са Зоксом, јер су били у зависности око имања. Њени родитељи су тражили од ње да се одрекне наследства, а она то није чинила, јер је муж претио да ће је, одрекне ли се, затући секиром за уши.

- Ти ћеш децу да ми упропашћујеш - говорио је њен муж Ивоје, кад би се повела реч о имању и претећи дизао руку, као да ће је ошамарити. - Да их није Хитлер правио на бућкалису? Све треба да наследи онја голофусковић?

Голофусковић је био Зокс.

Његова мајка Румена била је ситна коштунјива женица забраћена сиво-светлом маратом. Она се није петљала у послове мушких, а поготово у питања наслеђа, иако је сматрала да женско дете у селу треба да се одрекне сваке претензије на наследство, као што је учинила и она, послушавши своје поконе родитеље. А она је бар имала да наследи, јер су јој родитељи били из катунске Голочелице, и имали су лепих пашњака и воћњака.

Сви разговори на ту тему, било у кући Зоксовых родитеља, било између Зокса и његове Ленке, завршавали су се неизоставном свађом после којих данима, па и месецима, нису говорили. Понекад би Зокс размишљао о свом пореклу и имовини. Шта је ту, у ствари, имало да се наследи? Кућа је под самим каменим планином, земља је бесплодна и погодна једино за напасање ситне стоке, на њој зрно не може да роди, а што је најгоре, Зоксов отац је, у време велике беспарице на селу, шездесетих година прошлог века, три добре зирнатне њиве крај пута у долини продао викендашима. Сада је живео од продаје овчијег сира који је правила Зоксова мајка и продавала на краљевачкој пијаци. Око чега су се, у ствари, свађали? Па, Зоксов зет никада неће отићи ни да обиђе то проклето имање на које је бацио око, а камоли да га обрађује, или да на њему напаса стада. Имање није вредело пишива боба. Ме-

ђутим, Зоксов зет би понекад, како су Зоксу преносили опадачи, говорио, а нарочито у оно ретко време кад је са тазбином био улепо:

- Овде, видиш, треба да се изгради мала Швајцарска. Тамо бунгалови, онамо вештачко језерце с рибицама и три-четири базена. Мала Швајцарска! Сеоски туризам! Чист ваздух, здрава вода! Има пара сама да капље.

Говорећи то, он би показивао руком на крај испред себе који је наликовао месечевој површини.

- Онамо оградица од шимшира, тамо цветњаци и украсне фасадице и клупице, а на језерцу плажа. Ту ће само богата клијентела да долази. Само пензионерке, гладњиве живота.

Подразумева се да би његова улога била да задовољава пензионерке пуне паре.

Али, он би, истог тренутка, западао у некакву клонулост:

- Са ким, са чим? Ова средина укопава све идеје, једва чека да се обрушу на човека са визијом. Све се растреса и пропада! А могла би да буде - мала Швајцарска!

Док би говорио о малој Швајцарској, сељани су га гледали помало збуњено, али кад би прешао на питање апсолутне пропasti садашњице, сви би се, са неким олакшањем, сложили са њим.

Зоксови родитељи још су били живи, изгледао је да живе од самог планинског ваздуха, али он је са њима одржавао површину везу, одлазио би једном или два пута годишње, као да проверава јесу ли још живи. Струју су добили тек средином осамдесетих година прошлог века, телефон нису имали, а мобилни нису никада научили да се служе. Усталом, вајкали су се да им је Зокс доноси покварене мобилне телефоне, купљене од Цигана на пијаци, који би преостали да раде чим би он отишao с планине. Међутим, Зокс им је донео један стари телевизор који је радио кад га лупнеш по шасији и који је старцима доносио радост, нарочито кад су емитовали турске и мексичке игрane серије.

Румена, радишина и ћутљива женица била је стуб куће. Да није било њене упорности, Зокс би остао на планини и његов живот би протекао далеко горе него у овој градској полунемаштини, где бар има телефон, парно грејање и купатило. На планини се још увек пишало и срало ноћу иза куће, а дану са високих стена, у процену из којег су могле да зашиште змије. И поред тога, Зокс се са мајком није најбоље слагао, јер је она стално кукала да их је син напустио, да је отишao, како је говорила, у бестрагију, да нису одвајали од уста како би он сад њих занемарио, да је требало да остане близу куће, да ради имање, чува овие, продаје сир на краљевачкој пијаци и стара се о оistarелим родитељима. Јесте га послала у град и четири године шокљовања плаћала му кирију, храну и превоз до села и натраг, али је због тога и намрзла све градско, ту незаситу пумпу која из села исисава све што може, не дајући заувррат ништа.

Можда се надала да ће Зокс из града водити рачуна о њима, али се преварила и по-

чела да мрзи место које јој је обратило и обездущило сина. Ту своју мржњу према граду није јасно и јавно изражавала, више је волела да је крије. Међутим, кад год би могла, говорила би да су ствари са сеоског имања, оне ручно направљене, далеко боље и исправније, па и технички напредније од свега онога што долази из града. Јер трактор није могао да уђе у планинску заштиту и пооре каменита имања, говорила је да нема боље орачке услуге од кравље и раже за којим посрпе здрав и крепак млад човек. То ораче је три пута боље од тракторског, које само преврће земљу, а од тога ништа.

Кад би суша исушила или градна туча по млатила плодове у долинама, она је злурадо говорила да се то код њих под планином не дешава, код њих само одјекује, а другде млати, и хвалила мршави род и принос који је једва био дostaтан за прехрану ситне стоке и две мршаве краве. Зокс је, у ствари, сваке године, морао да нађе који динар да им помогне како би докупили сено, јер не би имали чиме да прехране краве. Зауврлат, са планине је кући доносио чабрице сира и кајмака. Његова мајка није имала новица чак ни да купи метлу, него је за чишћење куће користила шимшир јубу, а за чишћење стола гушчију перушку.

- Перушка покупи сваку мрву. А од шкрабаве метле вајде нема! Усисивач? Шта са усисивачем да радим? Па овде нестаје струја сваки други дан, чим се наоблачи. Шта са усисивачем да покупим по земљаном поду? Усисивач је за линолеум.

Била је то скоро и некаква традиција. Тако је и Зоксов деда Стanoјe, својевремено, између онда два рата, кудио металне виљушке, јер је имао једино дрвену кашику. Увек би се накиселио за време ручка:

- Виљушка - никаква услуга! Дај ти мени да зајтим кашиком!

Зокс је добро скрвато ову психологију која се увек хвастала да има оно чега нема и кудило оно што не може досећи, никада не признајући судбински пораз на који је осуђена. И сам је био, у длаку, такав. Али, за разлику од своје фамилије, он је окусио градски живот. Пробао је хамбургер, кока-колу и додало му се. И скрватио је да - селаци нису у праву. У граду је све боље. Больје је имати парно грејање, као његов таст, јефтињије је од сече стабала, превоза и цепања дрва! Кад загуди - не мораш да се мучиш око ватре, само окренеш навртку радијатора и у стану јетопло као у парном купатилу. Не идеш у штапу да чистиш кравља говна, не носиш свиња помије - одлазиш изјутра некуда, пролазиш кроз некакву капију, онда се довијаш како би шре прешао на ту исту капију, а ако баш и не успеш да ухватиш кривину, трудиш се да те не закачи радни задатак; ако те баш и закачи - онда радуцкаш, али са друштванијим, уз пуш-паузе, уз одморе, уз зезуџкање, и још потом осам наредних дана кукаш како сте се убили од посла. А за све то - добијеш платницу. И није тачно да је перушка боли чистач мрва од усисивача, као што није тачно да рало боље оре од тракторског плуга, него су то једни друге, село и град, тајно презирали, у

САТИРА

Држава толико вешто помаже грађанима да они то и не примећују!

Ивко МИХАЈЛОВИЋ

Освајање слободе

Када сам, гоњен жудњом
Да се препустим лепоти и
чарима стваралаштва,
Напустио добро плаћени посао
Који су ми својевремено
обезбедили Наш Школски
Систем
И Добро Уходана Машина
Опстанка
(Положај потврђен Дипломом,
Печатима и Платом),
Када сам, дакле, стекао Статус
Слободног Уметника,
Моја жена је умела такође да
похвали моју посвећеност
Говорећи, кад год би се указала
повољна прилика:
Да, слободан од редовних
прихода!

Долазило је у том смислу
понекад и до тешких речи,
Које су међутим донекле
ублажаване објављеним
књигама,
Новинским текстовима,
Похвалним Критикама,
Наградама,
И не тако ретко Забранама и
Казнама од стране ненародног
режима.

Мој стваралачки рад требало је
тек да се размахне
Када је на белом коњу пристигла
слобода,
И када сам у слободи, ја, такође
слободан, и то још уметник,
Могао најзад да уживам у
плодовима свога рада -
Пливajući u слободи као риба у
води.

Али онда су наступиле
неочекиване а тако природне
Тешкоће
Које прате Одабране Народе на
путу ка Благостању,
И слободни су морали да се
подвргну потребама слободе,
Што ће рећи да плаћају своју
слободу жртвом,
Гладном немаштином и
изневереним надама.

Наравно, нико ти није бранио да
и даље будеш слободан,
Утолико пре ако си још уметник,
Који ће о свом Времену, и о свом

**Ако похапсимо све тајкуне, ко ће
да нам саставља владу?!**

Раде ЂЕРГОВИЋ

Трошку, оставити Драгоцен Траг
за Будућност,
Слободан као птица, кљуцајући
по Говнима.

**У посети најбољем
министру**

Ипак ћу поћи да се договорим,
Договором да се за своје
изборим.
И у Владу уђох као дрчки змајић:
- Ја сам Пера Перић. - Ја сам
Расим Љајић.
Одмах рекох: О хлебу хоћу
преговоре,
Друге бриге мене много мање
море.

- О мој добри Пере, па ти се
претер'о!
Зар да Влада брине да ли си
вечер'о!
За хлеб Влада ни прст померити
неће,
Она има проблеме још далеко
веће.
Али док решимо ово што нас
гњави,
Можеш опет доћи, слободно се
јави! -

**Немањићи су
некада градили
Србију, сада је
Имањићи
разграђују!**

Ивко МИХАЈЛОВИЋ

Срдечно ме поздрави, па и
испрати ме,
О Расиме, Расиме, и ти извиси
ме!
Враћам се покујен, несвршеног
посла,
Мој хлеб за њих мали, оваквих
им доста.
Они воде важније, државничке
битке,
За њих ситне моје главне
неприлике!
Без хлеба се враћам са врата
елите,
Децо моја, сад се сама сналазите!

Па шта

Па шта: жртве, страдање,
проклетство,
Па шта: терор, убиства и
пљачка?!
Преживеће и то овај народ,
Жив остаје ко мечку не чачка.

Па шта: лажи и видео-траке,
Па шта: жбири, злице и
полтрони?!
Гледај смерно само своја посла,
Јер су баш ту можда милиони.

Па шта: гладни, бедни, пре-
варени,
Па шта: суди онај ко те тужи?!
Демократски подвиј реп и ћути,
Велики смо кол'ко ко издржи.

Па шта: пропаст, смрт и бела
куга,
Па шта: ко ће да то заустави?!
Разуман си и знаш свој задатак:
Грли жену, ново робље прави!

Раде ЂЕРГОВИЋ

ПРЕФЕРАНС

У недељу, 24. марта, одигране су утакмице 8. кола лиге Србије. У Крагујевцу се играо меч Крагујевац: Шабац: В.Грађиште. Домаћа екипа играла је у саставу: Буђони, Крапа, Рака, Дуца и Грк. Ова екипа је донела дуго очекивану победу.

	презиме и име и надимак	Укупно	
		Бод	Супе
1	Раденковић Ненад Буђони	36,5	4566
2	Богдановић Мирослав	31	2476
3	Крапа	29,5	2762
4	Станић Радован Рака	28	2440
5	Цветковић Небојша Цвеле	28	2400
6	Ђорђевић Раде Ђерка	26	1950
7	Данас Иван Грк	25,5	1200
8	Јовановић Драган Дуца	25	1816
9	Марковић Мирко	23,5	2082
10	Професор	22,5	
11	Ђорђевић Саша	22,5	712
12	Туцовић Бранко Туца	23,5	411
13	Николић Србислав Срба	23,5	-268
14	Николић Небојша Ушке	23	-1106
15	Вељмар Предраг	22,5	374
16	Весовић Миодраг Веса	22	-824
17	Мартиновић Милорад	22	-1436
18	Мића	21	-618
19	Живковић Стефан	20,5	-742
20	Вујисић Данило Дача	20	-864
21	Кумбуровић Јован Баћа	20	-910
22	Лазаревић Славољуб Лаза	20	-1160
23	Ан드리ћ Дејан	20	-1600
24	Васиљевић Зоран Гуки	18,5	
25	Милојевић Ненад Неца	18,5	-1224
26	Ивановић Горан Чича	18	-1214
27	Николић Драган Муша	17,5	-2604
28	Симић Милисав Миша	15,5	-894
29	Алексић Миленко Мика	14,5	-1592
30	Петровић Милован - Мика	13	-1444
	Гајић Марко	13	-1932

крагујевачке

Телефони
333-111
333-116

МАРКЕТИНГ

Горан МИЛЕНКОВИЋ

АЛЕКСАНДАР ШАПИЋ, бивши ватерполиста, сада функционер Демократске странке:

- Да имам 20 килограма више, 20 центиметара мање, наочаре, говорну ману, ретку косу, неуједну грађу, можда би се нада мном сажалили па чули шта, а не како говорим.

ДРАГИЦА НИКОЛИЋ, супруга председника Србије:

- Радује ме што ће Историјски музеј Србије после отварања 12. априла бити најлепши и најзначајнији музеј у Србији.

МОМЧИЛО ПЕРИШИЋ, генерал и доскорашњи хашки затвореник:

- Иако сам у Хагу написао преко сто пе-сама, још нисам изградио свој стил. Између осталог, јер нисам имао могућнос-ти да изаберем узор, а све то јер поезија није била моја главна преокупација.

БОЈАНА СТОЈКО-БИШ, бивша манекен-ка:

- Жене се улепшава-ју због других жена, јер мушкици не обраћају пажњу на де-таље. Код њих је то црно-бело: добра риба, лоша риба.

МАРИЈА КИЛИБАРДА, водитељка:

- У последњих 12 година била сам само у две везе. Седам година са Филипом, па три године с Огњеном, па опет две го-дине с Филипом.

СУЗАНА ЈОВАНОВИЋ, певачица „Гранда”, о томе како је возила колегиницу Гоцу Божиновски:

- Волим брзу вожњу, али пажљива сам. Гоца је преплакала цео пут, а мени је то било забавно, па сам намерно додавала гас у кривинама.

НАТАША БЕКВАЛАЦ, певачица:

- Данас је тешко бити лепа жена у Србији, бити успешна још теже, а бити лепа и успешна је кобно. Ипак, ни са ким се не бих мењала.

НЕВЕН СУБОТИЋ, фудбалер, репрезентативац Србије:

- Чуо сам од мојих да између Срба и Хрвата постоји нека тензија.

Кошава је и код нас почела да лудује

Добра и стабилна „машина”

Док не ојача, мора да се штити оградом

За оволике цевке и караван је кратак

Ко разуме – схватиће

СЕЋАЊЕ

др Марина М. Лазаревић

1. 4. 2008 – 1. 4. 2013.

Пет година је прошло, бол и туга су остали, а успомену на њу чувају сви они који су је волели.

Анђелка

Дана 3. априла 2013. године навршавају се три године како није са нама наш вољени

Божидар Димитријевић

С љубављу,
породица Димитријевић

Последњи поздрав нашем најдражем

Вуđинец Драгану

5. 4. 1958 – 21. 3. 2013.

Нека ти наша љубав олакша пут у нови живот.

Вечно ће те волети твоји синови,
отац и супруга

Дана 27. марта 2013. навршава се десет година од када ниси са нама

др Драгослав
Стевановић

2003 – 2013.

Сестра Дивна
са породицом

Обавештавамо родбину и пријатеље да ћемо дана 31. марта 2013. године, у 11 сати, на Ждralијском гробљу, давати годишњи помен

Станојевић Витомиру

1935 – 2012.

Живећеш вечно у нашим срцима.

Супруга Ерина, синови Дарио и Јарко
са породицама

Подсећамо родбину и пријатеље да се 27. марта 2013. године навршило десет година од смрти нашег

Драгослава
Стевановића

Породица Стевановић

У уторак 2. априла 2013. године, навршава се пет година од како није са нама

Драган Живаљевић

1950 – 2008.

Време пролази, али не може да ублажи бол и попуни празнину коју носимо у срцима.

Тугују: супруга Душица и кћи Драгана

У среду, 27. марта 2013. године, навршило се седам година од како није са нама наша драга

Злата Казаковић

1931 – 2006.

Успомену на њу чувају њени најмилији

Обавештавамо родбину и пријатеље да је наша мајка, бака, прабака, преминула 27. фебруара 2013. године у Шведској, где је и сахрањена

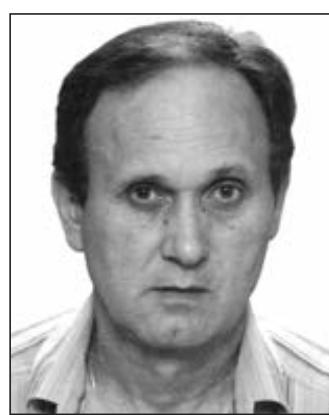

Љубинка Петровић

1921 – 2013.

Нека те анђели чувају јер си била прави анђео.
Увек си живела за нас и била уз нас, и даље остајеш са нама у нашим срцима.Твоја захвална деца: Драгица, Дара, Гоца,
Јелена, Драгана, Анђела, Ларс и Плана са децом

У суботу, 30. марта 2013. године, у 12,30 сати, на гробљу Аниште у Книћу, даваћемо полугодишњи помен нашем драгом

Ивану Терзићу Терзи

1959 – 2012.

Утеше нема, време не брише сећања и не доноси заборав, већ навику да са болом живимо и чувамо успомену на тебе.

Неутешни: мајка Цвета, супруга Гоца,
ћерка Ивана са породицом, син Марко, ћерка
Мартина и сестра Весна са породицом

У суботу, 30. марта 2013. године, у 12 сати, на Варошком гробљу, даваћемо годишњи помен нашој драгој

Гордани Стојановић

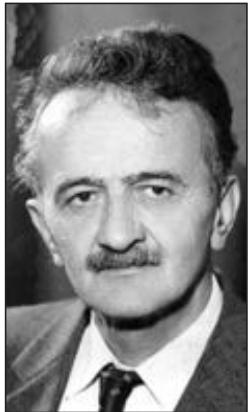
Позивамо рођаке, пријатеље и комшије да присуствују овом тужном помену.

Супруг Бата, мајка Емилија и брат Стеван
са породицом

Изненада је отишао

**Милан
Живановић
Збећ**
1945 – 2013.

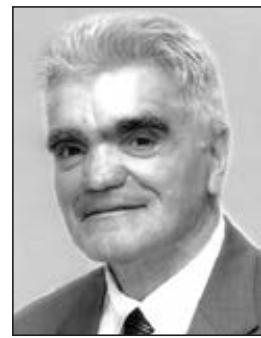
Био си и остало са
нама.Твој бата Славче са
породицом

**Стевановић
Миодраг
Цука**

1. 4. 1997 – 1. 4. 2013.

Успомено моја
нежна.

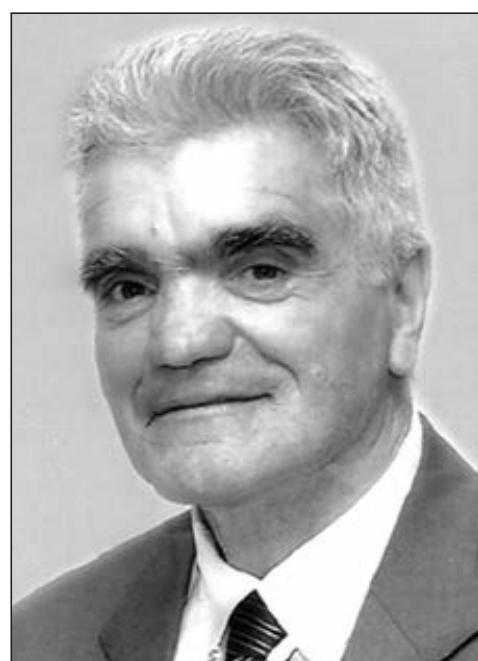
Твоја Рада

Милош ПантовићС љубављу и поштовањем чувамо успомену на
нашег драгог зета и течу.

Породице Јелић и Костић

СЕЋАЊЕ

**Марица
Перишић
Мара**

27. 3. 1993 – 27. 3. 2013.
Њени најмилијиТрећег априла навршава се болна година од
смрти наше**Мирјане Нектаријевић**Са тобом смо били бескрајно срећни, а сада...
Недостају нам топли загрљаји пуни љубави који
су те чинили тако посебном.Увек ћеш бити део твојих:
Николе, Љиљане, Марка и Нине

**Пантовић
Милош**

1945 – 2013.

Вечно ћеш живети у нашим срцима.

Супруга Светлана, синови Петар,
Милан и снаја Ивана**ГОДИШЊИ ПОМЕН**

Много је лепих успомена да вечно памтимо нашег вољеног

Марка Павловића

1983 – 2012.

Овај тужни дан обележићемо поменом у суботу, 30. марта 2013.
године, у 10,30 сати, на Бозман гробљу.Тужним срцем позивамо све који су волели нашег Макија да
положе цвеће на место где у миру почива наш анђелчић.
Маки, живећеш кроз наше успомене и незаборавне тренутке
када смо у срећи сви били заједно.Поносни на твоју племенитост и велико
срце, с љубављу твоји најмилији: Сека, Љубе, Мaja, Аца, Сузा,
Стеван, Вук, девојка Ана и остала родбина и пријатељи

У недељу, 31. марта 2013. године, навршава се 40 дана од смрти наше

Добриле Влајковић

кустоса етнолога

29. 10. 1933 – 20. 02. 2013.

Парастос ће се одржати у 11,30 сати, на гробљу Бозман.

Сестра Зорка, кћи Мирјана и зет Мирослав

Са жаљењем обавештавамо родбину и при-
јатеље да је наш вољени дека, отац и супруг

**Војислав
Кадић**

1940 – 2013.

преминуо дана 24. марта.

Отишао је из нашег живота, али у нашим срцима ће заувек живети.

Са неизмерним болом, ожалошћени:
супруга Дуца, син Драган, ћерка Љиља, снаја Сања, зет Крле,
унуци Милица, Даница, Васа и Милена

СКАНДИНАВКА								
173	НАШ ТВ ВОДИТЕЉ СА СЛИКЕ	ВРСТА БИЉКЕ КРАСУЉАК	ВАТРЕНИ НАВИЈАЧИ (ИТАЛ.)	НАСЛЕЂЕНЕ ОСОБИНЕ ПРЕДАКА	ДРВЕНИ ПЛУГОВИ, РАЛА	СТИШАТИ	ГОДИШЊИ ОДМОР	ТИП ЕВРОПСКОГ ПУТНИЧКОГ АВИОНА
МЕСТО КОД КРАЉЕВА								
ВРШИЛАЦ ИМЈАТАЦИЈЕ								
ПОВЕЗАНИ ПУДЧЕВИ ИЗ ПУШКЕ						БЕЛГИЈА		
КРОВНЕ КОНСТРУКЦИЈЕ						ТОНА		
МАЛА ОАЗА								
РАКИЈА С АНИСОМ								
ЛАНА ТАРНЕР		АМПЕР		ИНЖЕНЕР (СКР.)				
ВИСИНА		ТЕХНИЧКО МЕТАЛУР. ИНСТИТУТ БРАНОЮЦИ (ЛАТ.)		МЕСТО КОД ГАЦКОГ				
ИМЕ ДИКТАТОРА АМИНА					ЕМАНУЕЛ ЛАСКЕР.			
ПИСАЦ ЕРИК МАРИЈА					УРОЂЕНА НАКАЗНОСТ ГЛАВЕ			
ЖЕНА ОФИЦИР								
КРВНЕ ЖИЛЕ				ГРЧКИ ФК				
ТРЕНУТНО, БРЗО ЈЕЛО (ЛАТ.)				ФЕУДАЛНО ИМАЊЕ, АЛОДИЛУМ				
23. И 9. СЛОВО АЗБУКЕ		ГРУПА ОРГАНСКИХ РАДИКАЛА						
		ОБЕЗБЕДИТИ						
ВРЛО ТЕШКА ВРЕМЕНА (ИЗР.)		КОШАРКАШ ЂУРО ДОБИЈАТИ ЦВЕЋЕ						
ПУТЕМ, ПРЕКО (ИТАЛ.)								
ЕЛЕКТРОН		БИЛТЕН РИБАРСКА МРЕЖА						
У ТО ВРЕМЕ								
АЖДАЈЕ								
ШАХИСТА БОРА								
ИМЕ КЊИЖЕВНИЦЕ МЕЛАНСАНТИ								

РЕШЕЊА ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

СКАНДИНАВКА: пре, оун, оми, че, инп, миљ, густаво, кестеник, л, карака, аморалан, таванари, липовник, ом, а, иј, кензо, ап, а, оолити, нарвал, ј, издалека, тул, агач, иран, ата, сингулар, енди мари.

ОСМОСМЕРКА: пошта.

УКРШТЕНИЦА У САБУ: прашак, поштар, картер, пропис, аманет, псовка, камион, војник, реноар, анјони, рајдер, каинит.

СУДОКУ: а) 271-385-946, 648-972-351, 359-146-872, 485-231-697, 726-498-513, 913-567-284, 837-654-129, 562-719-438, 194-823-765. б) 195-284-376, 648-793-521, 237-615-948, 752-836-419, 913-427-865, 864-951-237, 329-178-654, 576-349-182, 481-562-793.

ОСМОСМЕРКА

У осмосмерци пронађите појмове са списка. Неискоришћена слова дају име бање у Србији, што је уједно и коначно решење осмосмерке.

А	К	Л	А	Н	Р	У	Ж	А	Б	А	Р	А	Њ	А
Н	А	С	К	О	К	К	М	М	В	Ј	А	Е	К	К
А	Т	Е	К	А	С	Е	Н	А	В	И	Р	С	О	Н
Л	Е	Д	О	У	Ш	О	Р	Н	Т	Р	М	К	П	И
Г	М	Л	А	У	Л	П	П	Д	В	Е	И	А	Ч	Л
И	И	А	М	П	О	С	О	А	И	Т	Ј	П	А	Г
Н	А	Р	Е	Љ	И	О	Р	Б	Т	А	А	А	Б	Л
Ф	Т	Ј	Р	У	Т	В	Р	П	О	М	О	Д	У	А
А	Е	А	И	С	Е	А	Р	И	М	И	Д	А	Р	Г
Н	К	Е	Р	К	Г	П	Р	Б	И	Т	С	А	Т	О
Т	Н	Р	Т	А	А	И	П	Е	Р	Н	Н	Т	Р	Л
Р	А	О	С	И	П	Р	Е	Ч	К	А	Н	У	А	Ш
Ч	А	Т	П	А	Ш	А	Т	С	Т	Е	Н	Л	З	А
У	В	О	Л	С	И	М	С	С	Т	О	В	Д	В	Г
Д	М	М	Б	Е	Н	И	Т	Е	К	О	Р	К	О	У
А	С	А	Р	Е	Т	Д	О	О	М	А	Н	И	Д	Љ
Ј	Е	Н	И	Р	И	А	А	Њ	Б	У	В	А	Р	А
А	А	Р	А	К	С	А	М	Е	Л	И	Д	А	Ц	К

АБАЖУР	ГЛИНКА	КВЕКЕР	ПРЕЧКА
АМАНДА	ГРАДИМИР	КЕОПСОВА	ПРСЛУК
АНАЛГИН	ДИЛЕМА	ПИРАМИДА	РАЗВОД
АНКЕТА	ДИНАМО	КОПЧА	РАКИЈА
АНТИМАТЕРИЈА	ЕРОТОМАН	КРОКЕТИ	СЕДЛАР
АПАРАТ	ЕСКАПАДА	МАСКАРА	СИТНИШ
АРМИЈА	ЕСТОНАЦ	МАТЕЈА	СМИСЛОВ
АТЛЕТА	ЖУРНАЛ	МУШЕМА	СТАНАР
БАРАЊА	ИМЕТАК	НАСКОК	ТЕРАСА
БРАНДО	ИНФАНТ	ОБОИСТ	ТРИРЕМА
БУВАРА	ИРИНЕЈ	ОПРАВА	ТРУБАЧ
ВАНЕСА	КАЉУГА	ПЕТСТО	УДАЈА
ВИТОМИР	КАНУАШ	ПИСОАР	ШАПТАЧ
ГЛАГОЛ	КАОЛИН	ПЉУСКА	ШПАГЕТИ

ФУДБАЛСКИ АНАГРАМ

НА ТОП МЕСТУ?

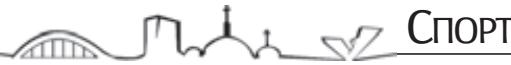
СУДОКУ

НИВО ТЕЖИНЕ: ●●●○

5	4	9	6		
7	6			1	2
1					
		9		2	8
3				6	
	2	8	5	4	
			5		
9		2	3	6	5
		4			

НИВО ТЕЖИНЕ ●●●●

		2	4	1	7
		6			
8		7		6	2
	6				
2	4				
	9	2			6
	5	1	8		
9				3	4
	3			5	

АБА ЛИГА

26. (последње) КОЛО: Раднички - Црвена звезда 80:75, Задар - Сплит 85:68, Будућност - Олимпија 79:75, Широки - Цедевита 75:77, Цибона - Игокеа 78:87, Крука - МЗТ Скопље 68:80, Партизан - Солник 83:69.

Игокеа	26	20	6	2013:1857	46
Црвена звезда	26	18	8	2007:1889	44
Раднички	26	17	9	2102:1978	43
Партизан	26	16	10	1905:1832	42
Будућност	26	16	10	1854:1774	42
Цедевита	26	15	11	1935:1907	41
МЗТ Скопље	26	14	12	1933:1931	40
Олимпија	26	13	13	1984:1976	39
Крука	26	9	17	1779:1906	35
Цибона	26	9	17	2013:2031	35
Широки	26	9	17	1940:1996	35
Задар	26	9	17	1928:2022	35
Солник	26	9	17	1878:2085	35
Сплит	26	8	18	1808:1995	34

У полуфиналу плеј офа (25/27. април) састају се Игокеа - Партизан и Црвена звезда - Раднички. У Евро куп пласирали су се Будућност и Цедевита, а из лиге испада Сплит.

АБА ЛИГА

Завршица
крајем априла у
Лакташима

ЛИГАШКИ део једног од најубодљивијих „јадранских“ првенстава завршен је, а шампионска титула и европлигашки „пасоси“ биће подељени крајем априла. Наме, финал фор одржаће се у Лакташима од 25. до 27. априла, а у полуфиналним сусретима састају се Игокеа - Партизан и Црвена звезда - Раднички. Победници ових сусрета састаће се у финалу, док ће утакмица за треће место по обичају изостати.

Протекле седмице дилеме око учесника у Евро лиги најзад су разрешене. Како победник лиге Игокеа није испунила „Б“ лиценцу у месту које је пријавила за такмичење у 2012/13. години, директно у најквалитетније такмичење ће финалисти плеј офа, а кроз лигу биће пласирани полуфиналиста потражиће место кроз квалификације. Уколико у финалу буду екипе које не испуњавају захтеве УЛЕБ-а, а желе да се такмиче, мораће да поднесу захтев са гаранцијама да су обавезе испунили, или да пријаве друго место у коме ће бити домаћини. Те молбе Евро лига ће разматрати, па ће, сходно свом мишљењу, дати „зелено“ светло. Уколико не, квоту ће добити нека друга екипа по избору чланица тог такмичења, али за сада није прецизирало да ли из АБА или неке друге лиге.

Уз то, неформално и још увек иза кулиса се помиње да ће такви захтеви можда заинтересоване коштати читавих пола милиона евра.

М. М.

ПАРАСПОРТ

Популаризација спорта

СПОРТСКИ савез особа са инвалидитетом Шумадије, у циљу популаризације спорта међу својом популацијом, организовао је за викенд сусрете под називом „Један спортски дан особа са инвалидитетом“.

Такмичења у седећој одбојци, стоном тенисусу и дисциплини снаге одржана су у сали ОШ „Милутин и Драгиња Тодоровић“, а поред организатора учествовали су клубови из Београда, Панчева, Ниша и Сmedereva. Леп гест направили су чланови београдске „Делатности“, поклонивши крагујевачком клубу пар инвалидских колица.

М. М.

Бапин нај нај

Плејмејкер Радникој Александар Ђакин, барем шако показује стајаштика, доминирао је овогодишњим „Јадраном“.

Просечан индекс корисности био је 20,43, па је шако пропашен МВП играчем, али је и са 17,48 поена по мечу најбољи стрелац. На листи шројаша је други са проценом 43,07, а најбољи је асистент са 5,14 давања по мечу.

ПОЈАЧАЊА ПРИСТИЖУ
ЈЕДАН ПО ЈЕДАНПуњење
рекета

КАКО је и најављивано још за време финала Купа „Радивоја Кораћа“, Раднички је за Супер лигу Србије спремио појачања. Избор је пао на позиције под кошем, даље високе играче.

Пра аквизиција је Урош Николић, иначе Крагујевчанин, који је у професионалној каријери брањио боје Мега Визуре, Крке, Црвеној звезде и ове сезоне МЗТ Скопља. Висок је 207 сантиметара, има 25 година и игра на позицији крилног центра. Сарадња је уговорена краткорочно, до истека ове сезоне.

Друго појачање, испоставило се, стигло је баш на исту позицију. Ради се о старом знанцу крагујевачке публике, Владимиру Вуксановићу, коме је ово трећи пут да долази у Раднички. Игра такође на местима крилног центра или центра, а текућу сезону провео је наступајући за екипу прволигаша Врща.

Прелазни рок за чланове Супер лиге трајао је до јуче у подне.

М. М.

Прво коло игра се за викенд, а парови су Константин (Ниш) - Раднички, Партизан - Мега Визура (Крушевача), Војводина (Нови Сад) - Металац (Ваљево) и Слобода (Ужице) - Црвена звезда. Првенство се по обичају игра у ритму среда недеља, па ће се средином наредне седмице у другом колу састати Металац - Раднички, Црвена звезда - Партизан, Мега Визура - Константин и Војводина - Слобода.

Прву утакмицу пред својом публиком „ђаволи“ играју са Мега Визуром (6. април), а затим следе мечеви са Црвеном звездом у Београду (10. 4.) и Војводином у „Језеру“ (13. 4.). У шестом колу Раднички гостује Слободи (17. 4.), а последњи меч првог дела првенства игра се са Партизаном у Крагујевцу (1. 5.).

М. М.

ОД ЧЕТВРТКА ДО ЧЕТВРТКА

С УБОТА

КУГЛАЊЕ: Пак промеш - Краљево, Друга ћимнијада (11.00)

Водовог - Сmederevo, Друга ћимнијада (14.00)

ОДБОЈКА (Ж): Крају - Таково (Горњи Милановац), сала ОШ „Станислав Сремчевић“ (19.00)

НЕДЕЉА

БОКС: Друго коло Шумадијске лиге, хала „Гордана Богојевић“ (17.00)

ПОНЕДЕЉАК

ОДБОЈКА (евенујујално): Раднички Креји банка - Партизан (Београд), хала „Језеро“ (18.00)

СРЕДА

ФУДБАЛ: Раднички - Сmederevo, стадион „Чика Дача“ (15.00)

ФУТСАЛ: Економац - Којерникус (Ниш), хала „Језеро“ (19.30)

КУГЛАЊЕ

Браво за комшије

КРАГУЈЕВАЧКИ куглашки клуб Пак промет направио је изненађење 16. кола, пошто је на свом терену, у куглани Друге крагујевачке гимназије, савладао једног од кандидата за освајање титуле, краљевачки Ибар, резултатом 5:3. Све похвале, дакле, Петковићу, Тојагићу, Милановићу и осталим „момцима“, који су у правој борби успели да тријумфују са свега 17 чуњева разлике.

Ова победа важнија је, како смо то најављивали у прошлом броју, екипи Водовода, која је тријумфом, такође у Крагујевцу, над екипом Бакра из Бора од 7:1, поново засела на другу позицију са само бодом мање од водећег Рудара. Најбољи појединачни тог меча био је Влада Ђорђевић са скоком од 586 чуњева, истовремено и најбољи играч комплетног кола Прве лиге Србије, група Центар.

Већ ове суботе, сада већ по правилу, од 11 до 16 часова у куглани Друге крагујевачке гимназије, љубитељи овог спорта имаће прилику да присуствују још једном дуплом програму. У оквиру 17. кола састаће се прво Пак промет и Краљево, а затим Водовод и Сmederevo.

С. М. С.

СКИЈАЊЕ

Цока јокорила Хрватску

РЕПРЕЗЕНТАТИВКА Србије Невена Игњатовић у претеклих недељу дана имала је чак пет излазака на стазу на стазама широм Европе. Старовала је победом на отвореном националном шампионату Хрватске у слалому, освојивши изузетних 16,63 поена. После тога окупала се по први пут ове сезоне у супервелеслалому на отвореном Првенству Словеније, где је освојила девето и 10. место са скромних 46,01, односно 56,26 бодова.

Уследио је прелазак у Немачку и поново одличан слалом. У Бад Визеу завршила је на трећем месту, али са одличних 14,17, док је у Шплинг Шутену у велеслалому била 21. са 27,19 поена.

М. М.

СТРЕЉАШТВО

Солидно у Немачкој

КРАГУЈЕВАЧКИ стрелац Стеван Плетикосић заузео је 14. место у гађању малокалибарском пушком у дисциплини 60 метака лежећи на Међународном турниру, који је од 19. до 24. марта одржан у Дортмунду. Финале је вредело 624,3 круга, а прилику да гађа за медаљу Плетикосић је пропустио лошом другом серијом од 102,2 круга. Други крагујевачки стрелац на овом такмичењу Милутин Стефановић, са 617,1 кругом био је 51.

У дисциплини МК пушка тростав три пута 40 метака, Плетикосић је са 1.154 круга (381, 397, 376) заузео 31. место, а Стефановић је са истим резултатом (382, 388, 384) био 33. у конкуренцији 77 такмичара.

С. М. С.

АМЕРИЧКИ ФУДBAL

ВУКОВИ БУДИМПЕШТА - СББ ДИВЉИ ВЕПРОВИ 28:55

Старт за понос

ПРВУ овогодишњу утакмицу, одиграну на премијери Првенства у ЦЕФЛ лиги, Дивљи Вепрови завршили су на најбољи могући начин. „Жртва“ састава Стена Бедвела били су Вукови у Будимпешти, а резултат убедљив - 55:28, по четвртинама 20:0, 21:7, 7:7, 7:14.

Екипа је показала висок ниво игре, нарочито Чед Рунскивић везавши четири тач дауна и претварање за два поена, док су Милорад Живковић и Треј Меквеј два пута су ушли у зону гола ривала. Интересантан податак је да је аутобус којим су Крагујевчани отпутовали у Мађарској обијен, али све се завршило на нестанку неколико торби и ваздушних јастука.

РУКОМЕТ

СА МАКЕДОНКАМА

Нерешено

КОНТРОЛНЕ утакмице женске рукометне репрезентације Србије за надолазеће Светско првенство, игране прошлог четвртка и суботе у Крагујевцу, протекле су у два различита расположења наших девојака.

Наиме, у првом сусрету бољом се показала гостујућа селекција (25:27), док су се у другом Српскиње реванширале пуном мером - 32:25. Наравно да резултат у оваквим мечевима није примаран, али из добре игре обично произлесте позитиван скор, док уз слабије издање, нормално, иде и лошије стање на семафору, што може да буде добар показатељ тренутне форме.

В. У. К.

ЧЕЛЕНЦ КУП

Ни близу Белорусима

ДВОМЕЧ Радничког са белоруским Ска Минском у оквиру четвртфинала Челенц купа, протекао је погубно по наше рукометаше. Поражени су у оба сусрета, додуше играна у гостима, али то нико убедљиво да је сасвим јасно да би, све и да је реванш био у „Језеру“, ривал ишао даље.

Укупан скор гласио је 85:56 за СКА, а да су далеко квалитетнији састав, домаћи су показали већ у првом сусрету. Добили су га са 42:29, да би дан касније, као „гости“, били још уверљивији - 43:27.

В. У. К.

(Ж) КУП СРБИЈЕ

За Инђију

КАО и прошлог, ни овог викенда неће бити првенствених окршаја у

СУПЕР ЛИГА (М)

20. КОЛО: Раднички - Југовић (одложено), Партизан - Напредак 38:27, Железничар - ПКБ 36:29, Колубара - Металопластика 20:20, Зајечар - Црвена звезда 32:29, Црвена - Рудар 23:17, Војводина - Врбас 28:19.

Партизан 20 18 2 0 622:49338
Војводина 20 18 0 2 559:46636
Врбас 20 12 1 7 520:52925
Металоплас. 20 9 1 10 498:48419
Рудар 20 9 1 10 517:51819
Зајечар 20 9 0 11 572:57118
Колубара 20 8 2 10 561:57118
Југовић 19 7 3 9 504:50917
Напредак 20 8 1 11 520:54517
Раднички 19 8 0 11 490:51316
ПКБ 20 5 4 11 548:56314
Ц. звезда (-8) 20 9 1 10 521:53111
Железнич. (-2) 20 6 0 14 534:58910
Црвена 20 4 2 14 499:58310

21. КОЛО: Металопластика - Раднички, Војводина - Партизан, Врбас - Зајечар, Црвена звезда - Црвена, Рудар - Колубара, Југовић - Железничар, ПКБ - Напредак.

Ипак, нешто лакши посао требало би да имају следеће среде, када на „Чика Дачи“ буду дочекали екипу Сmedereva. Макар на папиру, а у стварности....

В. У. К.

ФУДБАЛ

РАДНИЧКИ НА МАРАКАНИ

Са штитом, или на њему

НЕМА предаје. Иако се за викенд путује у Београд, на дуел са Црвеним звездом, фудбалери Радничког немају могућност да се унапред опрости од бода или сва три. Јер, ни после победе над кулским Хајдуком, позиција на табели „црвенима“ није ништа боља, те само упорним сакупљањем бодова може да се рачуна на опстанак у елити. Па ако треба, што не, то се већ лане догодило, и против Зvezде на Маракани.

Ипак, нешто лакши посао требало би да имају следеће среде, када на „Чика Дачи“ буду дочекали екипу Сmedereva. Макар на папиру, а у стварности....

В. У. К.

НИЖЕ ЛИГЕ

Српска лига „Запад“, 16. коло: Бане - Крушик 1:0, Слоја (ПМ) - Јасеница 1911 3:1, Млади радник - Шумадија (А) 1:0, Партизан (ББ) - Вујић Ваљево 1:1, Мачва - Полећ (Љ) 1:0, Сељак (М) - Рудар 1:1, Железничар - Раднички (Кл) 0:0, Победа Белошевац - Слобода (Ч) 1:1.

17. коло: Победа Белошевац - Бане 3:1, Слобода (Ч) - Железничар 1:1, Раднички (Кл) - Сељак (М) 2:1, Рудар - Мачва 0:1, Полећ (Љ) - Партизан (ББ) 1:0, Вујић - Млади радник 0:0, Шумадија (А) - Слоја (ПМ) 1:0, Јасеница 1911 - Крушик 1:0.

Табела: Слоја (ПМ) 33, Мачва 33, Млади радник 32, Полећ (Љ) 27, Победа Белошевац 27, Шумадија (А) 25, Рудар 24, Јасеница 1911 23, Сељак (М) 22, Бане 22, Вујић 19, Слобода (Ч) 16, Железничар 16, Крушик 16, Партизан (ББ) 14, Раднички (Кл) 14 бодова.

18. коло: Железничар - Победа Белошевац (недеља, 15.30), Бане - Јасеница 1911, Крушик - Шумадија (А), Слоја (ПМ) - Вујић, Млади

радник - Полећ (Љ), Партизан (ББ) - Рудар, Мачва - Раднички (Кл), Сељак (М) - Слобода (Ч).

Зона „Морава“, 16. коло: Славија - Шумадија 1903 1:0, Омладинац (НС) - Омладинац (З) 2:1, Слобода (Г) - Јашаница 1:0, Мокра Гора - Пријевор 6:0, Полећ (Т) - Мешалац 1:1, Таково - Трбича 1:1, Орловац - Тушић 0:0, Кађаћорђе - Водојажа 3:0.

17. коло: Кађаћорђе - Славија 1:1, Водојажа - Орловац 3:0, Пријевор - Слобода (Г) 0:1, Омладинац (З) - Шумадија 1903 1:1, Тушић - Таково 1:0, Трбича - Полећ (Т) 0:1, Мешалац - Мокра Гора 0:0, Јашаница - Омладинац (НС) 2:0.

Табела: Мокра Гора 36, Шумадија 1903 32, Јашаница 32, Тушић 31, Кађаћорђе 27, Слобода (Г) 26, Полећ (Т) 26, Таково 24, Водојажа 23, Мешалац 21, Омладинац (НС) - Пријевор, Мокра Гора - Трбича, Полећ (Т) - Тушић, Орловац - Кађаћорђе.

Прва јадранска лига, 17. коло: Ердойлија 1931 - Сушица 1:3, Партизан (Ц) - Сељак (МП) 3:1, Корићани - Шумадија 0:2, Колонија - Слоја (Д) 2:4, Шумадија (Ч) - Виногради 4:2, Јадран - Арсенал 0:1, Будућност - Маршић 0:1, Ђава - Јединство 2:1. Утакмице 16. кола одигране су јуче.

Табела: Арсенал 38, Колонија 37, Сушица 32, Корићани 27, Шумадија 26, Јадран 25, Будућност 23, Јединство 23, Партизан (Ц) 22, Маршић 22, Сељак (МП) 19, Слоја (Д) 15, Виногради 14, Ђава 12, Шумадија (Ч) 10, Ердойлија 1931 8 бодова.

18. коло: Шумадија - Ђава, Јединство - Будућност, Маршић - Јадран, Арсенал - Партизан (Ц), Сељак (МП) - Шумадија (Ч), Виногради 4:2 - Колонија, Слоја (Д) - Ердойлија 1931, Сушица - Корићани.

Друга јадранска лига, 17. коло: Младост Тиферич - Ђадримар није одиграно, 21. октобар - Куполово 0:2, Шумарице 2008 - Србија 0:2, Кошутићак - Азбесић 3:2, Хајдук - Сељак (Ц) 0:0, Кременац - Ђадримар 4:2, Слоја (Л) - Младост 3:0, Бошуње - Борац 2:2.

Утакмице 16. кола одигране су јуче.

Табела: Ђадримар 43, Србија 38, Слоја (Л) 34, 21. октобар 34, Куполово 31, Кошутићак 26, Хајдук 25, Младост Тиферич 20, Ђадримар 19, Младост 16, Азбесић 15, Сељак (Ц) 14, Ђадримар 13, Борац 12, Кременац 12, Шумарице 2008 2 бодова.

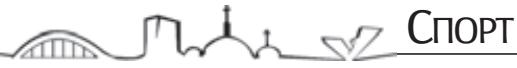
18. коло: Ђадримар - Бошуње, Ђадримар - Слоја (Л), Младост - Кременац, Ђадримар - Хајдук, Сељак (Ц) - Кошутићак, Азбесић - Шумарице 2008, Србија - 21. октобар, Куполово - Младост Тиферич.

КАРАТЕ

Балканџада у Крагујевцу

НАШ град, од петка до недеље, биће домаћин Балканског првенства у каратеу. Најава је да ће се у свим категоријама које наступају, а неће бити једино сениора, у хали „Језеро“ појавити око две хиљаде такмичара из 13 земаља. Међу њима налази се и деветоро Крагујевчана, по избору селектора Горана Шћепановића.

Чак осам њих је из овдашњег Карате клуба Јуниор (Љубица Зекић, Огњен Кнежевић, Аврам Цветковић, Ненад Марковић, Лазар Вукићевић, Марко Ристић, Вељко Савић и Јанко Стојковић), чији се висок п

КРАГУЈЕВАЦ - Базен: СЦ „Парк.“ Гледалаца: 1.000. Судије: Пуйниковић и Мишковић (Београд). Играчи више: Раднички 9(3), Црвена звезда 8(3), Пештерци: Раднички 2/2, Црвени картонон: Ивошевић и Пијештовић (Црвена звезда). Резултат још четвртина: 2:2, 2:2, 3:2, 1:2.

РАДНИЧКИ: Радић, Бурић, Поповић, Марковић, Гак 2, Башић, Бирић 2, Чушић, Злоковић, Ф. Филиповић 3, В. Удовичић 1, Ђ. Филиповић, Лазић.

ЦРВЕНА ЗВЕЗДА: Шефик, С. Рашовић 1, Рађен 1, Ивошевић, Милићевић, Пијештовић 2, Аврамовић 1, В. Рашовић 1, Ранђеловић, Вајенски 2, Пралиновић, Ешкерић, Стојићић.

СА ДЕРБИЈА НА ДЕРБИ

ВАТЕР ПОЛО

РАДНИЧКИ - ЦРВЕНА ЗВЕЗДА 8:8

Изгубисмо бод

НИКАКО нам није помогао дуват са Црвеном звездом прошле суботе. Сем што је бројна публика у Крагујевцу могла да види заиста одличан ватерполо, подела бодова ишла је у прилог Београђанима, који ће тако, највероватније, у плеј-оф ући са прве позиције и

препустити Партизану и "црвенима" да у међусобном судару изненаде другог финалиста овогодишњег државног првенства.

Од самог старта видело се да предност домаћег базена неће превише значити Радничком. У прве две четвртине гости су успевали да

ПРВА "А" ЛИГА

17. КОЛО: Раднички - Црвена звезда 8:8, Партизан - Војводина 11:3, Београд - Сингидунум 5:8, Дунав - ЖАК 9:7. Слободна је била Бањица.

Раднички	15	13	1	1	266:76	40
Црвена звезда	15	13	1	1	182:81	40
Партизан	15	12	0	3	186:74	36
Војводина	15	8	0	7	149:123	24
Бањица	15	7	1	1	115:131	22
ЖАК	15	5	1	9	122:170	16
Дунав	15	4	0	11	79:170	12
Сингидунум	15	3	0	12	88:186	9
Београд	16	1	0	15	71:247	3

18. (последње) КОЛО: ЖАК - Раднички, Сингидунум - Партизан, Војводина - Дунав, Црвена звезда - Бањица. Екипа Београда је слободна.

дођи до предности од два гола, док је напор нашег тима доводио само до стизања вођства. Даље од тога "потера" нас је искусни Славко Гак поготком у трећем периоду игре, који је окончан на исти начин, са голом вишке у мрежи Звезде - 7:6. Међутим, и поред искључења два важна "шрафа" из њихових редова, ривал је успео да преокрене скор у последњем периоду, што је, срећом, убрзо анулирано. Највећа узбуђења, ипак, наређала су се у преостала четири минута, када су домаћи пропустили неколико прилика, док је Звезда имала последњи напад, и то са играчем више. Заслуге за силне неискоришћене прилике имали су сјајни голмани обе екипе, Здравко Радић и Денис Шефик.

Остаје још да се одигра последње коло, 3. априла, у ком Раднички гостује кикиндском ЖАК-у, а потом пређе на завршне борбе за титулу.

В. У. К.

боги, без примљеног поготка, довело резултат на 6:3 у корист Радничког.

Несавладивост расположеног голмана "црвених" Здравка Радића, била је спорна још само једанпут у другом полувремену, док је Филип Филиповић за то време сигурно реализовао петерац, а Поповић поново затресао мрежу из игре, овога пута шраубом.

- Одиграли смо јако паметно. У другој четвртини смо преломили утакмицу и мислим да је пресудно било то што смо у већем делу одиграли онако како смо се договорили. Били смо добри са играчем мање и то је унело сигурност, поготово у другом делу утакмице.

Ово је од почетка био наш циљ и урадили смо све што је до нас да се добро припремимо за ову утакмицу. Сигурно да смо на папиру били квалитетнији и пре утакмице, али то ме не занима, јер је једно папир, а друго утакмица. Добили смо само прву утакмицу, не и трофеј. Паметни људи стое на ногама док се посао не заврши - рекао је по сусрету тренер Удовичић.

В. У. К.

ПАРТИЗАН - РАДНИЧКИ КРЕДИ БАНКА 3:1

БЕОГРАД - Хала: СЦ „Шумице“. Гледалаца: 400. Судије: Јанковић (Ниш), Петровић (Ужице). Резултат још сејовима: 25:19, 19:25, 25:21, 25:14.

ПАРТИЗАН: Минић 14, Поповић, Панићић, Ђорђевић 5, Палибрк 7, Стељић 12, М. Николић 20, Рајковић (либеро), Јокановић, Лојар, П. Николић 10, Јевтић (либеро).

РАДНИЧКИ КРЕДИ БАНКА: Ђорђевић, Н. Стевановић 10, Јовановић 1, Радовић 9, Петровић 4, Вуловић 1, Р. Стевановић 4, Илић, Ивановић 1, Чегић 21, Блајовић, Пантелић (либеро).

ПАРТИЗАН - РАДНИЧКИ КРЕДИ БАНКА 3:2

БЕОГРАД - Хала: СЦ „Шумице“. Гледалаца: 350. Судије: Лазаревић (Шабац), Коларевић (Нови Сад). Резултат још сејовима: 26:24, 19:25, 25:21, 23:25, 15:11.

ПАРТИЗАН: Минић 23, Поповић, Панићић, Ђорђевић 4, Палибрк 6, Стељић 16, М. Николић 19, Рајковић (либеро), Јокановић, Лојар, П. Николић 10, Јевтић (либеро).

РАДНИЧКИ КРЕДИ БАНКА: Ђорђевић 6, Н. Стевановић 14, Јовановић 5, Радовић 16, Петровић 7, Вуловић, Р. Стевановић 6, Илић 1, Ивановић 4, Чегић 18, Блајовић 2, Пантелић (либеро).

БИЦИКЛИЗАМ

Екстра појачање

У НОВУ сезону Бициклистички клуб Раднички улази поново са шампионским амбицијама, али и новим појачањима.

Наиме, редови "црвених" биће јачи за Владимира Куваљу, препрезентативца Босне и Херцеговине, који је прошле године освојио пету титулу шампиона те земље, а био је најбољи и са својом екипом за коју вози - БСК Бања Лука.

С. М. С.

ФУТСАЛ

Седморица у репрезентацији

РЕПРЕЗЕНТАЦИЈА Србије у футсалу завршила је припреме пред квалификације за првенство Европе 2014. године у Белгији, одигравањем две пријатељске утакмице у Словенији, у којој су "орлови" оба пута поражени истоветним резултатом - 4:3.

Сада су на програму квалификације. Србија је, у оквиру пете групе, синоћ играла са репрезентацијом Польске, данас је на програму дуел са Грчком, а у суботу ће се састати са Португалијом. Све утакмице играју се у Зрењанину, а победник групе биће директни учесник Првенства Европе, док ће другопласирана екипа то моћи да обезбеди тек после баражних мечева који су на програму у септември.

Подсећамо, у репрезентацији Србије наступају чак седморица играча Економца и то Младен Коцић, Слободан Рајчевић, Слободан Јањић, Видан Бојовић, Стефан Ракић, Борко Суруцић и голман Миодраг Аксентијевић.

Долазе нишке видре

ЕКОНОМАЦ у среду, 3. априла, игра заосталу утакмицу 14. кола, коју је морао да одложи због обавеза својих фудбалера према репрезентативном дресусу.

Гост Крагујевчанима у Спортској хали "Језеро" биће нишки Коперникус видре, а сусрет је заказан за 19 сати и 30 минута.

С. М. С.

БОКС

И dame у рингу

ДРУГО коло овогодишње Шумадијске боксерске лиге одржаће се 31. марта у крагујевачкој хали „Гордана Богојевић“ у Великом Парку. Интересовање за учешће је енормно порасло, у региону су формирани нови клубови, па се очекују представници близу 20 екипа али и гости из других делова Србије. На програму ће се наћи вероватно преко 20 борби у свим старосним категоријама, укључујући и конкуренцију девојака.

Наиме, по први пут публика ће имати прилику да види чланице крагујевачког Радничког у рингу. О њиховом броју, према степену припремљености, одлучиће стручни штаб. Почетак приредбе заказан је за 17 сати.

М. М.

ОДБОЈКА

"ЦРВЕНИ" СВЕ ДАЉЕ ОД ФИНАЛА ПЛЕЈ-ОФА

Ваљак се захуктао

ПАРТИЗАН је прерано отписан. Најпре су "црно-бели" изненадили фаворизовани Ђердан у четвртфиналу плеј-офа, а затим, у полуфиналу, одиграли још два добра меча и повели у серији против Радничког са великих 2:0.

Наш тим био је бледа слика екипе са краја лигашког дела. „Шкирипала“ је готово на свим позицијама, посебно у првом сусрету. Ипак, ма старту тог дуела Крагујевчани су играли солидно, углавном водили, али на крају посуси-

тали. Бледа слика из завршнице промењена је у другом сету, али све после тога припало је Партизану. Пријем се "распао" на сервисе Алексе Ђерђевића и Александра Минића, па је до краја играо само један тим, осим у кратким и недовољно добрим и другим периодима повременог буђења гостију. Покушао је Дејан Матић у последњем сету да промени ритам, уместо Игора Јовановића увео Милана Јелића, али ни то није помогло.

У понедељак је уследило нешто боље издање "црвених", али недовољно да се савлада ривал. Играло се опет на моменте, час је радио блок, час сервис, па пријем, да би затим један по један сегмент заказивао. Ипак, и тако смо стигли до тај-брека, у коме су наново Београђани исказали већу психолошку вредност и тријумfovала.

М. М.

Akcija traje do 4. aprila 2013.

АКЦИЈА

Na žensku i dečiju garderobu

-25%

H&O

H&O Kragujevac
Kragujevac Plaza,
Bulevar kraljice Marije 56,
tel 064/ 82 137 93

**Уз VIP karticu
 dodatnih -10% popusta!**

ТВ ПРОГРАМ
од 28. марта до 3. априла

Четвртак 28. март	Петак 29. март	Субота 30. март	Недеља 31. март	Понедељак 1. април	Уторак 2. април	Среда 3. април
СТАЊЕ СТВАРИ	КАО ЏИ ДРУГИ ... телевизија крагујевац		Шумадијски праг	ХРОНИКА	Јутарњи програм	СЕРВИС КОМУНАЛНИ
20.00 Стане ствари	20.00 Као и други	23.00 Дубока вода	12.05 Шумадијски праг	19.00 Хроника	07.00 Јутарњи програм	20.00 Комунални сервис
07.00 Јутарњи програм	07.00 Јутарњи програм	08.45 Најава програма	08.45 Најава програма	07.00 Јутарњи програм	07.00 Јутарњи програм	07.00 Јутарњи програм
09.00 Вести	09.00 Вести	09.00 Вести	09.00 Вести	09.00 Вести	09.00 Вести	09.00 Вести
09.05 Музички програм	09.05 Седница Скупштине града	09.05 Цртани филм: Монсун	09.35 Серија	09.05 Цртани филм: Монсун	09.05 Вести	09.05 Музички програм
10.00 Закон улице р. □	12.00 Вести	10.00 Мегафон Music р.	10.00 Биографије познатих	10.00 Закон улице р. □	10.00 Закон улице р. □	10.00 Закон улице р. □
11.00 Чејс р. □	12.05 Кухињица	11.00 Нокат р.	11.00 Кућица у цвећу	11.00 Чејс р. □	11.00 Чејс р. □	11.00 Чејс р. □
12.00 Вести	12.35 АБС шоу	11.30 Улови трофеј р.	11.30 Лек из природе	12.00 Вести	12.00 Вести	12.00 Вести
12.05 Кухињица	13.00 Музички програм	12.00 Вести	12.00 Шумадијски праг	12.05 Кухињица	12.35 Стаклено звоно р.	12.35 Култура р.
12.35 Кућињица у цвећу р.	14.00 Стане ствари р.	12.05 Шумадијски праг р.	12.05 Шумадијске зимске игре	13.00 АгроДневник	13.00 Музички програм	13.00 Музички програм
13.00 Музички програм	15.00 Цртани филм: Монсун	13.00 Кућињица у цвећу	14.00 Shopping avantura	14.00 Shopping avantura р.	14.00 Вести	14.00 Здравље је лек р.
14.00 Комунални сервис р.	15.30 Атлас р.	13.30 Fashion files	15.00 Документарни програм	15.00 G.E.T. Report р.	15.00 Суграђани р.	14.30 Суграђани р.
15.00 Цртани филм: Монсун	16.00 Вести	14.00 Shopping avantura	16.00 Вести	16.00 Вести	15.00 Цртани филм:	15.00 Цртани филм:
15.30 Раскршић р.	16.05 Људи са Менхетнта р. □	15.00 Документарни програм	16.05 Филм	16.05 Филм	16.00 Мозаик	16.00 Монсун
16.00 Вести	17.00 Моја Шумадија	16.00 Вести	17.00 Људи са Менхетнта р. □	17.00 Људи са Менхетнта р. □	17.00 Закон улице	17.00 Fashion files р.
16.05 Људи са Менхетнта р. □	18.00 Закон улице □	16.00 Нокат	18.00 Јутарњи програм	18.00 Јутарњи програм	18.00 Сајамска хроника	18.00 Вести
17.00 Мозаик	18.50 Хит дана	16.05 Улови трофеј	18.00 Хроника 1	19.00 Хроника 1	19.00 Хроника 1	19.00 Јутарњи програм
18.00 Закон улице □	19.00 Хроника 1	18.00 Акција р.	19.30 Цртани филм: Винкс	19.30 Цртани филм: Винкс	19.30 Спортски преглед	19.30 Суграђани
18.50 Хит дана	19.30 Цртани филм: Винкс	18.30 Акција р.	20.00 Стаклено звоно	20.00 Стаклено звоно	20.00 Стаклено звоно	20.00 Јутарњи програм
19.00 Хроника 1	20.00 Као и други	19.00 Хроника 1	20.30 Најомешаније животиње	20.30 Најомешаније животиње	20.30 Најомешаније животиње	20.30 Суграђани
19.30 Цртани филм: Винкс	20.30 Акција	19.30 Цртани филм: Винкс	21.00 Концерт	21.00 Концерт	21.00 Концерт	21.00 Јутарњи програм
20.00 Стане ствари	21.00 Људи са Менхетнта	20.00 Као и други	21.50 Сајамска хроника	22.00 Хроника 2	22.00 Хроника 2	22.00 Јутарњи програм
21.00 Људи са Менхетнта □	22.00 Хроника 2	20.30 Илузиониста	22.00 Хроника 2	22.30 Чејс	22.30 Чејс	22.30 Чејс
22.00 Хроника 2	22.30 Чејс □	20.30 Акција	22.30 Култура	23.30 Металопластика-Раднички (снимак рукомет, утакм.)	23.30 Металопластика-Раднички (снимак рукомет, утакм.)	23.30 Металопластика-Раднички (снимак рукомет, утакм.)
22.30 Чејс □	23.30 Megafon Music	20.00 Вести	23.00 Филм	00:00 Вести у полувремену	00:00 Вести у полувремену	00:00 Вести у полувремену
23.30 Атлас	00.00 Вести	00.05 Хит дана	00.00 Вести	01:00 Хит дана	01:00 Хит дана	01:00 Хит дана
00.00 Вести	00.05 Хит дана	01.00 Хит дана	01.00 Хит дана	наставак програма ТВ Крагујевац	наставак програма ТВ Крагујевац	наставак програма ТВ Крагујевац
00.05 Хит дана				наставак програма ТВ Крагујевац	наставак програма ТВ Крагујевац	наставак програма ТВ Крагујевац

■ филм □ серија

НАМА СЕ НАЈВИШЕ ВЕРУЈЕ

www.rtk.co.rs